

Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie

Studia
Koszalińsko-Kołobrzeskie
Numer jubileuszowy | 2023

REDAKCJA

ks. dr Radosław Mazur, Instytut Nauk Teologicznych US w Szczecinie – redaktor naczelny | ks. dr Tadeusz Ceynowa, Instytut Nauk Teologicznych US w Szczecinie – zastępca redaktora naczelnego | ks. prof. dr hab. Janusz Bujak, Instytut Nauk Teologicznych US w Szczecinie | dr Aneta Krupka, Instytut Nauk Teologicznych US w Szczecinie | ks. dr Radosław Suchorab, Wyższe Seminarium Duchowne w Koszalinie | dr inż. Magdalena Florianowicz – sekretarz redakcji

RADA NAUKOWA

ks. dr hab. Grzegorz Chojnacki, prof. US, Instytut Nauk Teologicznych US w Szczecinie | prof. Stephan Kampowski, Papieski Instytut Studiów nad Małżeństwem i Rodziną im. Jana Pawła II w Rzymie | ks. dr Radosław Suchorab, Wyższe Seminarium Duchowne w Koszalinie | o. prof. dr hab. Zdzisław Kijas, Katolicki Uniwersytet Franciszkański „Seraficum” w Rzymie | prof. dr Beate Kowalski, Humanwissenschaften und Theologie Technische Universität Dortmund | ks. prof. dr hab. Zdzisław Kroplewski, Wydział Humanistyczny US | ks. prof. dr hab. Janusz Lemański, Instytut Nauk Teologicznych US w Szczecinie | ks. prof. dr hab. Jerzy Lewandowski, Wydział Teologiczny UKSW | ks. prof. dr hab. Jarosław Moskałyk, Wydział Teologiczny UAM | ks. prof. dr hab. Józef Niewiadomski, Wydział Teologii Uniwersytetu w Innsbrucku | ks. prof. dr hab. Marek Parchem, Wydział Teologiczny UKSW | ks. prof. dr hab. Jan Walkusz, Instytut Historii Kościoła i Patrologii KUL | prof. dr hab. Anna Zellma, Wydział Teologii UWM w Olsztynie

RECENZENCI NUMERU

ks. dr hab. Andrzej Kopiczko, prof. UKSW (Warszawa)
ks. dr hab. Józef Szymański, prof. UP (Słupsk)
ks. dr hab. Sławomir Zych (KUL Lublin)

KOREKTA

Ewelina Piotrowska

REDAKTORZY JĘZYKOWI

mgr Joanna Janusiak (j. polski), ks. mgr Juliusz Kisiel (j. angielski)

PROJEKT OKŁADKI

Magdalena Florianowicz

SKŁAD I ŁAMANIE

Iga Bańkowska

ADRES REDAKCJI

Redakcja „Studiów Koszalińsko-Kołobrzeskich”, 75-817 Koszalin, ul. Seminaryjna 2, tel. 606 836 187
e-mail: skk_koszalin@interia.pl, www.skkkoszalin.pl

Numer jubileuszowy został wydany w ramach programu „Rozwój czasopism naukowych” (RCN/SP/0310/2021/1).

Nakład 150 egz. Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną.

Pełne teksty artykułów są dostępne na www.skkkoszalin.pl

Streszczenia opublikowanych artykułów są dostępne online w międzynarodowych bazach danych:

The Central European Journal of Social Science and Humanities (CEJSH, cejsh.icm.edu.pl), Central and Eastern European Online Library (CEEOL, cecol.com), ICI Journals Master List (indexcopernicus.com), BazHum (bazhum.pl), Polska Bibliografia Naukowa (PBN, pbn.nauka.gov.pl), EBSCO (ebSCO.com), ERIHPlus (dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/erihplus), DOAJ (doaj.org), Baza polityk wydawniczych polskich czasopism naukowych „Most Wiedzy” (mostwiedzy.pl), Dziedziny Repozytorium Cyfrowe „Theo-Logos”, Crossref (crossref.org) oraz Biblioteka Nauki (bibliotekanauki.pl).

SPIS TREŚCI | CONTENTS

Bp Zbigniew Zieliński

Wstęp | Introduction..... 7

Od redakcji | From the Editor 9

Radosław Mazur

30 lat istnienia „Studiów Koszalińsko-Koło-brzeskich” jako świadectwo potencjału i rozwoju koszalińskiego środowiska teologicznego | 30 years of “The Koszalin-Kołobrzeg Studies” as a testimony to the potential and development of Koszalin’s theological community 11

Tadeusz Ceynowa

11 lat istnienia „Rocznika Skrzatuskiego” | 11 years of “The Skrzatusz Annals” 25

Aneta Krupka

Rola czasopism naukowych w tworzeniu środowiska naukowego | The role of scientific journals in creating a scientific community 41

Łukasz Łukaszewicz

Ignacy Jeż – pierwszy biskup koszalińsko-koło-brzeski (1972–1992) | Ignacy Jeż – first bishop of Koszalin-Kołobrzeg (Koło-brzeg) Diocese (1972–1992)..... 51

Bibliografia zawartości | Bibliography of contents 75

Noty o autorach | Notes about authors..... 111

Bp Zbigniew Zieliński

Biskup Koszalińsko-Kołobrzeski

WSTĘP

30-LECIE „STUDIÓW KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKICH”

Powołanie i wydawanie pisma naukowego jest nie tylko ambicją, ale i powinnością szanujących się ośrodków akademickich. Są bowiem one miejscami dialogu oraz dzielenia się owocami naukowych poszukiwań, zaś poprzez zapis utrwała i rozpowszechnia ich owoce.

Z takich też pobudek 30 lat temu powstały „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”. Było to efektem rozwijającej się działalności naukowo-formacyjnej Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie oraz Wyższego Instytutu Wiedzy Religijnej w Koszalinie i wykorzystaniem potencjału środowiska naukowego związanego z tymi instytucjami.

Dotychczasowym asumptem do powołania „Studiów Koszalińsko-Kołobrzeskich” była rocznica 20-lecia utworzenia diecezji. Można powiedzieć, że ten periodyk jest jednym z owoców jej „dojrzałości”. Miarą poziomu pisma są przyjęte standardy uniwersyteckie, co z kolei ma swoje przełożenie na wysoką punktację. Dla poszerzenia grona odbiorców prezentowanych treści prowadzona jest strona internetowa z pełnym bezpłatnym dostępem do całej zawartości czasopisma nieprzerwanie od jego pierwszego numeru.

Co warte podkreślenia, czasopismo ukazywało się mimo kilku absorbujących zmian afiliacji seminarium i Wyższego Instytutu Wiedzy Religijnej, kolejno do Papieskiego Wydziału Teologicznego w Poznaniu, Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu i Uniwersytetu Szczecińskiego. Zaowocowało to włączaniem się w publikacje na łamach „Studiów Koszalińsko-Koło-brzeskich” autorów z innych ośrodków teologicznych w kraju i za granicą, a w konsekwencji możliwe stało się większe umiędzynarodowienie czasopisma, zarówno gdy chodzi o autorów, jak i recenzentów oraz członków rady naukowej.

Jubileuszowe wydanie „Studiów Koszalińsko-Koło-brzeskich” opatrnościowo zbiegając się z obchodami 900-lecia misji św. Ottona z Bambergu, przypomina o powinności spoczywającej na ludziach nauki oraz ludziach wiary, którym powierzona została szczególna odpowiedzialność za prawdę – dążenie do niej, jej obrona i życie według niej. Redakcji „Studiów Koszalińsko-Koło-brzeskich” za pełnienie tej misji dziękujemy i życzymy wytrwałości.

A handwritten signature in blue ink, reading "Zbigniew Zieliński". The signature is written in a cursive, flowing style with a small cross at the beginning.

OD REDAKCJI

„Redakcja wyraża nadzieję, że «Studia» spotkają się z życzliwym przyjęciem, a może też okażą się pomocą w pracy duszpasterskiej” – takim zdaniem kończyło się słowo od redakcji pierwszego numeru „Studiów Koszalińsko-Koło-brzeskich”, który ukazał się w 1992 roku. Dzisiaj, po ponad trzydziestu latach, gdy pokornie oddajemy do rąk Czytelników (ale i na ekrany ich komputerów) jubileuszowy numer czasopisma, wiemy już, że owe nadzieje zostały w dużej mierze spełnione, a „Studia Koszalińsko-Koło-brzeskie” wpisały się na stałe w krajobraz życia naukowego i duszpasterskiego Diecezji Koszalińsko-Koło-brzeskiej, Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie, a także Wydziału Teologicznego oraz Instytutu Nauk Teologicznych Uniwersytetu Szczecińskiego.

Trzydzieści lat to dużo w perspektywie historii życia konkretnego człowieka, ale i w perspektywie historii czasopisma naukowego. To kolejni redaktorzy naczelni wraz z redakcjami, ulepszane szaty graficzne, poszerzane grona autorów, recenzentów czy członków rady naukowej, wreszcie zmieniana afiliacja czasopisma, będąca świadectwem historii związania koszalińskiego ośrodka teologicznego z kolejnymi uczelniami wyższymi. Numer jubileuszowy to okazja do wyrażenia wdzięczności tym wszystkim, którzy przyczynili się do powstania i rozwoju czasopisma, począwszy od twórców, a skończywszy na wiernych czytelnikach. W tym duchu pozwolimy sobie wspomnieć o osobach zmarłych z grona przyjaciół naszego czasopisma, przede wszystkim o księdzu profesorze Edwardzie Sienkiewiczu, redaktorze naczelnym „Studiów Koszalińsko-Koło-brzeskich” (2002–2013), księdzu doktorze Wojciechu Wójtowiczu, rektorze Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie, członku kolegium redakcyjnego (2014–2020) oraz autorze, a także zmarłym ostatnio (22.12.2023) księdzu doktorze Marku Żejmie, członku kolegium redakcyjnego (2000–2003) oraz autorze artykułów z dziedziny filozofii.

„Studia Koszalińsko-Koło-brzeskie” powstały w dwudziestym roku istnienia Diecezji Koszalińsko-Koło-brzeskiej, można więc powiedzieć, że są owocem jej dojrzałości, a jednocześnie młodego zapału i ufego patrzenia w przyszłość. Również dzisiaj, po trzydziestu latach, mamy świadomość potrzeby nieustannego rozwoju i dbania o spełnianie standardów akademickiego pisma naukowego, rozpoznawalnego w Polsce i na świecie. Analizując minione trzydzieści lat, z dumą patrzymy na rozwój „Studiów Koszalińsko-Koło-brzeskich”,

na poszerzanie grona autorów i recenzentów, na obecność w czasopiśmie artykułów zagranicznych, na autorytety obecne w radzie naukowej, czy też na rozwój naukowy naszych redaktorów i autorów.

Numer jubileuszowy ma nieco inną strukturę niż ta, do której zdążyli się zapewne przyzwyczaić nasi czytelnicy. Składa się jedynie z czterech artykułów naukowych, związanych z historią naszego czasopisma. Pierwszy z nich wprost przybliży jego historię, kolejny skupia się na postaci Ignacego Jeża, pierwszego biskupa Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, trzeci opisuje historię „Rocznika Skrzatuskiego”, drugiego czasopisma naukowego wydawanego w Koszalinie, można powiedzieć, młodszego brata „Studiów Koszalińsko-Kołobrzeskich”, czwarty wreszcie przybliży rolę czasopisma teologicznego w tworzeniu środowiska naukowego. Druga część numeru jubileuszowego to spis zawartości wszystkich artykułów, które ukazały się w trzydziestu numerach czasopisma, podzielony na dość szczegółowe działy tematyczne. Jest to o tyle cenne, że w poszczególnych numerach podział na działy nie był konsekwentny, a często nie było go wcale. Ufamy, że uporządkowanie tekstów w jednym miejscu i przypisanie ich do określonej tematyki przyczyni się do odkrycia na nowo ich potencjału i bogactwa. Jest to możliwe również ze względu na to, że całość zawartości „Studiów Koszalińsko-Kołobrzeskich” jest dostępna w otwartym bezpłatnym dostępie na stronie internetowej czasopisma.

Dobrej, owocnej lektury!

Radosław Mazur

Uniwersytet Szczeciński, Szczecin | Instytut Nauk Teologicznych
ORCID: 0000-0001-8240-7792, e-mail: radoslaw.mazur@usz.edu.pl

30 LAT ISTNIENIA „STUDIÓW KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKICH” JAKO ŚWIADECTWO POTENCJAŁU I ROZWOJU KOSZALIŃSKIEGO ŚRODOWISKA TEOLOGICZNEGO

Streszczenie

Jubileusz 30-lecia istnienia czasopisma naukowego to okazja do podsumowania, przyjrzenia się rozwojowi i „dorastaniu” periodyku teologicznego, a także do spojrzenia z nadzieją na przyszłość. W artykule przedstawiono najpierw genezę czasopisma, zwracając uwagę na dwa czynniki, które się do niego przyczyniły, a więc funkcjonowania w Koszalinie Wyższego Seminarium Duchownego oraz Wyższego Instytutu Wiedzy Religijnej. Następnie przeglądowo opisane zostały zmiany wprowadzane na przestrzeni minionego trzydziestolecia. Były one związane ze zmianami w kolegium redakcyjnym, zmianami organizacyjnymi i zmianami afiliacji akademickich czy też dostosowywaniem czasopisma do ewoluujących standardów i oczekiwań wobec czasopism naukowych. W trzecim punkcie określone zostały podstawowe kierunki rozwoju czasopisma, a więc przede wszystkim dalsze umiędzynaradawianie czasopisma oraz jego aplikacja do ogólnosiwiatowych baz indeksujących, takich jak Web of Science czy Scopus.

Słowa kluczowe: czasopismo, jubileusz, diecezja koszalińsko-koło-brzeska, „Studia Koszalińsko-Koło-brzeskie”

Abstract

30 YEARS OF “THE KOSZALIN-KOŁOBRZEG” STUDIES AS A TESTIMONY TO THE POTENTIAL AND DEVELOPMENT OF KOSZALIN’S THEOLOGICAL COMMUNITY

The 30th anniversary of a scholarly journal is an opportunity to take stock, to look at the development and “growing up” of a theological periodical, and to look with hope to the future. The article first takes up the origins of the journal, highlighting two factors that contributed to it, namely the functioning of the Higher Seminary and the Higher Institute of Religious Knowledge in Koszalin. This was followed by an overview of the changes introduced over the past thirty years. These were related to changes in the editorial board, organisational changes and academic affiliations, or adapting the journal to evolving standards and expectations of scientific journals. In the third section, the basic directions for the further development of the journal were identified, i.e. primarily the further internationalisation of the journal and its application to worldwide indexing databases such as Web of Science or Scopus.

Keywords: periodical, jubilee, Koszalin-Kołobrzeg (Kołobrzeg) Diocese, “The Koszalin-Kołobrzeg Studies”

Wstęp

Jubileusz 30-lecia istnienia czasopisma naukowego, a ściślej mówiąc wydania jego 30 numeru, to dobra okazja do podsumowania, przyjrzenia się genezie „Studiów Koszalińsko-Kołobrzeskich” (dalej SKK), do dokonania pewnej ewaluacji. Minione trzydziestolecie to nie tylko zamieszczone w czasopiśmie teksty artykułów, sprawozdań czy recenzji, ale to przede wszystkim ludzie, dzięki którym czasopismo powstało, rozwija się, podnosi swój poziom, zarówno merytoryczny, jak i edytorski, buduje swój prestiż w środowisku naukowym. Niniejszy artykuł jest również formą podziękowania tym wszystkim, dzięki którym SKK są obecnie wysoko punktowanym czasopismem naukowym rozpoznawalnym w świecie teologii akademickiej i dziedzin pokrewnych.

1. Geneza czasopisma

Bezpośrednim impulsem do powstania w Koszalinie teologicznego czasopisma naukowego była rocznica 20-lecia funkcjonowania diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej¹, a także, co zauważył w swoim słowie wstępnym do pierwszego numeru czasopisma ówczesny biskup diecezjalny Czesław Domin, powstanie i działalność dwóch instytucji dydaktycznych w diecezji: Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie (Wilkowie) oraz

¹ „Słowo od Redakcji”, *Studia Koszalińsko-Kołobrzesckie* 1 (1992): 5.

Wyższego Instytutu Wiedzy Religijnej (dalej WIWR)². Jak z nadzieją piszą członkowie pierwszej redakcji czasopisma (ks. Zdzisław Kroplewski³ – red. naczelny, ks. Lucjan Dolny, ks. Franciszek Knutelski, bp Piotr Krupa oraz ks. Marian Subocz), „nowo powstałe czasopismo ma dawać możliwość prezentowania dorobku rodzącego się i rozwijającego środowiska naukowego związanego ze wspomnianymi instytucjami”⁴.

Wyższe Seminarium Duchowne zostało erygowane przez pierwszego ordynariusza diecezji biskupa Ignacego Jeża 25 marca 1981 roku, chociaż starania o jego wybudowanie podejmowane były od początku funkcjonowania diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, a więc od roku 1972, kiedy to 28 czerwca została ona powołana do istnienia bullą papieża Pawła VI *Episcoporum Poloniae coetus*⁵. Od momentu powstania diecezji, zresztą podobnie jak miało to miejsce wcześniej w ramach funkcjonowania tzw. administracji gorzowskiej⁶, jej klerycy kształcili się w seminarium duchownym w Paradyżu, wraz z klerykami z diecezji zielonogórsko-gorzowskiej oraz szczecińsko-kamieńskiej, część kleryków przygotowywała się do kapłaństwa w seminariach w Poznaniu, Gnieźnie i Pelplinie⁷. Intensywny wzrost liczby powołań towarzyszący powstaniu nowych diecezji (w roku akademickim 1971/1972 było w Paradyżu 115 alumnów, a roku 1980/1981 było to już 300 osób) między innymi sprawił, że kwestia budowy seminarium w Koszalinie (oraz w Szczecinie dla diecezji szczecińsko-kamieńskiej) stała się niezwykle ważna⁸. Po zdobyciu niezbędnych pozwoleń i pierwszym etapie prac budowlanych już od roku akademickiego 1982/83, w tymczasowych pomieszczeniach, roczniki III, IV i V rozpoczęły swoją naukę i formację w koszalińskim seminarium, a od roku 1984/1985 wszyscy klerycy z diecezji zaczęli swoją drogę do kapłaństwa w Koszalinie⁹.

2 Czesław Domin, „Słowo wstępne”, *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 7.

3 W artykule autor świadomie nie podaje tytułów naukowych wspomnianych redaktorów czasopisma, ze względu na to, że ewoluowały one z czasem, a także ponieważ ich zapis w poszczególnych numerach czasopisma, na stronie podtytułowej, nie jest konsekwentny.

4 „Słowo od Redakcji”, *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 5.

5 Lech Bończa-Bystrzycki, „Historia diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej 1972–2005”, *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 29; por. Lech Bończa-Bystrzycki, „Przyczynek do dziejów diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej w latach 1972–1992”, *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007), 16–19; Tadeusz Ceynowa, „Starania biskupa Ignacego Jeża o utworzenie Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie”, *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007), 23–32.

6 Bończa-Bystrzycki, „Historia diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej 1972–2005”, 27.

7 Dariusz Jastrząb, „Modele formacyjne w trzydziestoleciu istnienia Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie”, w: *40-lecie diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej 1972–2012*, red. Tadeusz Ceynowa (Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2012), 53; na temat funkcjonowania w tych latach seminarium w Gościkowie-Paradyżu pisze szerzej: Dariusz Śmierczalski-Wachocz, „Dzieje Seminarium Duchownego w Gorzowie-Paradyżu w latach 1947–2017”, w: *Księga Jubileuszowa. 70-lecie Wyższego Seminarium Duchownego w Gorzowie Wlkp. i Paradyżu*, red. Dariusz Mazurkiewicz (Paradyż: Wydawnictwo Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej, 2017), 35–39.

8 Dariusz Śmierczalski-Wachocz, „Seminarium gorzowskie jako alma mater dla Kościoła szczecińskiego i koszalińskiego”, w: *30 lat seminariów duchownych na Pomorzu Zachodnim*, red. Tadeusz Ceynowa (Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2013), 46–47.

9 Tadeusz Ceynowa, „30 lat Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie”, w: *30 lat seminariów duchownych na Pomorzu Zachodnim*, red. Tadeusz Ceynowa (Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2013), 77; Bończa-Bystrzycki, „Przyczynek do dziejów diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej w latach 1972–1992”, 18–19.

Wraz z powstaniem seminarium wzmożono wysiłki, aby odpowiednich kandydatów wysłać na studia specjalistyczne, co miało na celu stworzenie własnej kadry dydaktycznej dla seminarium. Pod koniec lat 80. udało się już kształcić alumnów dzięki własnym wykładowcom. Byli to księża, którzy ukończyli studia specjalistyczne w Polsce (ATK w Warszawie, KUL w Lublinie) bądź na uczelniach włoskich, francuskich czy niemieckich¹⁰.

Wyższy Instytut Wiedzy Religijnej został erygowany przez bpa Ignacego Jeża w 1987 roku i miał na celu kształcenie teologiczne osób świeckich oraz zakonnych, głównie pod kątem przyszłej pracy katechetycznej¹¹. Powyższe założenie zaktualizowało się i rozszerzyło w kontekście decyzji o powrocie lekcji religii do polskich szkół w roku 1990¹² i, co za tym idzie, pilnej potrzeby przygotowania wykwalifikowanej kadry nauczycieli religii. W miarę rozwoju i reagowania na aktualne potrzeby, przede wszystkim potrzebę zapewnienia potencjalnym nauczycielom religii odpowiednich kwalifikacji, w ramach WIWR-u powstało Diecezjalne Kolegium Teologiczne (1992 r.), a w roku 2004 dotychczasowa struktura została zastąpiona przez Instytut Teologiczny w Koszalinie (dalej IT).

Obie wspomniane instytucje podlegały procesowi afiliacji do funkcjonujących wydziałów teologicznych. I tak początkowo w 1984 roku była to afiliacja do Papieskiego Wydziału Teologicznego w Poznaniu (dalej PWT), później, po przekształceniu poznańskiego PWT w Wydział Teologiczny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (w 1998 r.), również do owego wydziału jako sekcja zamiejscowa w Koszalinie. Wreszcie od 2004 roku obie instytucje, czyli zarówno WSD w Koszalinie, jak i WIWR (przekształcony w IT), zostały afiliowane do nowo powstałego Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego¹³.

Z perspektywy powstania i rozwoju czasopisma naukowego niezwykle istotne było również powstanie przy WSD w Koszalinie biblioteki. Jej oficjalne otwarcie miało miejsce 11 października 1985 roku¹⁴. Biblioteka sukcesywnie i systematycznie gromadzi zbiory czasopism i druków zwartych z dziedzin religioznawstwa, filozofii, historii, psychologii, pedagogiki, teologii, prawa kanonicznego, katolickiej nauki społecznej, językoznawstwa,

10 Ceynowa, „30 lat Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie”, 81. W cytowanej pozycji znajduje się także spis księży pełniących rolę wykładowców w WSD w Koszalinie.

11 Magdalena Florianowicz, Monika Zielonka, „Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie”, w: *30 lat seminariów duchownych na Pomorzu Zachodnim*, red. Tadeusz Ceynowa (Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2013), 141.

12 Na temat powrotu lekcji religii do szkoły: Ryszard Czekalski, „Rys historyczny lekcji religii katolickiej w szkole”, *Studia Katechetyczne* 7 (2010): 122–125; Artur Mezglewski, *Polski model edukacji religijnej w szkołach publicznych* (Lublin: Wydawnictwo KUL, 2009), 61–76; Andrzej Potocki, *Wychowanie religijne w polskich przemianach* (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2007), 137–162; Stanisław Łabendowicz, „Nauczanie religii w szkole z perspektywy 25-lecia”, w: *„Przyjdź Królestwo Twoje”. Księga pamiątkowa dedykowana Jego Ekscelencji Księdzu Biskupowi Henrykowi Tomasikowi w siedemdziesiąt rocznicę urodzin*, red. Marek Jagodziński, Jarosław Wojtkun (Radom: Wydawnictwo Diecezji Radomskiej AVE, 2016), 391–418.

13 Ceynowa, „30 lat Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie”, 83–84.

14 *Kronika Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie 1980–2011*, red. Dariusz Jastrząb (Koszalin: Wyższe Seminarium Duchowne, 2011), 48.

środków masowego przekazu oraz sztuki¹⁵. Gromadzony księgozbiór, subskrypcje czasopism teologicznych oraz możliwość wymiany bibliotecznej sprawiają, że seminaryjna biblioteka jest odpowiednim i komfortowym miejscem pracy naukowej nie tylko dla alumnow, ale i dla wykładowców pogłębiających swoją wiedzę teologiczną.

2. Rozwój czasopisma

W pierwszym numerze czasopisma, który ukazał się w 1992 roku, członkowie kolegium redakcyjnego zawarli we wstępie esencjonalną koncepcję funkcjonowania SKK. Pojawia się tam stwierdzenie, że czasopismo będzie stanowić okazję do zaprezentowania dorobku rodzącego się w Koszalinie, wokół seminarium i WIWR-u, środowiska naukowego. Ideą jest wydawanie czasopisma jako rocznika, co – jak się później okazało – realizowane było z pewnymi wyjątkami. Na jego zawartość miały się składać artykuły naukowe pogrupowane w działy tematyczne: filozofia i psychologia, teologia, historia Kościoła i prawo kanoniczne, zagadnienia pastoralne¹⁶, a także recenzje, polemiki oraz sprawozdania z sympozjów i konferencji naukowych. W pierwszym numerze czasopisma, ze względu na poświęcenie go osobie biskupa Ignacego Jeża z okazji 55. rocznicy święceń kapłańskich, redakcja zrezygnowała z części składającej się z recenzji, polemik czy sprawozdań, aby umożliwić publikację większej liczby artykułów¹⁷. W pionierskim numerze SKK znalazło się ich aż 15, a także 2 artykuły wstępne: pierwszy poświęcony bp. Ignacemu Jeżowi, napisany przez bp. Piotra Krupę, a drugi, mający charakter świadectwa, napisany przez samego Jubilata.

Tabela 1. Działy i liczba artykułów w SKK

Numer czasopisma	Działy i liczba artykułów w poszczególnych działach	Suma artykułów
1	2	3
1 (1992)	z zagadnień filozoficznych i psychologicznych (2); z zagadnień teologicznych (4); z zagadnień historycznych i prawnych (5); z zagadnień pastoralnych (4)	15 + 2 (wstępne)
2 (1993)	materiały z sympozjum (7); z zagadnień filozoficznych i psychologicznych (2); z zagadnień teologicznych (6); z zagadnień historycznych i prawnych (2); recenzje i sprawozdania (5)	17 + 5 (recenzje i sprawozdania)
3–4 (1994–1995)	z zagadnień filozoficznych i psychologicznych (2); z zagadnień teologicznych (5); z zagadnień pastoralnych (1); z zagadnień historycznych i literackich (2); recenzje (2)	10 + 1 (wstępny) + 2 (recenzje)
5 (2000)	teologia systematyczna (4); teologia biblijna, patrystyczna i historyczna (2); teologia praktyczna i kanoniczna (4)	10

15 Florianowicz, Zielonka, „Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie”, 143; Magdalena Florianowicz, Monika Zielonka, „Działalność i organizacja biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie na przestrzeni trzydziestu lat istnienia”, *Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych* 35 (2012) 2: 59–73.

16 Działy te również ewoluowały, co zostało przedstawione w tabeli 1.

17 „Słowo od Redakcji”, *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 5.

1	2	3
6 (2001)	teologia systematyczna (6); teologia biblijna, patrystyczna i historyczna (4); teologia praktyczna i kanoniczna (8)	18
7 (2002)	teologia systematyczna (7); teologia biblijna, patrystyczna i historyczna (4); teologia praktyczna i kanoniczna (11)	22
8 (2003)	teologia systematyczna (9); teologia biblijna, patrystyczna i historyczna (6); teologia praktyczna i kanoniczna (9)	24
9 (2004)	filozofia (1); bibliistyka (2); teologia fundamentalna i dogmatyczna (3); teologia moralna (1); pedagogika i katechetyka (2); religia i psychologia (1); prawo kanoniczne (1); recenzje (7)	11 + 1 (okolicznościowy) + 7 (recenzje)
10 (2005)	brak wyodrębnionych działów (16); recenzje i materiały (12)	16 + 12 (recenzje i materiały)
11 (2007)	brak wyodrębnionych działów (18), recenzje (5); wywiad (1)	18 + 5 (recenzje) + 1 (wywiad)
12 (2007)	brak wyodrębnionych działów (15); recenzje (3)	15 + 3 (recenzje)
13 (2008)	konferencja (6); brak wyodrębnionych działów (11); recenzje (4)	17 + 4 (recenzje)
14 (2009)	brak wyodrębnionych działów (12)	12
15 (2010)	artykuły (12); wykłady otwarte (4); sprawozdania (2)	16 + 2 (sprawozdania)
16 (2011)	brak wyodrębnionych działów (10); recenzje i inne materiały (3)	10 + 3 (recenzje i materiały)
17 (2011)	brak wyodrębnionych działów (10)	10
18 (2012)	brak wyodrębnionych działów (10); recenzje i inne materiały (3)	10 + 3 (recenzje i materiały)
19 (2012)	brak wyodrębnionych działów (14)	13 + 1 (sprawozdania)
20 (2013)	brak wyodrębnionych działów (25)	24 + 1 (sprawozdania)
21 (2014)	Biblia (5); teologia (8); teologia pastoralna (5); katolicka nauka społeczna (1); historia (3); recenzje i sprawozdania (3)	22 + 3 (recenzje i sprawozdania)
22 (2015)	Biblia (5); teologia (8); filozofia i psychologia (3); katolicka nauka społeczna (2); historia (1); recenzje (6)	19 + 6 (recenzje)
23 (2016)	Biblia (8); filozofia i teologia (7); psychologia (3); katolicka nauka społeczna (3); historia (4); recenzje i sprawozdania (5)	25 + 5 (recenzje i sprawozdania)
24 (2017)	Biblia (3); filozofia i teologia (7); katechetyka (8); historia (1); sprawozdania (2)	19 + 2 (sprawozdania)
25 (2018)	Biblia (3); teologia (6); katechetyka i pedagogika (4); katolicka nauka społeczna i prawo kanoniczne (3); recenzje i sprawozdania (5)	16 + 5 (recenzje i sprawozdania)
26 (2019)	Biblia (1); teologia (9); filozofia (1) historia (4); prawo (3); recenzje i sprawozdania (4)	18 + 4 (recenzje i sprawozdania)
27 (2020)	Biblia (7); teologia (10); filozofia (3); pedagogika i katechetyka (4); historia (5); prawo (4); recenzje i sprawozdania (2)	33 + 2 (recenzje i sprawozdania)
28 (2021)	Biblia (4); teologia (9); filozofia i socjologia (3); katolicka nauka społeczna i pedagogika (3); historia (3); prawo (2); recenzje i sprawozdania (5)	24 + 5 (recenzje i sprawozdania)
29 (2022)	Biblia (1); teologia (8); katechetyka (2); socjologia i filozofia (2); historia (2); prawo (1); recenzje i sprawozdania (2)	16 + 2 (recenzje i sprawozdania)
30 (2023)	Biblia (2); teologia (4); katechetyka (2); psychologia i socjologia (2); historia i prawo (3); recenzje i sprawozdania (3)	13 + 3 (recenzje i sprawozdania)
W sumie:		493 + 5 (wstępne, okolicznościowe i wywiad) + 84 (recenzje i sprawozdania)

Czasopismo udało się wydawać nieprzerwanie do numeru czwartego, przy niewielkich zmianach w kolegium redakcyjnym (tab. 2 i 3), przy czym numer drugi ukazał się podobnie jak pierwszy jako rocznik. Kolejny był numerem podwójnym (3–4) i ukazał się w latach 1994–1995, czyli *de facto* jako dwurocznik. Po wydaniu tego podwójnego numeru, poświęconego osobie bp. Czesława Domina z okazji 25. rocznicy sakry biskupiej¹⁸, nastąpiła czteroletnia przerwa w wydawaniu czasopisma.

Tabela 2. Redaktorzy naczelni SKK

Numer czasopisma	Imię nazwisko	Lata
1–4	ks. Zdzisław Kroplewski	1992–1995
5–7	ks. Zygmunt Czaja	2000–2002
8–20	ks. Edward Sienkiewicz	2003–2013
21–28	ks. Janusz Bujak	2014–2021
29–30	ks. Radosław Mazur	od 2022

Tabela 3. Redakcja SKK

Numer czasopisma	Skład redakcji	Lata
1	ks. Lucjan Dolny, ks. Franciszek Knutelski, ks. Zdzisław Kroplewski, bp Piotr Krupa, ks. Marian Subocz	1992
2	ks. Lucjan Dolny, ks. Franciszek Knutelski, ks. Zdzisław Kroplewski	1993
3–4	ks. Lucjan Dolny, ks. Romuald Jankiewicz, ks. Zdzisław Kroplewski	1994–1995
5–7	ks. Zygmunt Czaja, ks. Antoni Kloska, ks. Mariusz Kołaciński, ks. Zdzisław Kroplewski, ks. Edward Sienkiewicz, ks. Marek Żejmo	2000–2002
8	ks. Zygmunt Czaja, ks. Edward Sienkiewicz	2003
9–20	ks. Edward Sienkiewicz	2004–2013
21–26	ks. Janusz Bujak, ks. Tadeusz Ceynowa, ks. Wojciech Wójtowicz, Magdalena Florianowicz	2014–2019
27	ks. Janusz Bujak, ks. Tadeusz Ceynowa, ks. Jarosław Kwiecień, († ks. Wojciech Wójtowicz), Magdalena Florianowicz	2020
28	ks. Janusz Bujak, ks. Tadeusz Ceynowa, ks. Radosław Mazur, ks. Jarosław Kwiecień, Magdalena Florianowicz	2021
29–30	ks. Radosław Mazur, ks. Tadeusz Ceynowa, ks. Janusz Bujak, Aneta Krupka, ks. Jarosław Kwiecień, Magdalena Florianowicz	od 2022

Po przerwie ukazał się piąty numer czasopisma. Pojawił się on, jak zauważa we wstępie bp Marian Gołębiowski, „w nowej rzeczywistości”. Owa nowość związana była z nowym milenium chrześcijaństwa, obchodami tysiąclecia biskupstwa w Kołobrzegu,

18 „Słowo od Redakcji”, *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 3–4 (1994–1995): 3.

ale także z tym, że od strony naukowej środowisko koszalińskie stało się częścią Wydziału Teologicznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (dalej UAM), co znalazło swój wyraz w zmienionej szacie graficznej czasopisma oraz w zunifikowanym podziale na działy tematyczne¹⁹. Nowa rzeczywistość to także podjęcie obowiązków redaktora naczelnego SKK przez ks. Zygmunta Czaję. Ważną nowością, zgodną z ówczesnymi standardami uniwersyteckimi, było również wskazanie na stronie podtytułowej czasopisma recenzentów artykułów z danego numeru.

W roku 2003 nominację na redaktora naczelnego czasopisma otrzymał, nieżyjący już dzisiaj, ks. Edward Sienkiewicz, który pełnił tę funkcję przez dziesięć kolejnych lat, jak dotąd najdłużej ze wszystkich redaktorów naczelnych. W ósmym numerze rocznika, który ukazał się w roku 2003, nie ma wyraźnego wskazania na redaktora naczelnego, a nazwisko ks. Sienkiewicza umieszczone zostało obok nazwiska dotychczasowego redaktora naczelnego, ks. Zygmunta Czai. Zapewne zmiana nastąpiła w trakcie przygotowywania czasopisma, ważny jest więc wkład obu redaktorów, jednak w momencie wydania numeru redaktorem naczelnym był już ks. Sienkiewicz. Jest to jednocześnie pierwszy numer SKK wydany pod auspicjami Uniwersytetu Szczecińskiego i nowo powstałego przy nim Wydziału Teologicznego. Od roku 2004 do 2013 ks. Edward Sienkiewicz pełnił funkcję redaktora samodzielnie, bez pomocy kolegium redakcyjnego. W tym czasie periodyk ukazywał się regularnie jako rocznik, jednak z drobnymi wyjątkami. I tak, nie ukazał się w roku 2006, natomiast w roku 2007 ukazały się dwa numery (11 i 12). W roku 2012 ukazały się dwa zeszyty czasopisma (I i II) numerowane również oddzielnie numeracją ciągłą (18 i 19), natomiast w roku 2013 ukazał się kolejny numer (20), podpisany jednocześnie jako zeszyt I i II. Być może są to świadectwa próby przekształcenia czasopisma w półrocznik. Od roku 2014 czasopismo ukazuje się regularnie raz w roku. W 2013 roku ukonstytuowała się i po raz pierwszy została wymieniona w czasopiśmie (na stronie podtytułowej) rada naukowa, która od tej pory jest ustawicznie poszerzana i uaktualniana.

W roku 2014 redaktorem naczelnym SKK został ks. Janusz Bujak, a w czasopiśmie pojawiła się informacja o indeksowaniu czasopisma w międzynarodowych bazach danych: CEJSH²⁰ oraz ICI Journals Master List²¹. Wówczas zaczyna również funkcjonować strona internetowa czasopisma, na której dostępne są pełne teksty artykułów²². Od 2015 roku każdy publikowany artykuł ma swój unikalny numer DOI²³. Od roku 2017 czasopismo jest współwydawane przez Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego²⁴ wraz

19 Marian Gołębiowski, „Przedmowa”, *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 5 (2000): 7.

20 „Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie”, dostęp 10.11.2023, [http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.cejsh-478723fe-64e3-4599-af9d-d9e42e24f6af?q=baa6c0c0-0505-4292-9b7b-32a604e27df7\\$6&qt=IN_PAGE](http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.cejsh-478723fe-64e3-4599-af9d-d9e42e24f6af?q=baa6c0c0-0505-4292-9b7b-32a604e27df7$6&qt=IN_PAGE).

21 „Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie”, dostęp 10.11.2023, <https://journals.indexcopernicus.com/search/journal/issue?issueId=all&journalId=2587>.

22 „Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie”, dostęp 10.11.2023, <http://skkkoszalin.pl>.

23 DOI (ang. *Digital Object Identifier*) – cyfrowy identyfikator dokumentu elektronicznego; więcej „DOI Foundation”, dostęp 24.11.2023, <https://www.doi.org>; „Zasady nadawania numerów DOI publikacjom wydawanym przez Uniwersytet Warszawski”, dostęp 24.11.2023, <https://www.wuw.pl/Zasady-nadawania-numerow-DOI-publikacjom-wydawanym-przez-Uniwersytet-Warszawski-cinfo-pol-33.html>.

24 „Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”, dostęp 24.11.2023, <https://wn.usz.edu.pl/o-nas>.

z WSD w Koszalinie²⁵, co pozwoliło jeszcze bardziej sprofesjonalizować proces edytorski oraz wprowadzić czasopismo na platformę czasopism Uniwersytetu Szczecińskiego²⁶. Od tego roku czasopismo jest również indeksowane w bazach: CEEOL²⁷, BazHum²⁸ oraz PBN²⁹, a od roku 2018 również w bazie ERIHPlus³⁰. Obecnie, obok wspomnianych baz, czasopismo jest również indeksowane w bazach: EBSCO³¹, DOAJ³², „Most Wiedzy”³³, „Theo-Logos”³⁴ oraz Biblioteka Nauki³⁵.

W roku 2022 redaktorem naczelnym czasopisma został ks. Radosław Mazur, a w obecnym składzie kolegium redakcyjnego wspierają go: ks. Tadeusz Ceynowa jako zastępca redaktora naczelnego, Magdalena Florianowicz jako sekretarz redakcji oraz ks. Janusz Bujak, Aneta Krupka i ks. Radosław Suchorab³⁶ jako redaktorzy. Pracę redakcji wspomagają również redaktorzy językowi: Joanna Janusiak i Łukasz Trzeciak (j. polski), ks. Juliusz Kisiel (j. angielski), Alberto Piola (j. włoski) oraz ks. Anton Demshin (j. rosyjski). Rada naukowa czasopisma składa się z dwunastu uznanych naukowców z wieloletnim doświadczeniem akademickim, z czego cztery osoby mają afiliację do uczelni zagranicznych. W roku 2022 redakcji czasopisma udało się zakwalifikować do finansowania w ramach programu Rozwój Czasopism Naukowych Ministerstwa Edukacji i Nauki, wsparcie to przeznaczone jest na większe umiędzynarodowienie czasopisma poprzez tłumaczenie artykułów na język angielski. W roku 2023 czasopismo uzyskało 100 punktów na liście czasopism punktowanych Ministerstwa Edukacji i Nauki³⁷.

Ważnym aspektem rozwoju czasopisma jest także otwieranie jego łamów na autorów spoza koszalińskiego środowiska naukowego, afiliowanych do znanych ośrodków akademickich w Polsce i poza jej granicami. Obecność autorów zewnętrznych w poszczególnych numerach czasopisma przedstawia tabela 4.

25 „Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej”, dostęp 24.11.2023, <https://www.wsdkoszalin.eu>.

26 „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”, dostęp 10.11.2023, <https://wnus.usz.edu.pl/skk/pl>.

27 „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”, dostęp 10.11.2023, <https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=1434>.

28 „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”, dostęp 10.11.2023, <https://bazhum.muzhp.pl/czasopismo/668>.

29 „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”, dostęp 10.11.2023, <https://pbn.nauka.gov.pl/core/#/journal/view/60e72ac22467f01e930f11d8/current>.

30 „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”, dostęp 10.11.2023, <https://kanalregister.hkdir.no/publiseringskanaler/erihplus/periodical/info.action?id=490711>.

31 „EBSCO”, <https://www.ebsco.com>.

32 „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”, dostęp 10.11.2023, <https://doaj.org/toc/1230-0780>.

33 „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”, dostęp 10.11.2023, <https://mostwiedzy.pl/pl/magazine/studia-koszalinско-kołobrzeskie,11701-1>.

34 „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”, dostęp 10.11.2023, <https://repozytorium.theo-logos.pl/xmlui/handle/123456789/3570>.

35 „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”, dostęp 10.11.2023, <https://bibliotekanauki.pl/journals/555>.

36 Chlubną tradycją jest obecność w kolegium redakcyjnym rektora WSD w Koszalinie – ks. Radosław Suchorab zastąpił w tym dziele dotychczasowego rektora, ks. Jarosława Kwietnia.

37 „Komunikat Ministra Edukacji i Nauki z dnia 03 listopada 2023 r. o zmianie i sprostowaniu komunikatu w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych”, dostęp 10.11.2023, <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/komunikat-ministra-edukacji-i-nauki-z-dnia-03-listopada-2023-r-o-zmianie-i-sprostowaniu-komunikatu-w-sprawie-wykazu-czasopism-naukowych-i-recenzowanych-materialow-z-konferencji-miedzynarodowych>.

Tabela 4. Liczba autorów z afiliacjami zewnętrznymi i artykuły obcojęzyczne (– oznacza brak wskazanych afiliacji)

Numer czasopisma	Afiliacja zewnętrzna (w tym zagraniczna)	Artykuły obcojęzyczne
1	–	0
2	–	0
3–4	–	0
5	1	0
6	2	0
7	3	0
8	–	0
9	–	0
10	–	0
11	–	0
12	–	1
13	–	0
14	–	0
15	–	0
16	5	0
17	5	0
18	3	0
19	6	0
20	10	0
21	6 (1)	2
22	7 (1)	2
23	10 (2)	2
24	12	1
25	5	3
26	9 (1)	2
27	12 (2)	3
28	14 (2)	4
29	9 (4)	3
30	5 (1)	0

Obecnie SKK to czasopismo otwartego dostępu, co oznacza, że cała treść jest dostępna bezpłatnie dla użytkownika lub jego instytucji. Użytkownicy mogą czytać, pobierać, kopiować, rozpowszechniać, drukować, przeszukiwać lub umieszczać linki do pełnych tekstów artykułów lub używać ich w jakimkolwiek innym zgodnym z prawem celu, bez wcześniejszego uzyskania zgody wydawcy lub autora. Jest to zgodne z definicją otwartego dostępu BOAI. Pełne wersje artykułów opublikowanych w czasopiśmie są

dostępne na stronie czasopisma (skkkoszalin.pl) i wydawnictwa (wnus.usz.edu.pl) bez okresu karencji ani bez żadnych barier technologicznych. Artykuły są publikowane na licencji CC-BY-SA, a redakcja czasopisma nie pobiera opłat za wydanie publikacji (APC).

3. Perspektywy

Strategia dalszego rozwoju czasopisma związana jest z jego większym umiędzynarodowieniem, co redakcja zamierza osiągnąć dzięki projektowi tłumaczenia wszystkich tekstów zamieszczonych w nowych numerach czasopisma na język angielski. Zaangażowanie profesjonalnych tłumaczy, a także *native speakerów* na etapie weryfikacji i korekty artykułów, w większym stopniu umożliwi międzynarodowy obieg tekstów zawartych w czasopiśmie. W zadaniu tym niewątpliwie pomoże realizowany właśnie projekt z ministerialnego Programu Rozwoju Czasopism, który obejmuje 30 (2023) i 31 (2024) numery SKK. Większe umiędzynarodowienie periodyku stwarza również szansę na poszerzenie grona autorów i recenzentów. Znakiem troski o jakość tekstów oraz o przestrzeganie zasad etyki wydawniczej jest również planowane działanie na rzecz wprowadzenia jednolitego programu antyplagiatowego (www.plagiat.pl) do weryfikacji przesyłanych tekstów, co jest skorelowane z polityką antyplagiatową czasopism wydawanych przez Uniwersytet Szczeciński.

Jubileusz czasopisma (2023 r.) to okazja do podsumowania i uporządkowania archiwum tekstów. Jednym z elementów owego uporządkowania jest wydanie numeru specjalnego ze spisem zawartości wszystkich dotychczasowych numerów SKK. Wydanie rocznika jubileuszowego ma na celu upowszechnienie dorobku i potencjału czasopisma oraz zachęcenie do sięgnięcia po wartościowe teksty ze starszych numerów. Będzie on dostępny w formie papierowej, a także w formie cyfrowej, na stronie internetowej czasopisma (dostęp bezpłatny).

Planowane jest zachowanie i udostępnienie archiwalnych numerów w wersji cyfrowej, z poszanowaniem praw autorskich. Działanie to obejmie digitalizację numerów archiwalnych do 2009 roku i udostępnienie ich na stronie internetowej czasopisma. Dzięki temu dorobek periodyku będzie dostępny w sposób kompletny i integralny, przyczyniając się do upowszechnienia myśli teologicznej (oraz z dziedzin pomocniczych reprezentowanych w czasopiśmie), w tym także wybitnych autorów (śp. ks. prof. dr hab. Edwarda Sienkiewicza, ks. prof. dr hab. Lecha Bończa-Bystrzyckiego, ks. prof. dr hab. Janusza Bujaka, ks. prof. dr hab. Zdzisława Kroplewskiego, ks. prof. dr hab. Janusza Lemańskiego i wielu innych) związanych najpierw z Papieskim Wydziałem Teologicznym w Poznaniu, następnie z Wydziałem Teologicznym UAM w Poznaniu oraz, od chwili jego powstania, z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego.

Zaplanowana jest również większa promocja czasopisma na stronie internetowej i w mediach społecznościowych. To obecnie jeden z wielu kanałów marketingu internetowego, dzięki czemu czasopismo może docierać ze swoją ofertą i zawartością do nowych odbiorców. Chodzi tu głównie o zwiększenie zasięgu działalności, ponieważ dzięki internetowi możliwe jest dotarcie do potencjalnych czytelników na całym świecie.

Redakcja rocznika podejmuje także działania w kierunku spełnienia kryteriów aplikowania do prestiżowych i najbardziej rozpoznawalnych międzynarodowych baz indeksacyjnych Web of Science i Scopus.

Zakończenie

Trzydzieści lat, trzydzieści wydanych numerów czasopisma to z jednej strony niedużo, porównując się chociażby do istniejącego od 1909 roku, a więc przez 114 lat „Ateneum Kapłańskie”³⁸, a z drugiej strony to jednak spore doświadczenie i ciągłość w pracy nad czasopismem, biorąc pod uwagę, że nie wszystkim czasopismom naukowym udaje się być obecnym na rynku wydawniczym w takiej perspektywie czasowej. Widoczna ewolucja czasopisma, możliwa dzięki zaangażowaniu odpowiedzialnych za nie osób, ale także dzięki systematycznie rozwijającemu się potencjałowi naukowemu środowiska teologicznego związanego z koszalińskimi diecezjalnymi instytucjami dydaktycznymi, daje nadzieję na dalszy rozwój i nadszanie za współczesnymi standardami czasopism naukowych. Widoczne jest również to, że podobnie jak dla rozwoju WSD czy WIWR-u, tak i dla rozwoju SKK szczególnymi wyzwaniem i impulsami były momenty związane ze zmianami afiliacji, najpierw, w 1998 roku, do Wydziału Teologicznego UAM w Poznaniu, a później, w 2004 roku, do nowo powstałego Wydziału Teologicznego US. Każdy z tych etapów był okazją do skorzystania z nowego doświadczenia środowisk naukowych i wydawniczych, a jednocześnie do tego, by nie zrezygnować z własnej tradycji tworzenia czasopisma naukowego. Z perspektywy trzydziestu wydanych numerów SKK bez obawy można powiedzieć, że był okazją dobrze wykorzystaną.

Bibliografia

- „Ateneum Kapłańskie”. Dostęp 10.11.2023. <https://ateneumkaplanskie.pl>.
- Bończa-Bystrzycki, Lech. „Historia diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej 1972–2005”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 27–44.
- Bończa-Bystrzycki, Lech. „Przyczynek dziejów diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej 1972–1992”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 7–22.
- Ceynowa, Tadeusz. „30 lat Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie”. W: *30 lat seminariów duchownych na Pomorzu Zachodnim*, red. Tadeusz Ceynowa, 71–125. Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2013.
- Ceynowa, Tadeusz. „Starania biskupa Ignacego Jeża o utworzenie Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 23–32.
- Czekalski, Ryszard. „Rys historyczny lekcji religii katolickiej w szkole”. *Studia Katechetyczne* 7 (2010): 99–125.

38 Czesław Lechicki, „Polskie czasopiśmiennictwo katolickie w latach 1833–1914”, *Kwartalnik Historii Prasy Polskiej* 22, 1 (1983): 40; „Ateneum Kapłańskie”, dostęp 10.11.2023, <https://ateneumkaplanskie.pl>.

- „DOI Foundation”. Dostęp 24.11.2023. <https://www.doi.org>; „Zasady nadawania numerów DOI publikacjom wydawanym przez Uniwersytet Warszawski”. Dostęp 24.11.2023. <https://www.wuw.pl/Zasady-nadawania-numerow-DOI-publikacjom-wydawanym-przez-Uniwersytet-Warszawski-cinfo-pol-33.html>.
- Domin, Czesław. „Słowo wstępne”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 7.
- „EBSCO”, <https://www.ebsco.com>.
- Florianowicz, Magdalena, Monika Zielonka. „Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie”. W: *30 lat seminariów duchownych na Pomorzu Zachodnim*, red. Tadeusz Ceynowa, 141–147. Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2013.
- Florianowicz, Magdalena, Monika Zielonka. „Działalność i organizacja Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie na przestrzeni trzydziestu lat istnienia”. *Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych* 35, 2 (2012): 59–73.
- Gołębiewski, Marian. „Przedmowa”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 5 (2000): 7.
- „Komunikat Ministra Edukacji i Nauki z dnia 03 listopada 2023 r. o zmianie i sprostowaniu komunikatu w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych”. Dostęp 10.11.2023. <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/komunikat-ministra-edukacji-i-nauki-z-dnia-03-listopada-2023-r-o-zmianie-i-sprostowaniu-komunikatu-w-sprawie-wykazu-czasopism-naukowych-i-recenzowanych-materialow-z-konferencji-miedzynarodowych>.
- Kronika Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie 1980–2011*, red. Dariusz Jastrząb. Koszalin: Wyższe Seminarium Duchowne, 2011.
- Jastrząb, Dariusz. „Modele formacyjne w trzydziestolecu istnienia Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie”. W: *40-lecie diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej 1972–2012*, red. Tadeusz Ceynowa, 53–60. Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2012.
- Lechicki, Czesław. „Polskie czasopiśmiennictwo katolickie w latach 1833–1914”. *Kwartalnik Historii Prasy Polskiej* 22, 1 (1983): 19–42.
- Łabendowicz, Stanisław. „Nauczanie religii w szkole z perspektywy 25-lecia”. W: *„Przyjdź Królestwo Twoje”*. *Księga pamiątkowa dedykowana Jego Ekscelencji Księdzu Biskupowi Henrykowi Tomasikowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, red. Marek Jagodziński, Jarosław Wojtkun, 391–418. Radom: Wydawnictwo Diecezji Radomskiej AVE, 2016.
- Mezglewski, Artur. *Polski model edukacji religijnej w szkołach publicznych*. Lublin: Wydawnictwo KUL, 2009.
- Potocki, Andrzej. *Wychowanie religijne w polskich przemianach*. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2007.
- „Słowo od Redakcji”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 5.
- „Słowo od Redakcji”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 3–4 (1994–1995): 3.
- „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”. Dostęp 10.11.2023. <https://bazhum.muzhp.pl/czasopismo/668>.
- „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”. Dostęp 10.11.2023. <https://bibliotekanauki.pl/journals/555>.
- „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”. Dostęp 10.11.2023. <https://doaj.org/toc/1230-0780>.

- „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”. Dostęp 10.11.2023. <https://kanalregister.hkdir.no/publiseringskanaler/erihplus/periodical/info.action?id=490711>.
- „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”. Dostęp 10.11.2023. <https://mostwiedzy.pl/pl/magazine/studia-koszalinsko-kolobrzescie,11701-1>.
- „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”. Dostęp 10.11.2023. <https://pbn.nauka.gov.pl/core/#/journal/view/60e72ac22467f01e930f11d8/current>.
- „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”. Dostęp 10.11.2023. <https://repozytorium.theo-logos.pl/xmlui/handle/123456789/3570>.
- „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”. Dostęp 10.11.2023. <https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=1434>.
- „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”. Dostęp 10.11.2023. [http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.cejsh-478723fe-64e3-4599-af9d-d9e42e24f6af?q=baa6c0c0-0505-4292-9b7b-32a604e27df7\\$6&qt=IN_PAGE](http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.cejsh-478723fe-64e3-4599-af9d-d9e42e24f6af?q=baa6c0c0-0505-4292-9b7b-32a604e27df7$6&qt=IN_PAGE).
- „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”. Dostęp 10.11.2023. <http://skkkozalin.pl>.
- „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”. Dostęp 10.11.2023. <https://journals.indexcopernicus.com/search/journal/issue?issueId=all&journalId=2587>.
- „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie”. Dostęp 10.11.2023. <https://wnus.usz.edu.pl/skk/pl>.
- Śmierzchalski-Wachocz, Dariusz. „Dzieje Seminarium Duchownego w Gorzowie-Paradyżu w latach 1947–2017”. W: *Księga Jubileuszowa. 70-lecie Wyższego Seminarium Duchownego w Gorzowie Wlkp. i Paradyżu*, red. Dariusz Mazurkiewicz, 25–49. Paradyż: Wydawnictwo Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej, 2017.
- Śmierzchalski-Wachocz, Dariusz. „Seminarium gorzowskie jako alma mater dla Kościoła szczecińskiego i koszalińskiego”. W: *30 lat seminariów duchownych na Pomorzu Zachodnim*, red. Tadeusz Ceynowa, 39–47. Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2013.
- „Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”. Dostęp 24.11.2023. <https://wn.usz.edu.pl/o-nas>.
- „Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej”. Dostęp 24.11.2023. <https://www.wsdkozalin.eu>.

Cytowanie chicagowskie:

Mazur, Radosław. „30 lat istnienia «Studiów Koszalińsko-Kołobrzeskich» jako świadectwo potencjału i rozwoju koszalińskiego środowiska teologicznego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* Nr jubileuszowy (2023): 11–24. DOI: 10.18276/SKK.2023.1-01.

Cytowanie oksfordzkie:

Mazur R., *30 lat istnienia „Studiów Koszalińsko-Kołobrzeskich” jako świadectwo potencjału i rozwoju koszalińskiego środowiska teologicznego*, „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie” Nr jubileuszowy (2023), s. 11–24. DOI: 10.18276/SKK.2023.1-01.

Tadeusz Ceynowa

Uniwersytet Szczeciński, Szczecin | Instytut Nauk Teologicznych
ORCID: 0000-0002-8105-8823, e-mail: tceynowa@interia.pl

11 LAT ISTNIENIA „ROCZNIKA SKRZATUSKIEGO”

Streszczenie

Jubileusze są okazją do pewnych podsumowań i nakreślenia nowych lub skorygowania obecnych działań. Trzydzieści lat ukazywania się „Studiów Koszalińsko-Kołobrzeskich” skłania nie tylko do zwrócenia uwagi na genezę, rozwój i stan obecny tego czasopisma, ale również na nowe i większe możliwości wydawnicze koszalińskiego środowiska naukowego. W przestrzeni naukowej pojawiło się drugie czasopismo naukowe o tematyce teologiczno-historycznej, zatytułowane „Rocznik Skrzatuski”. Powstanie tego periodyku związane jest ściśle z diecezjalnym sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Skrzatuszu. W 2013 roku obchodzono 25-lecie uroczystej koronacji koronami papieskimi Piety Skrzatuskiej. Zorganizowane z tej okazji sympozjum i zobowiązanie się do przyszłej współpracy dyrektorów archiwów salezjańskiego w Pile i diecezjalnego w Koszalinie dało asumpt do utworzenia pierwszej i jak dotąd ostatniej redakcji nowo ukonstytuowanego rocznika. Tytuł nawiązuje do znaczenia skrzatuskiego sanktuarium od czasu pojawienia się tam uratowanej Piety z mieleńskiego kościoła. Znaczenie Skrzatusza podkreśliła również decyzja bpa Ignacego Jeża, kiedy ustanowił tam w 1972 roku diecezjalne sanktuarium dla Kościoła koszalińsko-kołobrzeskiego. Wytężona praca kolejnych kustoszy, wsparcie diecezjan i kolejnych biskupów doprowadziły do tego, że jest to liczące się miejsce pielgrzymkowe nie tylko dla Polaków napływających z wielu regionów, ale i dla gości zagranicznych. Redakcja rocznika, ściśle współpracując z wydawcami „Studiów Koszalińsko-Kołobrzeskich”, ciągle podnosi standardy wydawnicze periodyku. Na łamach czasopisma publikowało swój dorobek naukowy 68 osób reprezentujących różne ośrodki naukowe w Polsce i za granicą. Daje również możliwość opublikowania dorobku naukowego kolejnym absolwentom akademickim.

Słowa kluczowe: czasopismo, jubileusz, diecezja koszalińsko-kołobrzeska, sanktuarium maryjne, Skrzatusz, „Rocznik Skrzatuski”

Abstract

11 YEARS OF “THE SKRZATUSZ ANNALS”

Anniversaries are an opportunity to make some summaries and outline new or correct current activities. Thirty years of publishing of the “Koszalin-Kołobrzeg Studies” encourages us not only to pay attention to the origins, development and current state of this journal, but also to the new and greater publishing possibilities of the Koszalin scientific community. A second scientific journal on theological and historical topics entitled “The Skrzatusz Annals” appeared in the scientific space. The creation of this periodical is closely related to the diocesan sanctuary of Our Lady of Sorrows in Skrzatusz. In 2013, the 25th anniversary of the ceremonial coronation of Pieta Skrzatuska with papal crowns was celebrated. The symposium organized on this occasion and the commitment to future cooperation of the directors of the Salesian archives in Pila (Piła) and the diocesan archives in Koszalin gave rise to the creation of the first and, so far, last edition of the newly constituted yearbook. The title refers to the importance of the Skrzatusz sanctuary since the rescued Pieta from the Mielecin (Mielęcín) church appeared there. The importance of Skrzatusz was also emphasized by the decision of Bishop Ignacy Jeż, when he established in 1972 a diocesan sanctuary for the Koszalin-Kołobrzeg (Kołobrzeg) Church. The hard work of successive custodians and the support of diocesans and subsequent bishops have made it an important pilgrimage place not only for Poles coming from many regions, but also for foreign guests. The editorial staff of the yearbook, working closely with the publishers of “Koszalin-Kołobrzeg Studies”, constantly improve the publishing standards of the periodical. 68 people representing various research centers in Poland and abroad published their scientific achievements in the magazine. It also provides an opportunity for subsequent academic graduates to publish their scientific achievements.

Keywords: periodical, jubilee, Koszalin-Kołobrzeg (Kołobrzeg) Diocese, St. Mary’s Sanctuary, Skrzatusz, “The Skrzatusz Annals”

Wstęp

Przeżywane jubileusze często skłaniają do refleksji, podsumowań, a czasami do podejmowania nowych wyzwań i realizowania kolejnych zamierzeń. Powstanie pierwszego czasopisma naukowego w diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej¹, „Studiów Koszalińsko-Kołobrzesckich”

1 Tadeusz Ceynowa, „Koszalińsko-kołobrzescka diecezja”, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 9 (Lublin: Katolicki Uniwersytet Lubelski, 2002), kol. 976–978 (tam bogata literatura); Lech Bończa-Bystrzycki, *Dzieje Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim w granicach diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej (X–XX/XXI wiek)* (Koszalin: Wydawnictwo Lech Bończa-Bystrzycki, 2012), 545–651; Lech Bończa-Bystrzycki, „Zarys dziejów Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim w granicach diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej”, w: *Schematyzm Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej 1998*, red. Krzysztof Zadarko (Koszalin: Kuria Biskupia Koszalińsko-Kołobrzescka, 1998), 83–87; Kazimierz Kozłowski, „Narodziny diecezji szczecińsko-kamieńskiej i koszalińsko-kołobrzesckiej (1945–1975)”, w: *Źródła do Dziejów Pomorza Zachodniego*, t. 14 (Szczecin: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2012), 95–103.

(dalej SKK), wiązało się z obchodzonym 20-leciem samodzielnej struktury kościelnej powstałej w 1972 roku. Po latach pasterzowania bpa Ignacego Jeża², pierwszego organizatora struktur diecezjalnych (wydziałów kurii, sądu biskupiego, duszpasterstwa charytatywnego, seminarium duchownego), i reorganizacji struktur terytorialnych diecezji w Polsce, kolejny biskup diecezjalny Czesław Domin³, który dysponował już odpowiednią, samodzielną kadrami naukową, mógł zainicjować wydawanie naukowego periodyku. Systematyczne uzupełnianie kadry naukowej Kościoła koszalińsko-kołobrzeskiego oraz zaangażowanie jej w strukturach akademickich zaowocowało (po 20 latach wydawania SKK, i z okazji jubileuszu 25-lecia koronacji Piety Skrzatuskiej) pojawieniem się w przestrzeni naukowej kolejnego periodyku historyczno-teologicznego, zatytułowanego „Rocznik Skrzatuski”, który jako „młodszy brat” SKK obchodził w tym roku już 11. urodziny.

1. Geneza czasopisma

Ruch reformacyjny zatwierdzony na sejmie w Trzebiatowie w 1534 roku zlikwidował rozwijający się kult maryjny na Pomorzu. W sprostyzowanej diecezji kamieńskiej wygasły miejsca kultu na trzech górach: Górze Chełmskiej pod Koszalinem, Górze Polanowskiej i Rowokole koło Smołdzina. Od końca XVI wieku najbardziej wysunięte w kierunku północno-zachodnim I Rzeczypospolitej było miejsce kultu figury Matki Bożej Bolesnej w kościele skrzatuskim, należącym wówczas do diecezji poznańskiej⁴. Pieta, w wyniku działań reformatorów luterańskich wyrzucona z kościoła w Mielęcynie (koło Tuczna), trafiła opatrnościowo, dzięki garncarzowi pilskiemu, do nowo poświęconego drewnianego kościółka skrzatuskiego. Liczne cuda i łaski dokonujące się za wstawiennictwem MB Bolesnej spowodowały rozwój ruchu pielgrzymkowego mieszkańców ziemi waleckiej, Krajny i Wielkopolski. To wzbudziło zainteresowanie władzy duchownej w Poznaniu,

2 Ignacy Jeż, *Przygody z Opatrznością, z biskupem Ignacym Jeżem rozmawiają Alina Petrowa-Wasilewicz i ks. Krystian Kukowka* (Katowice: Księgarnia św. Jacka, 2004); Tadeusz Ceynowa, „Jeż Ignacy Ludwik (1914–2007)”, w: *Słownik polskich teologów katolickich*, t. 10, red. Tomasz Błaszczyk, Waldemar Gliński, Józef Mandziuk (Warszawa: Wydawnictwo Naukowe UKSW, 2019), 453–457 (tam bogata literatura).

3 Tadeusz Ceynowa, „Domin Czesław”, w: *Słownik polskich teologów katolickich*, t. 9, red. Józef Mandziuk (Warszawa: Wydawnictwo Naukowe UKSW, 2006), 158–159 (tam bogata literatura); Adam Rybicki, *Zaufajcie miłości! Biskup Czesław Domin (1929–1996)* (Katowice: Księgarnia św. Jacka, 2002).

4 Andrzej Józef Delerdt, *Źródło łask Boskich nieprzebrane. Matka Boska Bolesna do Skrzatusza i Jej historia* (Koszalin: Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej (Radom: Wydawnictwo Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji, 2021); Arno Giese, *Królowa narodu cz. 2: Strażnica katolicyzmu Sanktuarium Batki Bożej Bolesnej w Skrzatuszu Pani i Królowej Ziemi Walecko-Pilskiej* (Pelplin: Bernardinum, 2002); Jan Korytkowski, *Brevis descriptio historio-geographica ecclesiarum archidioecesis Gnesnensis et Posnaniensis* (Gnesnae, 1888); Alojzy Fridrich, *Historie cudownych obrazów Najświętszej Maryi Panny w Polsce* (Kraków: Wydawnictwo WAM, 2008), 176–181; Krzysztof Hagedorn, *Dzieje parafii w Skrzatuszu w Polsce porozbiorowej*, mps (Lublin, 1988); Krzysztof Hagedorn, „Powstanie parafii w Skrzatuszu i jej uposażenie”, *Seminare* 11 (1995): 225–228; Ludwik Bąk, *Ziemia walecka w dobie reformacji i kontrreformacji w XVI–XVIII w.* (Piła: Wydawnictwo Ekolog, 1999).

która dla sprawdzenia cudownych wydarzeń wysłała tam specjalną komisję w 1640 roku⁵. Niestety, z powodu potopu szwedzkiego ogłoszenie prac komisji musiano odłożyć. Kiedy stało się to możliwe, po ponownym poświęceniu świątyni, bp Wojciech Tolibowski ogłosił w 1660 roku cudowność Piety Skrzatuskiej. Intensywny ruch pielgrzymkowy, wzmacniany działalnością waleckich jezuitów, staraniami starosty nowodworskiego Konstantego Brezy i decyzjami samego władcy Jana III Sobieskiego, doprowadził do wybudowania nowej, barokowej świątyni pod koniec XVII wieku. Wzorem innych sanktuariów maryjnych Skrzatusz doczekał się opisu swojej historii dopiero w drugiej połowie XVIII wieku. Niestety, zapis ten, być może z powodu rozbiorów, nie doczekał się wydania drukiem i zachował się jedynie w archiwum parafialnym. W 1773 roku papież Klemens XIV dokonał kasaty jezuitów, a 10 lat później, po decyzji króla Prus, w Wąlczu powoli zaczęło przygasać pielgrzymowanie do Piety Skrzatuskiej. O pewnym odradzaniu znaczenia tamtego miejsca można mówić po zakończeniu okresu kulturkampfu. Niemieccy administratorzy kościelni z okresu międzywojennego próbowali organizować regularne pielgrzymki stanowe do MB Bolesnej. Sytuacja zmieniła się diametralnie po II wojnie światowej, wraz z wyjazdem dotychczasowych niemieckich mieszkańców i osiedleniem się Polaków przybyłych z różnych terenów II Rzeczypospolitej. W ordynariacie gorzowskim powstałym w 1945 roku kult maryjny rozwinął się w czterech ośrodkach: Rokitnie, Paradyżu, Otyniu i Skrzatuszu. Na pierwszy plan wysunęło się sanktuarium rokitniańskie. Z chwilą przybycia salezjanów z Paradyża do Skrzatusza można mówić o powolnym wzroście znaczenia tego miejsca na mapie Kościoła gorzowskiego⁶. Zdaniem autora najważniejszym impulsem do powrotu do dawnej świętości tego sanktuarium była decyzja pierwszego biskupa koszalińsko-kołobrzесьkiego, Ignacego Jeża. Hierarcha, lekceważony przez władze wojewódzkie i miejskie w Koszalinie, udał się 15 września 1972 roku, jeszcze przed swoim ingresem do koszalińskiej katedry, do Skrzatusza, gdzie ogłosił to miejsce jedynym i prawdziwym sanktuarium diecezji⁷, do którego będzie zapraszał co roku na odpust diecezjalny wszystkich diecezjan. Zaangażowanie salezjańskich kustoszy i ich współpracowników oraz wsparcie bpa Ignacego Jeża zaowocowało ukoronowaniem Piety Skrzatuskiej koronami papieskimi 18 września 1988 roku. Warto w tym miejscu przytoczyć słowa skierowane do

5 Tadeusz Ceynowa, „Ingrossatio Commissionis expeditae super miraculis imaginis B.M.V. in villa Skrzetusz de verbo ad verbum. Sprawozdanie komisji wysłanej do wsi Skrzetusz w sprawie cudów figury B.M.V.”, *Rocznik Skrzatuski* 9 (2021): 79–92.

6 Jarosław Wąsowicz, „Posługa duszpasterska salezjanów w Skrzatuszu w latach 1952–1972”, *Rocznik Skrzatuski* 1 (2013): 75–89; Jarosław Wąsowicz, „Salezjanie w Skrzatuszu w latach 1972–2001”, *Rocznik Skrzatuski* 4 (2016): 67–77; Jarosław Wąsowicz, „Ksiądz Stefan Kiełsiński SDB (1932–2017), pierwszy kustosz sanktuarium diecezji koszalińsko-kołobrzесьkiej w Skrzatuszu”, *Rocznik Skrzatuski* 6 (2018): 43–57; Jarosław Wąsowicz, „Ksiądz Michał Winiarz SDB (1911–1988), proboszcz parafii w Skrzatuszu i kustosz sanktuarium w latach 1965–1972. Życie i twórczość”, *Rocznik Skrzatuski* 7 (2019): 97–120; Jarosław Wąsowicz, „Ksiądz Lech Kasperowicz SDB (1953–2020), kustosz sanktuarium i proboszcz w Skrzatuszu w latach 1987–1992, organizator uroczystości koronacyjne”, *Rocznik Skrzatuski* 9 (2021): 101–122.

7 Obecnie w diecezji koszalińsko-kołobrzесьkiej funkcjonuje odrodzony kult maryjny na Górze Chełmskiej koło Koszalina, gdzie opiekę sprawują siostry szensztackie, i Górze Polanowskiej, której kustoszem jest o. Janusz Jędrzysek OFMConv.

uczestników uroczystości przez papieża Jana Pawła II, który w tym czasie pielgrzymował po krajach afrykańskich:

Koronacja figury Matki Boskiej Bolesnej, która dokonuje się w Roku Maryjnym w Skrzatuszu, jest głębokim przeżyciem religijnym dla całego Kościoła koszalińsko-kołobrzeskiego. Podążam więc w duchowej pielgrzymce do sanktuarium skrzatuskiego i wraz z ludem Bożym tej drogiej mi diecezji, z jej pasterzem, duchowieństwem i rodzinami zakonnymi modłę się gorąco, aby Maryja, która przoduje całemu Kościołowi na drodze wiary, miłości i doskonałego zjednoczenia z Chrystusem (por. *Lumen Gentium*), stała się dla każdego brata i siostry w wierze wzorem w codziennym zwyciężaniu zła dobrem, w konsekwentnej realizacji własnego powołania życiowego i dochowaniu wierności Chrystusowi, odkupicielowi człowieka. Jej też zawierzam Was i Wasze trudne sprawy związane z wykonywaniem pracy zawodowej, poszanowaniem praw i obowiązków pracowniczych, życiem rodzinnym, wychowaniem dzieci i młodzieży. Wszystkim uczestnikom uroczystości koronacyjnej, stróżom sanktuarium maryjnego w Skrzatuszu i całej wspólnocie diecezjalnej z serca błogosławie: W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego⁸.

Po niespełna 50 latach, w 2001 roku, decyzją bpa Mariana Gołębińskiego kustoszami sanktuarium skrzatuskiego stali się duszpasterze diecezjalni. W 2013 roku w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej uroczystie obchodzono 25-lecie koronacji. Poza uroczystościami liturgicznymi zorganizowano w gmachu Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie sympozjum mariologiczno-historyczne⁹. Powstała wówczas myśl, aby wydrukować wygłoszone na nim referaty, dodać skrócone kalendarium sanktuarium od jego początków, a także dokumentację fotograficzną. W trakcie zbierania materiałów do monografii zrodziła się myśl wydawania czasopisma nawiązującego do przeszłości i obecnej roli skrzatuskiego sanktuarium. Realizacji takiego zamierzenia podjęli się dyrektorzy archiwów: salezjańskiego w Pile – ks. dr Jarosław Wąsowicz SDB, i diecezjalnego w Koszalinie – ks. dr Tadeusz Ceynowa. Ważnym elementem wsparcia powstającej inicjatywy było zapewnienie o pomocy przez bpa pomocniczego dra Krzysztofa Zadarkę. Niezastąpioną rolę w zainicjowaniu i regularnym wydawaniu czasopisma odgrywały i odgrywają pracownice Biblioteki WSD w Koszalinie: dr inż. Magdalena Florianowicz i mgr Monika Zielonka¹⁰.

8 Dajczak Edward, „Wprowadzenie”, *Rocznik Skrzatuski* 1 (2013): 7.

9 Sympozjum nt. 25-lecia koronacji Piety Skrzatuskiej zorganizowali ks. dr hab. prof. US Janusz Bujak i ks. dr Tadeusz Ceynowa.

10 Oprócz *Rocznika Skrzatuskiego* zespół biblioteczny angażuje się w wydawanie innych publikacji ciągłych: „Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne” (od nr. 3/2016) i „Rocznik Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej” (od 2014 roku) oraz zwartych: *40-lecie Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej 1972–2012*, red. Tadeusz Ceynowa (Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2012); *Listy pasterskie biskupów diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej*, red. Tadeusz Ceynowa (Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2012); *30 lat seminariów duchownych na Pomorzu Zachodnim*, red. Tadeusz Ceynowa (Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2013); *Ks. Piotr Skarga SJ w Roku Jubileuszowym 2012*, red. Krystyna Krawiec-Złotkowska (Słupsk: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku; Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2014); Andrzej Józef Delderdt, *Źródło łask Boskich nieprzebrane. Matka Boska Bolesna do Skrzatusza i Jej historia* (Szczecin: Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica; Koszalin: Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, 2017) – kolejne wydania w roku 2018, 2020, 2021; „*E fructu arbor cognoscitur...*” *W sześćsetną rocznicę urodzin Jana Długosza*, red. Krystyna Krawiec-Złotkowska, Tadeusz Ceynowa (Słupsk: Wydawnictwo Akademii Pomorskiej w Słupsku; Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie, 2019);

Zaangażowanie dobrze wykształconego środowiska koszalińskiego i pilskiego¹¹ zaowocowało już jedenastoma tomami periodyku. Redakcje SKK i RS dobrze ze sobą współpracują, czego efektem jest podnoszenie poziomu wydawanych czasopism. Nie licząc diecezji z wielowiekowymi tradycjami akademickimi, tylko nieliczne mogą pochwalić się wydaniem dwóch czasopism naukowych docenianych przez ekspertów.

2. Rozwój czasopisma

Rocznica koronacji Matki Boskiej Skrzatuskiej w 2013 roku zaowocowała inicjatywą wydawania *Rocznika Skrzatuskiego* i w tym roku ukazał się tom pierwszy o tematyce mariologicznej i historycznej. Dołączono także kalendarium ważniejszych wydarzeń związanych ze Skrzatuszem, dział recenzji dotyczący publikacji traktujących o regionie oraz aneks i archiwalne fotografie¹².

Ukonstytuowała się rada naukowa czasopisma, w której skład weszli specjaliści wielu dziedzin. Publikacje zawarte w kolejnych tomach były recenzowane przez niezależnych naukowców. Do czwartego tomu włącznie każdy artykuł opiniowany był przez jednego recenzenta. Od tomu piątego, podnosząc rangę czasopisma, redakcja zdecydowała o podwójnym, niezależnym recenzowaniu każdego artykułu.

Na dział *Artykuły* składają się artykuły naukowe o tematyce: bibliistyka, teologia, mariologia, historia, historia Kościoła, prawo kanoniczne, socjologia, heraldyka, archiwistyka, muzykologia, katechetyka, homiletyka, sztuka, duchowość, media, psychologia, zagadnienia pastoralne. Ostatnim artykułem w tym dziale jest każdorazowo kalendarium wydarzeń, które odbyły się w Skrzatuszu w minionym roku. W dziale *Miscellanea* publikowane są nie tylko rozprawy naukowe, ale również źródła do dziejów sanktuarium skrzatuskiego i kultu maryjnego. W kolejnym dziale zamieszczane są recenzje i sprawozdania, natomiast dział *Aneksy* zawiera homilie głoszone w Skrzatuszu podczas corocznych odpustów diecezjalnych i fotografie z różnych wydarzeń (tab. 1). Honorowy patronat wydawniczy

500-lecie reformacji. *Historia i perspektywy*, red. Krystyna Krawiec-Złotkowska, Pola Pauba (Słupsk: Wydawnictwo Akademii Pomorskiej w Słupsku; Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie, 2020); *Kardynał Stefan Wyszyński. Prymas, Mąż Stanu, Błogosławiony* (Radom: Wydawnictwo Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji; Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie; Szczecin: Instytut Nauk Teologicznych Uniwersytetu Szczecińskiego, 2021); „*O Kościele Jezusa Chrystusa dzisiaj*”. *Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Doktorowi Wojciechowi Wojtowiczowi*, red. Edward Sienkiewicz (Koszalin–Poznań, Pallottinum, 2020); *Schematyzm Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej 2022*, red. Tadeusz Ceynowa (Koszalin: Kuria Biskupia Koszalińsko-Kołobrzeska, 2022); *50 lat Kościoła koszalińsko-kołobrzeskiego*, red. Tadeusz Ceynowa (Radom: Wydawnictwo Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji; Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie, Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, 2022). Magdalena Florianowicz, Monika Zielonka, „Publikacje Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej w Koszalinie”, *Fides – Biuletyn Bibliotek Kościelnych* 2 (2021): 177–200; Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie, „Polecamy nowości”, dostęp 15.12.2023 „<http://www.bibliotekawsd.koszalin.opoka.org.pl/polecamy.html>”.

11 Na terenie miasta nie ma podobnego czasopisma.

12 *Rocznik Skrzatuski* ISSN 2300-8296 jest inicjatywą powstałą w Roku Skrzatuskim z okazji 25-lecia koronacji Piety Skrzatuskiej. Tadeusz Ceynowa, „Wstęp”, *Rocznik Skrzatuski* 1 (2013): 9–10.

objęła Kolegiacka Kapituła Pilska, która w statutach zobowiązała się do rozkrzewiania kultu Matki Bożej Bolesnej i Jej sanktuarium w Skrzatuszu.

W pierwszym tomie opublikowano 9 artykułów, 2 recenzje i 3 aneksy. Dołączono również wstęp ówczesnego biskupa diecezjalnego Edwarda Dajczaka i wprowadzenie redaktora naczelnego ks. dra Tadeusza Ceynowy. Czasopismo jest dostępne zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej, przy czym wersja papierowa jest wersją pierwotną, a jego misją jest rozkrzewianie kultu Matki Bożej Bolesnej i Jej sanktuarium w Skrzatuszu w diecezji oraz w całej Polsce.

Tabela 1. Działy i liczba artykułów w „Roczniku Skrzatuskim” w latach 2013–2023

Numer czasopisma	Działy i liczba artykułów w poszczególnych działach	Suma artykułów
1 (2013)	mariologia (3), historia/historia Kościoła (4), duchowość (1), kalendarium (1), recenzje (2)	14 + wprowadzenie i wstęp + 3 aneksy
2 (2014)	bibliistyka (1), mariologia (1), historia/historia Kościoła (3), archeologia (1), heraldyka (1), kalendarium (1), recenzje (3), sprawozdania (2)	17 + 4 aneksy
3 (2015)	bibliistyka (1), duchowość (2), teologia pastoralna (1), sztuka sakralna (1), homiletyka (2), historia sztuki (1), kaznodziejstwo (1), kalendarium (1), recenzje (2), sprawozdania (3)	15 + 3 aneksy
4 (2016)	bibliistyka (1), mariologia (1), historia/historia Kościoła (3), teologia pastoralna (1), sztuka sakralna (2), kalendarium (1), recenzje (2), sprawozdania (3)	15 + 8 aneksów
5 (2017)	bibliistyka (1), prawo kanoniczne (1), archiwistyka (1), sztuka (1), historia/historia Kościoła (2), teologia (1), psychologia (1), duchowość (2), kalendarium (1), recenzje (2), sprawozdania (2)	15 + 3 aneksy
6 (2018)	bibliistyka (1), mariologia (1), historia/historia Kościoła (3), socjologia (1), heraldyka (1), kalendarium (1), recenzje (3), sprawozdania (2)	13 + 3 aneksy
7 (2019)	bibliistyka (2), mariologia (1), historia/historia Kościoła (2), sztuka (1), muzykologia (1), katechetyka (1), duchowość (2), homiletyka (1), heraldyka (1), media (1), kalendarium (1), recenzje (2), sprawozdania (1)	15 + 4 aneksy
8 (2020)	bibliistyka (2), sztuka sakralna (3), prawo kanoniczne (1), muzykologia (1), mariologia (1), historia/historia Kościoła (5), archiwistyka (1), katechetyka (1), kalendarium (1), recenzje (1), sprawozdania (2)	14 + 5 aneksów
9 (2021)	bibliistyka (2), teologia (1), historia/historia Kościoła (6), homiletyka (1), sztuka (2), kalendarium (1), recenzje (3), sprawozdania (2)	18 + 6 aneksów
10 (2022)	bibliistyka (1), prawo kanoniczne (1), synod (1), duchowość (1), historia/historia Kościoła (6), homiletyka (1), filozofia (1), kalendarium (1), recenzje (2), sprawozdania (3)	18 + 4 aneksy
11 (2023)	bibliistyka (1), historia/historia Kościoła (7), prawo kanoniczne (1), filozofia (1), teologia dogmatyczna (1), duchowość (1), homiletyka (1), hagiografia (1), teologia pastoralna (1), sztuka sakralna (2), kalendarium (1), recenzje (2), sprawozdania (1)	21 + 3 aneksy

Źródło: „Rocznik Skrzatuski” 1–11 (2013–2023).

„Rocznik Skrzatuski” udaje się wydawać co roku zawsze we wrześniu, na odpust diecezjalny w Skrzatuszu. Przez jedenaście lat kolegium redakcyjne pozostało w tym samym składzie. Od 2015 roku zaczęła funkcjonować strona internetowa czasopisma¹³ i rocznik zaistniał w bazach indeksacyjnych PBN¹⁴, CEJSH¹⁵ i ICI Journals Master List¹⁶. Od 2017 roku dołączył do bazy CEEOL¹⁷, BazHum¹⁸ i ERIHPlus¹⁹. Ponadto czasopismo jest również indeksowane w bazach Biblioteka Nauki²⁰ i Most Wiedzy²¹.

Od roku 2013, czyli od momentu wydania pierwszego numeru „Rocznika Skrzatuskiego”, redaktorem naczelnym jest ks. dr Tadeusz Ceynowa²², w skład redakcji wchodzi: ks. dr Jarosław Wąsowicz SDB²³ i bp dr Krzysztof Zadarko²⁴, natomiast sekretarzem redakcji jest dr inż. Magdalena Florianowicz. Pracę redakcji wspomagają również redaktorzy językowi: mgr Joanna Janusiak (j. polski) i ks. mgr lic. Juliusz Kisiel (j. angielski). Rada naukowa czasopisma składa się z dziesięciu uznanych naukowców z wieloletnim doświadczeniem akademickim, z czego trzy osoby mają afiliację do uczelni zagranicznych, a są to: bp prof. zw. dr hab. Jan Kopiec, bp prof. zw. dr hab. Henryk Wejman (WT US Szczecin), ks. prof. zw. dr hab. Janusz Bujak (WT US Szczecin), mgr Marek Fijałkowski (Muzeum Okręgowe im. St. Staszica w Pile), prof. zw. dr hab. Kazimierz Kozłowski (WH US Szczecin), Assoz.-Prof. MMag. Dr. Regina Polak, MAS (Institut für Praktische Theologie Pastoraltheologie und Kerygmatik Katholisch-Theologische Fakultät, Universität Wien), dr hab. doc. prof. nadzw. Oleh Razyhrayev (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки – Łuck, Ukraina), ks. dr hab. Grzegorz Wejman, prof. US (WT US Szczecin), o. prof. zw. dr hab. Janusz Zbudniewek OSPPE (WNHiS UKSW Warszawa) i ks. dr Stanisław Zimniak SDB – Salezjański Instytut Historyczny w Rzymie (Istituto Storico Salesiano, Roma). W roku 2023 czasopismo uzyskało 20 punktów na liście czasopism punktowanych Ministerstwa Edukacji i Nauki²⁵. Redakcja podejmowała

13 „Rocznik Skrzatuski”, dostęp 8.12.2023, <http://www.rocznikskrzatuski.pl>.

14 „Rocznik Skrzatuski”, dostęp 8.12.2023, <https://pbn.nauka.gov.pl/core/#/journal/view/61b9abfdad204581b62ebb0c/current>.

15 The Central European Journal of Social Science and Humanities; „Rocznik Skrzatuski”, dostęp 8.12.2023, <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.cejsh-fbc814c6-e18f-4603-9b89-270a45fb3c47>.

16 „Rocznik Skrzatuski”, dostęp 8.12.2023, <https://journals.indexcopernicus.com/search/journal/issue?issueId=all&journalId=15815>.

17 The Central and Eastern European Online Library; „Rocznik Skrzatuski”, dostęp 8.12.2023, <https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=1832>.

18 „Rocznik Skrzatuski”, dostęp 8.12.2023, <https://bazhum.pl/bib/journal/836>.

19 „Rocznik Skrzatuski”, dostęp 8.12.2023, <https://kanalregister.hkdir.no/publiseringskanaler/erihplus/periodical/info.action?id=490775>.

20 „Rocznik Skrzatuski”, dostęp 8.12.2023, <https://bibliotekanauki.pl/journals/807>.

21 „Rocznik Skrzatuski”, dostęp 8.12.2023, <https://mostwiedzy.pl/pl/magazine/rocznik-skrzatuski,30911-1>.

22 WT US Szczecin.

23 Archiwum Salezjańskie Inspektorii Pilskiej w Pile.

24 Biskup pomocniczy diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej.

25 „Komunikat Ministra Edukacji i Nauki z dnia 03 listopada 2023 r. o zmianie i sprostowaniu komunikatu w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych”, poz. 32322, dostęp 8.12.2023, <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/komunikat-ministra-edukacji-i-nauki-z-32322>.

decyzję o druku w wydawnictwach naukowych (Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii i Eksploatacji – Radom, Pallottinum i Bernardinum).

Autorzy artykułów to zarówno naukowcy z lokalnego środowiska naukowego, jak również z całej Polski i z zagranicy. Redakcja umożliwia również publikowanie materiałów poczynających naukowcom (tab. 2).

Czytelnik ma swobodny dostęp w internecie do pełnych wersji artykułów opublikowanych w czasopiśmie, które są zamieszczone na stronie internetowej rocznika (rocznik-skrzatuski.pl), bez barier finansowych i ograniczeń technicznych. Redakcja czasopisma nie pobiera opłat za wydanie publikacji.

Tabela 2. Lista autorów „Rocznika Skrzatuskiego” i liczba opublikowanych artykułów/recenzji/sprawozdań/homilii w latach 2013–2023

Lp.	Nazwisko i imię autora	Ogólna liczba artykułów/ recenzji/ sprawozdań/ homilii	Tematyka
1	2	3	4
1	Antosik Agnieszka	1	recenzja
2	Bartosiewicz Alicja*	1	historia Kościoła
3	Bartosik Przemysław	3	sprawozdania, recenzje
4	Bastowska Krystyna	1	historia sztuki
5	Bielawny Krzysztof	1	historia Kościoła
6	Bochan Maria	2	hagiografia
7	Bujak Janusz	2	teologia
8	Ceynowa Tadeusz	28	archiwistyka, historia Kościoła, recenzje, kalendarium
9	Ciołek Wojciech	1	prawo kanoniczne
11	Czaja Zygmunt	2	duchowość
12	Dajczak Edward	14	homilie, konferencje
13	Dresler Rafał	1	prawo kanoniczne
14	Dzięga Andrzej	1	homilia
15	Fechner Dorota	1	recenzja
16	Fijałkowski Marek	8	historia sztuki, historia
17	Gądecki Stanisław	1	homilia
18	Gąsiorowski Łukasz	1	bibliistyka
19	Glemp Józef	1	homilia
20	Grzybowska Anna*	2	historia Kościoła
21	Huńko Mateusz*	1	historia Kościoła
22	Kapuściński Sebastian*	1	historia Kościoła
23	Karlina Roksana	1	historia Kościoła

dnia-03-listopada-2023-r-o-zmianie-i-sprostowaniu-komunikatu-w-sprawie-wykazu-czasopism-naukowych-i-recenzowanych-materialow-z-konferencji-miedzynarodowych.

1	2	3	4
24	Klejna-Wendt Piotr	2	historia/historia Kościoła
25	Klessa Edwin	10	sprawozdania
26	Klimaszewska Beata*	2	historia Kościoła
27	Kochaniewicz Bogusław	1	mariologia
28	Kołodziej Bernard	1	recenzja
29	Kozioł Bogusław	1	teologia
30	Kramar Jurij	1	historia Kościoła
31	Kubicki Karol	1	historia Kościoła
32	Kuczowska Alicja	2	Sprawozdania
33	Kwiatkowski Dariusz	1	recenzja
34	Langa Anna	3	duchowość
35	Lemański Janusz	4	bibliistyka
36	Lityński Tadeusz	1	homilia
37	Łaszewski Wincenty	2	mariologia
38	Łyjak Wiktor Zygmunt	2	muzykologia
39	Marciniec Marek	1	sprawozdanie
40	Mazur Radosław	1	katechetyka
41	Mazurkiewicz Krzysztof*	2	heraldyka
42	Mielnik Paweł	2	filozofia
43	Mąkosa Paweł	1	recenzja
44	Mosakowski Zachariasz	1	sprawozdanie
45	Nowiński Janusz	3	historia sztuki
46	Nycz Kazimierz	1	homilia
47	Parfianowicz Wojciech	1	media
48	Polak Wojciech (abp)	2	homilie
49	Polak Wojciech	1	recenzja
50	Prejs Roland	1	historia Kościoła
51	Razyhrayev Oleh	1	historia Kościoła
52	Romanik Henryk	4	sztuka sakralna, konserwatorstwo
53	Rybak Andrzej*	2	historia Kościoła
54	Rypniewska Krystyna	2	historia sztuki
55	Ryś Grzegorz	5	homilie
56	Siemieniec Tomasz	1	bibliistyka
57	Sienkiewicz Edward	4	teologia dogmatyczna
58	Soroczyńska Sylwia*	1	teologia dogmatyczna
59	Stanisławski Zbigniew	1	archeologia
60	Stróżyński Jacek	1	historia Kościoła
61	Szauer Remigiusz	2	socjologia

1	2	3	4
62	Szczepaniuk Piotr	2	duchowość
63	Szymański Józef	1	recenzja
64	Tomaszewski Tomasz	8	bibliistyka
65	Wąsowicz Jarosław	21	działalność salezjanów w Skrzatuszu
66	Wejman Grzegorz	3	duchowość, mariologia
67	Wieczorkowska Małgorzata*	1	archiwistyka
68	Wiśniewski Gerard*	1	historia Kościoła
69	Witka-Jeżewski Zbigniew	1	psychologia
70	Witkowska Jadwiga	1	sprawozdanie
71	Wojtalewicz Paweł	2	prawo kanoniczne
72	Wojtczak Jan	1	teologia pastoralna
73	Wojtkiewicz Krzysztof	1	mariologia
74	Woźniak Zbigniew	1	komunikacja
75	Wójcik Barbara	1	sprawozdanie
76	Wójtowicz Wojciech	2	teologia fundamentalna
77	Zadarko Krzysztof	9	kaznodziejstwo, historia
78	Zbudniewek Janusz	1	historia Kościoła
79	Żuchowski Tomasz*	1	historia Kościoła

* Artykuł jest zredagowanym fragmentem pracy magisterskiej.

Źródło: „Rocznik Skrzatuski” 1–11 (2013–2023).

W związku z tym, że Biblioteka WSD jako wydawca nie posiada własnych środków na działalność wydawniczą, redaktor naczelny od drugiego tomu regularnie pozyskuje darczyńców i sponsorów²⁶. Nakład czasopisma oscylował między 470 a 600 egzemplarzami.

Projektując okładkę każdego tomu rocznika²⁷, redakcja stara się umieszczać na niej ilustrację nawiązującą do bieżących wydarzeń w Sanktuarium Skrzatuskim²⁸. Poniżej przykładowo zamieszczono okładki z tomów 7 (ilustracja nawiązuje do wydania drukiem tzw. *Kroniki Delardta*) oraz 11 (Pieta Skrzatuska z nowymi koronami z okazji jubileuszu 50-lecia diecezji).

26 Rocznik Skrzatuski, „Sponsorzy i darczyńcy”, dostęp 15.12.2023, http://www.rocznikskrzatuski.pl/spon_dar.htm.

27 Okładki projektowane są przez dr inż. Magdalenę Florianowicz.

28 Wszystkie okładki są dostępne tutaj: Rocznik Skrzatuski, „Archiwum”, <http://www.rocznikskrzatuski.pl/archiwum.htm>.

Fot. 1–2. Okładka „Rocznika Skrzatuskiego” z tomów 7 i 11.

3. Perspektywy

Dalszy rozwój czasopisma związany jest z aplikowaniem do bazy Directory of Open Access Journals (DOAJ, doaj.org), SCOPUS i Web of Science i w związku z tym z uzyskaniem większej liczby punktów na liście ministerialnej. Planowane jest także poszerzenie rady naukowej.

Redakcja stawia sobie za cel pozyskiwanie nowych autorów, zwłaszcza z dziedziny historii sztuki, którzy zajęliby się przybliżeniem bogatej architektury barokowego kościoła sanktuaryjnego. Planowane jest także nawiązanie kontaktów ze środowiskiem niemieckim (potomkowie dawnych mieszkańców Skrzatusza i ziemi wałeckiej), którzy zachowali nieznanne polskiemu czytelnikowi źródła związane z przeszłością regionu. Coroczne recenzowanie periodyku „Johannesbote” pozwala na przedstawienie częściowej spuścizny (wspomnienia) przedwojennych niemieckich mieszkańców.

Redakcja będzie jeszcze wnikliwiej sprawdzać oryginalność tekstów przesyłanych do druku, posługując się dostępnymi systemami antyplagiatowymi. W etyce wydawniczej przedstawiono standardy oczekiwanego zachowania etycznego dla wszystkich stron zaangażowanych w publikację w czasopiśmie „Rocznik Skrzatuski” (autora, redaktora

czasopisma i redakcji, recenzentów i wydawcę). Wszystkie artykuły przesłane do publikacji w roczniku są recenzowane pod kątem autentyczności, kwestii etycznych i użyteczności²⁹.

Czasopismo będzie umożliwiało w dalszym ciągu publikowanie pierwszych tekstów naukowych młodym adeptom nauki.

Zakończenie

„Rocznik Skrzatuski” ukazuje się od 2013 roku, kiedy wydano pierwszy jego tom. Podjęte wówczas decyzje wydawnicze i zaangażowanie zespołu redakcyjnego spowodowały wydawanie kolejnych numerów. Dla czasopism ważnym elementem ocenianym przez ekspertów jest regularność. To udało się perfekcyjnie, gdyż każde kolejne wydanie było dostępne na 15 września, liturgiczne wspomnienie Matki Bożej Bolesnej. Taką precyzją czasową mogą poszczycić się tylko nieliczne redakcje. Rozpoznawalny już tytuł w środowisku naukowym, nie tylko lokalnym, powoduje, że publikują w nim nie tylko stali autorzy, ale ciągle pojawiają się nowi. Odkrywane i opracowywane źródła historyczne do dziejów Skrzatusza i ziemi wałeckiej dają możliwość historykom do dalszych badań. Duże pole do popisu mają także historycy sztuki, którzy mogą podjąć się ciekawych badań barokowej architektury świątyni i jej bogatego wyposażenia. Z pewnością ważną dziedziną do opracowania pozostaje obecny ruch pielgrzymkowy i osobiste doświadczenia duchowe związane z pobytem w sanktuarium Matki Bożej Bolesnej. Poza interesującą perspektywą tematyczną redakcja ma również na celu ciągłe podnoszenie standardów wydawniczych i aplikowanie do kolejnych znaczących baz naukowych.

Bibliografia

- 30 lat seminariów duchownych na Pomorzu Zachodnim, red. Tadeusz Ceynowa. Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2013.
- 40-lecie Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej 1972–2012, red. Tadeusz Ceynowa. Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2012.
- 50 lat Kościoła koszalińsko-kołobrzeskiego, red. Tadeusz Ceynowa. Radom: Wydawnictwo Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji; Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie, Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, 2022.
- 500-lecie reformacji. Historia i perspektywy, red. Krystyna Krawiec-Złotkowska, Pola Pauba. Słupsk: Wydawnictwo Akademii Pomorskiej w Słupsku; Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie, 2020.
- Bąk, Ludwik. *Ziemia wałecka w dobie reformacji i kontrreformacji w XVI–XVIII w.* Piła: Wydawnictwo Ekolog, 1999.

²⁹ Więcej o etyce wydawniczej: „Etyka wydawnicza”, *Rocznik Skrzatuski*, dostęp 15.12.2023, http://www.rocznikskrzatuski.pl/etyka_wydawnicza.htm.

- Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie. „Polecamy nowości”. Dostęp 15.12.2023. <http://www.bibliotekawsd.koszalin.opoka.org.pl/polecamy.html>.
- Bończa-Bystrzycki, Lech. „Zarys dziejów Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim w granicach diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej”. W: *Schematyzm Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej 1998*, red. Krzysztof Zadarko, 83–87. Koszalin: Kuria Biskupia Koszalińsko-Kołobrzeska, 1998.
- Bończa-Bystrzycki, Lech. *Dzieje Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim w granicach diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej (X–XX/XXI wiek)*. Koszalin: Wydawnictwo Lech Bończa-Bystrzycki, 2012.
- Ceynowa Tadeusz. „Wstęp”. *Rocznik Skrzatuski* 1 (2013): 9–10.
- Ceynowa, Tadeusz. „Domin Czesław”. W: *Słownik polskich teologów katolickich*. T. 9, red. Józef Mandziuk, 158–159. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe UKSW, 2006.
- Ceynowa, Tadeusz. „Ingrossatio Commissionis expeditae super miraculis imaginis B.M.V. in villa Skrzetusz de verbo ad verbum. Sprawozdanie komisji wysłanej do wsi Skrzetusz w sprawie cudów figury B.M.V.”. *Rocznik Skrzatuski* 9 (2021): 79–92.
- Ceynowa, Tadeusz. „Jeź Ignacy Ludwik (1914–2007)”. W: *Słownik polskich teologów katolickich*. T. 10, red. Tomasz Błaszczuk, Waldemar Gliński, Józef Mandziuk, 453–457. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe UKSW, 2019.
- Ceynowa, Tadeusz. „Koszalińsko-kołobrzeska diecezja”. W: *Encyklopedia katolicka*. T. 9 (kol. 976–978). Lublin: Katolicki Uniwersytet Lubelski, 2002.
- Dajczak, Edward. „Wprowadzenie”. *Rocznik Skrzatuski* 1 (2013): 7.
- Delerdt, Andrzej Józef. *Źródło łask Boskich nieprzebrane. Matka Boska Bolesna do Skrzatusza i Jej historia*. Koszalin: Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Radom: Wydawnictwo Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji, 2021.
- Delerdt, Andrzej Józef. *Źródło łask Boskich nieprzebrane. Matka Boska Bolesna do Skrzatusza i Jej historia*. Szczecin: Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica; Koszalin: Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, 2017.
- „*E fructu arbor cognoscitur...*” *W sześćsetną rocznicę urodzin Jana Długosza*, red. Krystyna Krawiec-Złotkowska, Tadeusz Ceynowa. Słupsk: Wydawnictwo Akademii Pomorskiej w Słupsku; Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie, 2019.
- Florjanowicz, Magdalena, Monika Zielonka. „Publikacje Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej w Koszalinie”. *Fides – Biuletyn Bibliotek Kościelnych* 2 (2021): 177–200.
- Fridrich, Alojzy. *Historie cudownych obrazów Najświętszej Maryi Panny w Polsce*. Kraków: Wydawnictwo WAM, 2008.
- Giese, Arno. *Królowa narodu Cz. 2: Strażnica katolicyzmu Sanktuarium Batki Bożej Bolesnej w Skrzatuszu Pani i Królowej Ziemi Walecko-Pilskiej*. Pelplin: Bernardinum, 2002.
- Hagedorn, Krzysztof. *Dzieje parafii w Skrzatuszu w Polsce porozbiorowej*, mps. Lublin, 1988.
- Hagedorn, Krzysztof. „Powstanie parafii w Skrzatuszu i jej uposażenie”. *Seminare* 11 (1995): 225–228.

- Jeż, Ignacy. *Przygody z Opatrznością, z biskupem Ignacym Jeżem rozmawiają Alina Petrowa-Wasilewicz i ks. Krystian Kukowka*. Katowice: Księgarnia św. Jacka, 2004.
- Kardynał Stefan Wyszyński. *Prymas, Mąż Stanu, Błogosławiony*. Radom: Wydawnictwo Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji; Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie; Szczecin: Instytut Nauk Teologicznych Uniwersytetu Szczecińskiego, 2021.
- „Komunikat Ministra Edukacji i Nauki z dnia 03 listopada 2023 r. o zmianie i sprostowaniu komunikatu w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych”, poz. 32322. Dostęp 8.12.2023. <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/komunikat-ministra-edukacji-i-nauki-z-dnia-03-listopada-2023-r-o-zmianie-i-sprostowaniu-komunikatu-w-sprawie-wykazu-czasopism-naukowych-i-recenzowanych-materialow-z-konferencji-miedzynarodowych>.
- Korytkowski, Jan. *Brevis descriptio historio-geographica ecclesiarum archidioecesis Gnesnensis et Posnaniensis*. Gnesnae, 1888.
- Koszalińsko-Kołoברzeskie Wiadomości Diecezjalne*, red. Tadeusz Ceynowa. Koszalin: Kuria Biskupia Koszalińsko-Kołoברzeska.
- Kozłowski, Kazimierz. „Narodziny diecezji szczecińsko-kamieńskiej i koszalińsko-kołoברzeskiej (1945–1975)”. W: *Źródła do Dziejów Pomorza Zachodniego*. T. 14, 95–103. Szczecin: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2012.
- Ks. Piotr Skarga SJ w Roku Jubileuszowym 2012*, red. Krystyna Krawiec-Złotkowska. Słupsk: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku; Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2014.
- Listy pasterskie biskupów diecezji koszalińsko-kołoברzeskiej*, red. Tadeusz Ceynowa. Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2012.
- „*O Kościele Jezusa Chrystusa dzisiaj*”. *Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Doktorowi Wojciechowi Wojtowiczowi*, red. Edward Sienkiewicz. Koszalin–Poznań, Pallottinum, 2020.
- Rocznik Diecezji Koszalińsko-Kołoברzeskiej*, red. Tadeusz Ceynowa. Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie, Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołoברzeskiej.
- Rocznik Skrzatuski. „Archiwum”. Dostęp 15.12.2023. <http://www.rocznikskrzatuski.pl/archiwum.htm>.
- Rocznik Skrzatuski. „Etyka wydawnicza”. Dostęp 15.12.2023. http://www.rocznikskrzatuski.pl/etyka_wydawnicza.htm.
- Rocznik Skrzatuski. „Sponsorzy i darczyńcy”. Dostęp 15.12.2023. http://www.rocznikskrzatuski.pl/spon_dar.htm.
- „Rocznik Skrzatuski”. Dostęp 8.12.2023. <http://www.rocznikskrzatuski.pl>.
- „Rocznik Skrzatuski”. Dostęp 8.12.2023. <https://bazhum.pl/bib/journal/836>.
- „Rocznik Skrzatuski”. Dostęp 8.12.2023. <https://bibliotekanauki.pl/journals/807>.
- „Rocznik Skrzatuski”. Dostęp 8.12.2023. <https://journals.indexcopernicus.com/search/journal/issue?issueId=all&journalId=15815>.
- „Rocznik Skrzatuski”. Dostęp 8.12.2023. <https://kanalregister.hkdir.no/publiseringskanaler/erihplus/periodical/info.action?id=490775>.

- „Rocznik Skrzatuski”. Dostęp 8.12.2023. <https://mostwiedzy.pl/pl/magazine/rocznik-skrzatuski,30911-1>.
- „Rocznik Skrzatuski”. Dostęp 8.12.2023. <https://pbn.nauka.gov.pl/core/#!/journal/view/61b9abfdad204581b62ebb0c/current>.
- Rybicki, Adam. *Zaufajcie miłosierdziu! Biskup Czesław Domin (1929–1996)*. Katowice: Księgarnia św. Jacka, 2002.
- Schematyzm Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej 2022*, red. Tadeusz Ceynowa. Koszalin: Kuria Biskupia Koszalińsko-Kołobrzeska, 2022.
- The Central and Eastern European Online Library. „Rocznik Skrzatuski”. Dostęp 8.12.2023. <https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=1832>.
- The Central European Journal of Social Science and Humanities; „Rocznik Skrzatuski”. Dostęp 8.12.2023. <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.cejsh-fbc814c6-e18f-4603-9b89-270a45fb3c47>.
- Wąsowicz, Jarosław. „Ksiądz Lech Kasperowicz SDB (1953–2020), kustosz sanktuarium i proboszcz w Skrzatuszu w latach 1987–1992, organizator uroczystości koronacyjnej”. *Rocznik Skrzatuski* 9 (2021): 101–122.
- Wąsowicz, Jarosław. „Ksiądz Michał Winiarz SDB (1911–1988), proboszcz parafii w Skrzatuszu i kustosz sanktuarium w latach 1965–1972. Życie i twórczość”. *Rocznik Skrzatuski* 7 (2019): 97–120.
- Wąsowicz, Jarosław. „Ksiądz Stefan Kieleński SDB (1932–2017), pierwszy kustosz sanktuarium diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej w Skrzatuszu”. *Rocznik Skrzatuski* 6 (2018): 43–57.
- Wąsowicz, Jarosław. „Posługa duszpasterska salezjanów w Skrzatuszu w latach 1952–1972”. *Rocznik Skrzatuski* 1 (2013): 75–89.
- Wąsowicz, Jarosław. „Salezjanie w Skrzatuszu w latach 1972–2001”. *Rocznik Skrzatuski* 4 (2016): 67–77.

Cytowanie chicagowskie:

Ceynowa, Tadeusz. „11 lat istnienia «Rocznika Skrzatuskiego»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* Nr jubileuszowy (2023): 25–40. DOI: 10.18276/SKK.2023.1-02.

Cytowanie oksfordzkie:

Ceynowa T., *11 lat istnienia „Rocznika Skrzatuskiego”*, „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie” Nr jubileuszowy (2023), s. 25–40. DOI: 10.18276/SKK.2023.1-02.

Aneta Krupka

Uniwersytet Szczeciński, Szczecin | Instytut Nauk Teologicznych
ORCID: 0000-0001-6604-4370, e-mail: aneta.krupka@usz.edu.pl

ROLA CZASOPISM NAUKOWYCH W TWORZENIU ŚRODOWISKA NAUKOWEGO

Streszczenie

W perspektywie rozwoju nauki znaczenie mają nie tylko fakty naukowe, ale także środowisko, w którym dokonuje się przyrost wiedzy. Jednym z przejawów społecznego kontekstu uprawiania nauki jest istnienie czasopism naukowych, które powstawały jako reprezentacja potencjału konkretnego środowiska naukowego. Aktualne zmiany, zmierzające do próby wypracowania obiektywnych kryteriów oceny pracy naukowej, dotyczą także procesu tworzenia czasopism naukowych. Związane są z tym szanse w postaci m.in. większego otwarcia na współpracę z innymi ośrodkami czy większej obiektywności oceny pracy naukowej. Towarzyszą temu jednak także zagrożenia, takie jak utrata lokalnej specyfiki danego czasopisma oraz depersonalizacja procesu wydawniczego.

Słowa kluczowe: czasopisma naukowe, parametryzacja czasopism naukowych, środowisko naukowe, ewaluacja nauki

Abstract

THE ROLE OF SCIENTIFIC JOURNALS IN CREATING A SCIENTIFIC COMMUNITY

In the perspective of the development of science, not only scientific facts are important, but also the environment in which the increase in knowledge takes place. One of the manifestations of the social context of practicing science is the existence of scientific journals, which have been created as a representation of the potential of a specific scientific community. Current changes aimed at trying to develop objective criteria for assessing scientific work also affect the process of creating scientific journals. There are some opportunities associated with this, including:

greater openness to cooperation with other centers, or greater objectivity in the assessment of scientific work. However, this is also accompanied by threats, such as the loss of the local specificity of a given magazine and the depersonalization of the publishing process.

Keywords: scientific journals, parameterization of scientific journals, scientific community, science evaluation

Wstęp

Jednym z kluczowych elementów współczesnego systemu uprawiania nauki są czasopisma naukowe z różnych instytucji i ośrodków badawczych, prezentujące krótkie, ale całościowe opracowania danego zagadnienia. Czasopisma, czego przykładem są także „Studia Koszalińsko-Koło-brzeskie”, które narodziły się jako owoc namysłu konkretnego środowiska, przechodzą w ostatnich latach istotne zmiany. W związku z przemianami dotyczącymi oceny pracy naukowców przekształceniom ulega także logika wydawnicza. W artykule podjęto temat znaczenia czasopism naukowych dla tworzenia się środowiska naukowego, odwołując się do genezy takiego czasopisma jak „Studia Koszalińsko-Koło-brzeskie”. W drugiej części odniesiono się do niektórych zmian związanych z aktualnymi reformami, podejmując jednocześnie próbę pokazania ich wpływu na zmianę roli czasopism w lokalnym środowisku naukowym.

Zakorzenie czasopisma w środowisku naukowym

Czasopisma branżowe, które powstawały jako powiązane z konkretnymi ośrodkami akademickimi i badawczymi, służyły przede wszystkim prezentacji wyników badań danego środowiska. Znane ze średniowiecznej historii uniwersytetów naukowe dysputy uzyskały też swoją formę pisaną, która przybrała formę artykułów właśnie. Odczyty wygłaszane przed epoką powszechnych transmisji były dostępne tylko dla tych, którzy mogli w nich uczestniczyć osobiście. Artykuły stały się sposobem na to, aby to, co wygłoszone, mogło także zostać przedłożone do szerszej debaty. Nad istotnymi kwestiami można było dyskutować już nie tylko *ad hoc*, wobec wygłoszonych publicznie tez. Publikacje pozwalały dyskutantom przemyśleć ich własne pytania wobec wygłoszonych tez, a także wnikliwiej ocenić wygłoszone teorie czy przedstawione wyniki badań.

Czasopisma tworzone przez lokalne ośrodki naukowe pozwalały na przedstawienie wyników swojej pracy badawczej przede wszystkim naukowcom związanym z danym miejscem. Zbieranie tekstów, które mogły tworzyć regularnie ukazujące się wydawnictwo, było już pewnego rodzaju osiągnięciem i wyrazem kompetencji środowiska. W ten sposób, oprócz celu podzielenia się wynikami indywidualnej pracy, czasopisma były także odwzorowaniem stanu i wyrazem ambicji środowiska naukowego. Inicjując pierwszy numer „Studiów Koszalińsko-Koło-brzeskich”, redakcja precyzuje, co będzie tworzyć poszczególne woluminy czasopisma: „«Studia Koszalińsko-Koło-brzeskie», których pierwszy

numer właśnie się ukazuje, są okazją do prezentowania dorobku rodzącego się środowiska naukowego (...). Na ich zawartość mają się składać artykuły, recenzje, polemiki, a także dorobek sympozjów i seminariów naukowych organizowanych w naszym środowisku¹. W związku z tym oprócz tekstów, które są efektem indywidualnej pracy badacza, zakładano, że znajdą się tu także rezultaty zbiorowych wysiłków naukowych.

Biskup Czesław Domin w swoim słowie wstępnym, znajdującym się także w pierwszym numerze „Studiów Koszalińsko-Kołobrzeskich”, zwraca uwagę, że powstanie czasopisma nie jest pierwszym aktem tworzenia tego środowiska, ale świadczy już o pewnej jego dojrzałości i żywotności. Jego wydawanie jednocześnie ma być czynnikiem sprzyjającym dalszemu rozwojowi instytucji naukowych tworzących to środowisko². Dla autora tego wstępu, pisanego w roku 1992, oczywisty jest związek tworzącego się czasopisma z konkretnymi osobami i instytucjami w diecezji świętującej wówczas swoje dwudziestolecie.

Dla autorów publikacja w lokalnym czasopiśmie była pewnego rodzaju oczywistością, naturalnym elementem nadającym systematykę i dyscyplinę własnej pracy, tak aby móc regularnie uczestniczyć w zapełnianiu kolejnych numerów. Kształtowała motywację, aby na bieżąco przedstawiać wyniki swoich prac badawczych. Jednocześnie wiązało się to z pewnego rodzaju etosem odpowiedzialności za kształtowanie lokalnego *milieu*. Bogate znaczenie tego terminu, wykraczającego poza zwykłe naturalistyczne określenie społeczno-kulturowego tła, może oznaczać, zwłaszcza w naukach humanistycznych, nie tylko zbiorowisko i otoczenie, ale także „ognisko”³. Podkreśla tym samym społeczne znaczenie uprawiania nauki rozumianej jako efekt nie tylko indywidualnego wysiłku badacza, ale także wpływu „miejsca” jej tworzenia. Społeczne zakorzenienie nauki może być widziane jako jeden z czynników, który będzie zapobiegał redukcji człowieka do wyników jego pracy, unikając jednocześnie sprowadzenia człowieka myślącego do człowieka pracującego⁴.

Środowisko naukowe tworzy nie tylko kontekst interpretacji dzieła naukowego, ale przypomina także, że w rozwoju nauki kluczowa jest nie tylko wiedza rozumiana jako fakty. Jak bowiem zwraca uwagę Thomas S. Kuhn: nowożytna historia nauki jest rozpięta pomiędzy romantyzowaniem przeszłości a przekonaniem o nieustannym postępie osłabiającym znaczenie dotychczasowego procesu rozwoju wiedzy⁵. Środowiskowy wymiar wiedzy sprawia, że trudniej zredukować ją tylko do zbioru faktów, dostrzegając jej znaczenie społeczne i kulturowe. Pozwala jednocześnie uniknąć pokusy akcentowania wyłącznie indywidualnych zasług w rozwoju nauki. Wiedza nie jest więc widziana jedynie w jej

1 „Słowo od Redakcji”, *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 5.

2 Czesław Domin, „Słowo wstępne”, *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 7.

3 Ewa Rewers, „Semantyka terminów socjologicznych w tekstach literaturoznawczych”, *Pamiętnik Literacki: czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej* 83 (1992): 90–91.

4 Stanisław Szmitka, Justyna Jant, Monika Iwanowicz, „Milieu zawodowe – otoczenie przedsiębiorstwa. Kontekst pedagogiczny i ekonomiczny”, *Warmińsko-Mazurski Kwartalnik Naukowy* 2 (2012): 93.

5 Thomas S. Kuhn, *Dwa bieguny. Tradycja i nowatorstwo w badaniach naukowych* (Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1985): 164–175.

wymiarze wewnętrznym, faktów i roli badacza, ale także w jej wymiarze zewnętrznym: wpływającym ze środowiska i je kształtującym.

Rozważania o roli środowiska to nie tylko przekonanie o znaczeniu współdziałania poszczególnych badaczy między sobą. To także docenienie znaczenia szerszego kontekstu, co w przypadku takiego czasopisma jak „*Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie*” oznacza zakorzenienie w Kościele lokalnym. Pomiędzy naukowcami a całym Kościołem partykularnym istnieje ważna wymiana: nie tylko rodzima teologia wpływa na lokalny Kościół, ale także środowisko teologiczne jest kształtowane przez jego kontekst. W czasopiśmie teologicznym może to być szczególnie widoczne we wpływie biskupa miejsca, co podkreślał np. biskup Kazimierz Nycz we wstępie do numeru dedykowanego Biskupowi Seniorowi Ignacemu Jeżowi⁶.

Zainteresowani związani z tym ośrodkiem naukowym mogli dzięki temu zapoznać się z aktualnymi i szczegółowymi wynikami badań ze szczegółowych dziedzin, w których sami często nie byli specjalistami. „*Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie*” są czasopismem tworzonym przez środowisko teologiczne. Sama teologia dzieli się na subdyscypliny, ale także związane są z nią także inne dyscypliny: filozofia, pedagogika, socjologia, prawo świeckie itp. Umieszczanie w ramach jednego czasopisma artykułów skorelowanych z jedną dyscypliną pozwala na zapoznanie z wynikami badań z dziedzin pokrewnych. Jednocześnie nie brakowało w nim tekstów związanych z historią „małej ojczyzny”⁷.

W całości czasopisma, jego poszczególnych numerów także zewnętrzny, czasem postronny i przypadkowy obserwator mógł dostrzec znaczenie i pewną ciągłość prezentowanej debaty. Przykładem tego jest praktyka poświęcania czasopisma nie tylko tematom, ale także wydarzeniom, i umieszczania w jednym numerze np. tekstów, które zostały wygłoszone w formie referatów na konferencji naukowej.

Poza środowiskiem, które tworzyło czasopismo, jego egzemplarze trafiały do bibliotek, zwłaszcza tych znajdujących się na uniwersytetach i w jednostkach badawczych. Czasopismo tworzone w jednym środowisku było często prenumerowane w miejscu o podobnej specyfice. Wyznacznikiem prestiżu danego czasopisma było więc także to, w jak wielu miejscach była obecna jego prenumerata.

Istnienie lokalnego środowiska związanego z konkretnym miejscem nie oznacza izolacji, ale jego rozwój zgodny ze strukturalnymi uwarunkowaniami przekształcania się instytucji. Takie zmiany widać także na przykładzie „*Studiów Koszalińsko-Kołobrzeskich*”. Ich wydawanie zostało włączone w publikacje przygotowywane przez Wydział Teologiczny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, którego sekcją stało się Wyższe Seminarium Duchowne w Koszalinie. Wydarzenie to było interpretowane nie jako utrata tożsamości lokalnego środowiska, ale wręcz przeciwnie: jako wzmocnienie jego potencjału⁸. W 2003 roku, po utworzeniu Wydziału Teologicznego na Uniwersytecie

6 Kazimierz Nycz, „Przedmowa”, *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 7.

7 Marian Gołębiowski, „Przedmowa”, *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 5 (2000): 7.

8 Gołębiowski, „Przedmowa”, 7.

Szczecińskim, zmieniła się afiliacja koszalińskiego ośrodka, a z nią także strukturalne zakorzenie samego czasopisma.

2. Zmiany w ocenie czasopism naukowych

Niedługo po tym, kiedy „*Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie*” zostały ostatecznie związane z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego, w polskiej nauce rozpoczęły się istotne zmiany dotyczące także funkcjonowania czasopism naukowych. Wierność akademickim standardom zaczęła także oznaczać podleganie procesowi parametryzacji polskiej nauki. Wydaje się, że ta próba wypracowania obiektywnych, porównywalnych kryteriów oceny naukowców, czasopism naukowych, a także samych ośrodków badawczych będzie miała także istotne znaczenie dla procesu kształtowania się środowiska naukowego. Ważne będzie także to, że sam proces wypracowywania kryteriów oceny będzie podlegał ciągłym rewizjom i zmianom, aby jak najlepiej spełniać swoją funkcję⁹.

Obecnie wszystkie najważniejsze czasopisma naukowe mają podwójną formę: drukowaną i elektroniczną. Można dostrzec jeszcze dalej idący trend, uwarunkowany wieloma czynnikami, w postaci rezygnacji z formy papierowej. Większość polskich czasopism jest więc dostępna w całości w formie elektronicznej. Ich wydawcy ułatwiają użytkownikom skorzystanie z nich także w ten sposób, że umieszczają nie tylko pliki zawierające w całości numer czasopisma, ale udostępniają także pliki zawierające poszczególne artykuły, sprawiając, że tekst funkcjonuje w pewnej niezależności od całości numeru.

Egalitaryzacji ulega więc nie tylko sam proces zgłaszania tekstów do czasopisma, ale także dostęp do nich. Szeroka dostępność przekłada się z kolei, patrząc od strony pozytywnej, na zakres debaty kształtowanej przez odniesienia różnorodnych autorów. Od strony negatywnej, wobec liczby czasopism, ale także wobec punktowych wymagań stawianych pracownikom naukowym i innym badaczom (np. starającym się o granty), ta ilość potrafi uniemożliwić rzetelne i bieżące analizowanie debaty w większej liczbie tematów. W czasach, kiedy czasopismo było związane z konkretnym środowiskiem, łatwiej było śledzić rozwój wątków w refleksji naukowej konkretnego autora. Teksty w czasopiśmie związanym z jego rodzimym środowiskiem były ważnym odzwierciedleniem rozwoju jego zainteresowań. Co więcej, poszczególne numery konkretnego czasopisma mogły stać się miejscem polemiki z uprzednio opublikowanymi tekstami.

Oprócz witryn internetowych czasopism funkcjonują także portale internetowe stwarzające badaczom możliwość prezentacji ich indywidualnego dorobku. Choć część czasopism dba o udostępnianie tam wydawanych przez siebie publikacji, a same portale dają możliwość wyszukiwania tekstów np. po jednostce badawczej, to jednak ich idea opiera się raczej na tekstach przypisanych do twórcy. Odpowiednio otagowane mogą być

9 Aneta Drabek i in., „Polski Współczynnik Wpływu a kultura cytowań w humanistyce”, *Nauki i Szkolnictwo Wyższe* 46, 2 (2015): 134–135.

znajdowane po słowach kluczowych, których obserwowanie można włączyć. Można także obserwować konkretną osobę i otrzymywać powiadomienia wtedy, kiedy do swojego konta dołączy nowy tekst.

Jednym z elementów obecnego procesu wydawniczego czasopism naukowych jest anonimizacja zgłaszanych tekstów. Przyjmujący w redakcji wstępnie ocenia zgodność tekstu z wymaganiami redakcyjnymi. Kolegium redakcyjne podejmuje dyskusję już mniej formalną, a bardziej merytoryczną. Specjaliści od swoich dyscyplin mogą wstępnie ocenić, czy podjęty temat jest w ogóle aktualny i zrealizowany zgodnie z metodą. Otrzymanie większej liczby artykułów niż ta, która może zostać przyjęta do publikacji, pozwala także, już nawet na tym redakcyjnym etapie, wybrać te najlepsze, najbardziej nowatorskie i najbardziej różnorodne¹⁰.

Z punktu widzenia oceny czasopisma ważne jest zadbanie o to, aby artykuły były publikowane nie tylko przez różnych autorów, ale także aby ci autorzy mogli się wykazać naukową afiliacją, także różnorodną w perspektywie numeru czasopisma. Może być to utrudnienie w prezentacji wyników badań dla osób niezwiązanych bezpośrednio ze środowiskiem naukowym. W przypadku środowiska teologicznego mamy stosunkowo sporo osób, które mają tytuł naukowy np. doktora, ale nie są zatrudnione na uczelniach. Pracują za to w innych instytucjach, jak sądy kościelne, kurialne urzędy, kościelne instytucje kultury czy centra formacji pastoralnej. Można się więc spodziewać, że takie osoby mają odpowiednie kompetencje naukowe, jednocześnie będąc specjalistami i praktykami w swojej dziedzinie. Przykładowo: osoba, która jest doktorem prawa kanonicznego, pracuje w sądzie biskupim i posługuje w ośrodku katechumenalnym, często ma bardzo wysokie rozeznanie w interpretacji przepisów kanonicznych i liturgicznych dotyczących chrztu osób dorosłych. Dodatkowo może mieć także bardzo praktyczną wiedzę związaną z konkretnymi duszpasterskimi rozwiązaniami.

Po wstępnej ocenie artykuły trafiają do przynajmniej podwójnej „ślepej recenzji”. Zasadniczo, zgodnie z wytycznymi oceny czasopism naukowych, powinna to być recenzja podwójnie ślepa, a więc taka, w której ani recenzent nie zna tożsamości autora artykułu, ani autor nie zna tożsamości recenzenta. Jeśli po tym wstępnym etapie prac redakcyjnych artykuł znalazł się na kolejnym, następuje pełniejsza obiektywizacja i w zasadzie stuprocentowa anonimizacja procesu oceny artykułu. Należałoby być może rozważyć to „w zasadzie”. Artykuły są przesyłane do recenzentów w takiej formie, że zostają z nich usunięte wszelkie dane (imię, nazwisko, afiliacja), które pomogłyby się domyślić autorstwa. Czy jednak dla uważnego recenzenta, specjalisty w swojej dziedzinie nie jest czasem możliwe zidentyfikowanie autora artykułu? Jeśli mówimy o zagadnieniu wysoko specjalistycznym, to także recenzenta szuka się w gronie specjalistów w temacie. Czasem jest to tak wąskie zagadnienie, a czasem zwykły przypadek potrafi sprawić, że recenzent rozpozna autora artykułu. Sam jako badacz (a przecież recenzentami są

10 Aneta Drabek, „Indeksowanie czasopism w referencyjnych bazach danych. Poradnik dla wydawców czasopism”, dostęp 14.12.2023, https://depot.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/15614/Aneta_Drabek_Indeksowanie_czasopism_w_referencyjnych_bazach_danych.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

zazwyczaj samodzielni pracownicy naukowcy) przecież uczestniczy w debacie poświęconej ważnym dla niego zagadnieniom, czytając artykuły czy uczestnicząc w tematycznych konferencjach. Nie jest to zachęta doszukiwania się pokusy nierzetelności w takiej sytuacji, ale raczej zwrócenie uwagi, że naukę zawsze tworzą konkretne osoby i nie da się wyeliminować z jej oceny tego podmiotowego aspektu.

Anonimizację procesu recenzji można więc uznać za postulat i założenie procesu redakcyjnego, natomiast nie zawsze i nie w pełni udaje się ją zrealizować, nawet pomimo najwyższej rzetelności tego procesu. Wydaje się, że ta idea „ślepych recenzji” ma zapobiegać stronniczości w ocenie wyników badań oraz przeciwdziałać hermetyzacji środowiska naukowego. W założeniu przecież każdy, kto jest w stanie przygotować artykuł naukowy zgodnie ze sztuką (a można się spodziewać, że jest to umiejętność dostępna dla rzetelnego studenta kończącego studia magisterskie), może go zgłosić do publikacji w czasopiśmie naukowym. Praktyka anonimizacji procesu recenzji służy nie tylko przełamaniu pewnej, źle rozumianej, elitarności środowiska naukowego, ale także uniemożliwia specjalistom ewentualne bazowanie tylko na renomie swojego nazwiska, związanej z dotychczasowymi osiągnięciami. Coś, co wspiera tworzenia etosu pracy badacza, daje także poczucie sprawiedliwości i sprawczości młodym czy mniej znanym naukowcom.

Taki proces redakcyjny umożliwia niewątpliwie pewną całościową prezentację konkretnego fragmentu swoich badań oraz poddanie ocenie tego, co sam badacz uznał za cenne. Zanonimizowane teksty naukowe z konieczności stanowią pewną ograniczoną całość. Do przekonania do słuszności swoich tez autor ma tylko ten limit znaków, który przeznaczyła mu redakcja. Może co najwyżej w poszerzających przypisach odwołać do szerszego kontekstu, który w jego tekście został tylko przywołany i streszczony. Niemożliwa staje się ocena tekstu w relacji do innych tekstów autora. Dla recenzenta, specjalisty w danym temacie, dość łatwe jest wychwycenie plagiatu czy balansowanie na jego granicy. Patrząc mniej skrajnie: recenzent może dostrzec, że artykuł nie wnosi wiele nowego w wybranym temacie.

Recenzent jest więc zobligowany ocenić osiągnięcie badacza tylko na podstawie jego jednego tekstu. Nie zna historii jego rozwoju, nie wie, jak tekst wpisuje się w całość jego drogi badawczej. I choć ta szeroka perspektywa jest znacznie ważniejsza przy kluczowych etapach oceny pracy badacza, to tutaj w jakiś sposób depersonalizuje autora tekstu, redukując go do jego dość krótkiego dzieła, wrywając go jednocześnie z kontekstu oceny przez pryzmat środowiska, w którym uczestniczy. Oczekiwana anonimizacja tekstu wręcz zachęca do ostrożności w ujawnianiu swojej tożsamości (np. unikania form rodzajowych zdradzających płeć autora, co w dyscyplinach szczególnie zmaskulinizowanych może być demaskujące) czy źródeł inspiracji wykraczających poza proste odwołania bibliograficzne.

Zasadniczo kierunek recenzji może być trojaki: przyjęcie artykułu bez zastrzeżeń lub z drobnymi poprawkami niewymagającymi ponownej recenzji; akceptacja artykułu z uzależnieniem jego publikacji od wprowadzenia istotniejszych zmian ocenianych w ponownym procesie recenzji; odrzucenie artykułu. Recenzent oczywiście może sformułować swoje

uwagi, szerzej przedstawiając je także w formie polemicznej. I kolejno, także autor po otrzymaniu zanonimizowanych recenzji będzie mógł się do nich odnieść. Brakuje jednak szansy na bezpośredni dialog i kontakt. Jediną przestrzenią wzajemnego odniesienia jest sam tekst i formułowane na jego marginesach uwagi.

Każdy, zarówno recenzent, jak i późniejszy czytelnik tekstu, może się do niego odnieść w kolejnym numerze czasopisma. Ze względu na długość procesu wydawniczego jest prawdopodobne, że nie będzie to kolejny numer czasopisma. I będzie on recenzowany jako dzieło samodzielne, nawet jeśli mniej lub bardziej wprost powstanie jako komentarz do innego tekstu.

Objętość artykułów naukowych zazwyczaj mieści się w przedziale 20 000 do 40 000 znaków ze spacjami, czyli pomiędzy pół a jednym arkuszem wydawniczym. Pozwala to podzielić większy temat badawczy na mniejsze całości, co może sprzyjać mobilizacji do regularnej pracy badawczej. W kontekście postępującej specjalizacji nauki służy to także skupianiu się na precyzyjnie wybranych i często wąsko zakreślonych zagadnieniach. Bibliograficzne przypisy stają się wtedy miejscem, w którym możliwe jest odwołanie do szerszego kontekstu, obszerniejszych opracowań związanych z podejmowanym tematem. Z konieczności więc, zwłaszcza w naukach humanistycznych, taki artykuł musi zawierać choć krótki opis metodologii oraz umiejscowienie omawianego tematu w szerszym kontekście subdyscypliny i aktualnego stanu badań.

Jedną z przemian dotyczących roli czasopism naukowych jest związana z próbą ich umiędzynarodowienia. Jeśli w naukach ścisłych czy w medycynie coraz częściej standardem jest publikowanie w języku angielskim, sytuacja w humanistyce wydaje się być znacznie bardziej skomplikowana¹¹. Po pierwsze dlatego, że często są to prace, które dotyczą szeroko rozumianych wytworów kultury. Skoro więc zostały wytworzone przez kulturę lokalną, ich opis jest trudny do przełożenia nie tylko ze względu na sam język, ale także w aspekcie nieznaności środowiska, z którego wyrastają. Przetłumaczenie takiego tekstu na inny język, uczynienie go zrozumiałym dla zagranicznego czytelnika domagałoby się także objaśniania kwestii oczywistych dla rodzimego czytelnika. To, co polskie, jest ciekawe szczególnie w Polsce, ewentualnie dla badaczy naszego kraju poza jego granicami. Siłą tematu spora część zagadnień z nauk humanistycznych będzie ważna jedynie dla rodzimych naukowców. Należy więc zapytać nie tylko o sens przekładu takich tekstów na język angielski (co preferują niektóre czasopisma, ale także ośrodki badawcze przy ocenie pracowników), ale także o sensowne kryteria oceny ich umiędzynarodowienia. Czy ma nim być ilość tekstów opublikowanych w języku angielskim, zagraniczne afiliacje autorów lub recenzentów, czy raczej obecność w międzynarodowych bazach?

11 Emanuel Kulczycki, Ewa A. Rozkosz, Aneta Drabek, „Umiędzynarodowienie polskich czasopism w naukach społecznych i humanistycznych – transformacyjna rola systemu ewaluacji nauki”, *Nauka i szkolnictwo wyższe* 53–54, 1–2 (2019): 331–357.

Z punktu widzenia tworzenia środowiska naukowego to właśnie poszukiwanie autorów i recenzentów z różnych ośrodków w istotny sposób zmienia dynamikę pracy¹². Rozszerza to niewątpliwie zakres debaty, pozwalając zaangażować większą liczbę specjalistów, ale jednocześnie może oznaczać utratę lokalnej specyfiki. Tworzenie czasopisma przez naukowców, którzy mieli ze sobą regularny, bezpośredni kontakt, zostaje poszerzone o ściśle zadaniową perspektywę przygotowania i recenzji konkretnego numeru. Z jednej strony poszerza to kontakty konkretnych naukowców i poszczególnych jednostek badawczych między sobą. Z drugiej jednak sprawia, że proces wydawniczy nie wynika z organicznej, codziennej pracy danego środowiska, ale bardziej staje się zadaniem do zrealizowania według precyzyjnie określonych parametrów.

Zakończenie

Czasopisma naukowe, które stanowiły swoistą wizytówkę danego środowiska naukowego, stały się jednym z przedmiotów oceny pracy badaczy i jednostek naukowych. Wytwór danego miejsca, świadczący o jego żywotności i zainteresowaniach, zostaje zmodyfikowany w związku ze zmianą procesu naboru i recenzji tekstów naukowych. Można w tym zobaczyć wiele szans: na rzetelną ocenę pracy naukowców, unikanie stronniczości w procesie publikowania, poszerzenie współpracy badawczej o inne osoby i ośrodki. Są z tym także związane pewne niebezpieczeństwa czy po prostu straty: specyfiki danego czasopisma w odniesieniu do konkretnego środowiska, ciągłości w prezentowanych tekstach, depersonalizacji procesu wydawniczego. Warto, aby oceniając i doskonaląc proces ewaluacji czasopism, wypracować także takie kryteria, które będą pozwalały dostrzec i docenić rolę tworzącego je środowiska.

Bibliografia

- Domin, Czesław. „Słowo wstępne”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 7.
- Drabek, Aneta. „Indeksowanie czasopism w referencyjnych bazach danych. Poradnik dla wydawców czasopism”. Dostęp 14.12.2023. https://depot.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/15614/Aneta_Drabek_Indeksowanie_czasopism_w_referencyjnych_bazach_danych.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
- Drabek, Aneta, Ewa A. Rozkosz, Marek Hołowiecki, Emanuel Kulczycki. „Polski Współczynnik Wpływu a kultura cytowań w humanistyce”. *Nauki i Szkolnictwo Wyzsze* 46, 2 (2015): 121–138.
- Gołębiewski, Marian. „Przedmowa”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 5 (2000): 7.

12 Jan Kozłowski, „Ewaluacja nauki”, w: *Ewaluacja w procesie tworzenia i realizacji polityki naukowej i innowacyjnej*, red. Grażyna Praweńska-Skrzypek (Warszawa: Polska Akademia Nauk, Komitet Naukoznawstwa PAN, 2017), 175–179.

- Kozłowski, Jan. „Ewaluacja nauki”. W: *Ewaluacja w procesie tworzenia i realizacji polityki naukowej i innowacyjnej*, red. Grażyna Praweńska-Skrzypek, 89–236. Warszawa: Polska Akademia Nauk, Komitet Naukoznawstwa PAN, 2017.
- Kuhn, Thomas S. *Dwa bieguny. Tradycja i nowatorstwo w badaniach naukowych*. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1985.
- Kulczycki, Emmanuel, Ewa A. Rozkosz, Aneta Drabek. „Umiejdzynarodowienie polskich czasopism w naukach społecznych i humanistycznych – transformacyjna rola systemu ewaluacji nauki”. *Nauka i szkolnictwo wyższe* 53–54, 1–2 (2019): 331–357.
- Nycz, Kazimierz. „Przedmowa”. *Studia Koszalińsko-Kołoברzeskie* 9 (2004): 7.
- Rewers, Ewa. „Semantyka terminów socjologicznych w tekstach literaturoznawczych”. *Pamiętnik Literacki: czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej* 83 (1992): 83–97.
- „Słowo od Redakcji”. *Studia Koszalińsko-Kołoברzeskie* 1 (1992): 5.
- Szmitka, Stanisław, Justyna Jant, Monika Iwanowicz. „Milieu zawodowe – otoczenie przedsiębiorstwa. Kontekst pedagogiczny i ekonomiczny”. *Warmińsko-Mazurski Kwartalnik Naukowy* 2 (2012): 83–94.

Cytowanie chicagowskie:

- Krupka, Aneta. „Rola czasopism naukowych w tworzeniu środowiska naukowego”. *Studia Koszalińsko-Kołoברzeskie* Nr jubileuszowy (2023): 41–50. DOI: 10.18276/SKK.2023.1-03.

Cytowanie oksfordzkie:

- Krupka A., *Rola czasopism naukowych w tworzeniu środowiska naukowego*, „Studia Koszalińsko-Kołoברzeskie” Nr jubileuszowy (2023), s. 41–50. DOI: 10.18276/SKK.2023.1-03.

Łukasz Łukaszewicz

Sąd Biskupi Diecezji Koszalińsko-Koło-brzeskiej, Koszalin

ORCID: 0009-0007-1625-4370, e-mail: lukaszewicz@koszalin.opoka.org.pl

IGNACY JEŻ – PIERWSZY BISKUP KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKI (1972–1992)

Streszczenie

28 czerwca 1972 roku decyzją papieża Pawła VI została utworzona diecezja koszalińsko-koło-brzeska i mianowany jej pierwszy biskup diecezjalny – Ignacy Jeż. W kolejnych miesiącach podejmował on szereg działań prawnych zmierzających do wypełnienia papieskiej decyzji, począwszy od kanonicznego objęcia w zarząd diecezji, poprzez zamieszkanie na jej terenie, mianowanie pierwszych urzędników, określenie zasad funkcjonowania kurii biskupiej, aż do uroczystego ingresu do koszalińskiej katedry i złożenia wymaganej prawem państwowej przysięgi. Przez kolejne 20 lat swoich rządów biskup Ignacy Jeż powołał do istnienia najważniejsze instytucje diecezjalne, rozbudował sieć terytorialną i tworzył prawo partykularne. Po złożeniu rezygnacji i jej przyjęciu przez papieża Jana Pawła II przeszedł na emeryturę 1 lutego 1992 roku.

Słowa kluczowe: bp Ignacy Jeż, biskup diecezjalny, ordynariusz, diecezja koszalińsko-koło-brzeska

Abstract

IGNACY JEŻ – FIRST BISHOP OF KOSZALIN-KOŁOBRZEG (KOŁOBRZEG) DIOCESE (1972–1992)

On June 28, 1972, by a decision of Pope Paul VI, the Diocese of Koszalin-Kołobrzeg (Kołobrzeg) was created and its first diocesan bishop, Ignacy Jeż, was appointed. In the months that followed, he took a number of legal steps to fulfill the papal decision, starting with canonically taking charge of the diocese, taking up residence in the diocese, appointing some first officials, defining the rules for the functioning of the episcopal curia, and finally making the ceremonial

ingress into the Koszalin cathedral and taking the state oath required by law. Over the next 20 years of his governing, Bishop Ignacy Jeż established the most important diocesan institutions, expanded the territorial network and created a particular law. After his resignation and its acceptance by Pope John Paul II, he retired on February 1, 1992.

Keywords: Bishop Ignacy Jeż, diocesan bishop, Ordinary, Diocese of Koszalin-Kołobrzeg (Kołobrzeg)

Wstęp

W roku 2022 minęło 50 lat od utworzenia diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej. Przez ten czas ta wspólnota wiernych, kierowana przez posyłanych do niej pasterzy, ulegała licznym przemianom w różnych dziedzinach swojego funkcjonowania. 50 lat istnienia diecezji to czas tworzenia instytucji, jej rozwoju terytorialnego i tworzenia kościelnego prawa partykularnego. 20 lat z tego półwiecza to kierowanie diecezją koszalińsko-kołobrzeską przez jej pierwszego biskupa – Ignacego Jeża. Celem niniejszego artykułu jest ukazanie roli, jaką właśnie on odegrał w organizowaniu od podstaw struktur nowej diecezji. W szczególności sposób w treści zostały ukazane wydarzenia i akty prawne mające miejsce w pierwszych miesiącach po ogłoszeniu nominacji biskupa Jeża, zmierzające do objęcia przez niego urzędu biskupa koszalińsko-kołobrzesckiego.

1. Powstanie diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej i nominacja bpa Ignacego Jeża na jej ordynariusza

W czasie Konferencji Plenarnej Episkopatu Polski w Krakowie 28 czerwca 1972 roku ogłoszono decyzje papieża Pawła VI ustalające nowy podział administracyjny Kościoła w Polsce i powołujące do życia nowe diecezje, podając równocześnie do wiadomości rozstrzygnięcia personalne. Jednym z nich była nominacja ordynariusza nowej diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej, którym został dotychczasowy sufragan gorzowski – biskup Ignacy Jeż¹.

Po ogłoszeniu nominacji biskup Jeż otrzymał od sekretarza episkopatu biskupa Bronisława Dąbrowskiego polecenie jak najszybszego udania się do Koszalina i zameldowania się tam na stałe. Kandydatury nowych ordynariuszy nie zostały bowiem wcześniej

1 Archiwum parafii Radomyśl Wielki, *Liber natorum et baptisatorum Radomyśl Wielki*, t. IX: ab 27.VII.1863 a 1.IX.1919, numer 20/1914, Ignatius Ludvicus Jeż; Archiwum Kurii Biskupiej w Koszalinie (dalej AKB), Teczka Personalna Ks. Bp mgr Ignacy Jeż, I. Jeż, *Życiorys*, 25.01.1981, 2; *Kronika diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej 1972–1992*, red. Marian Czerner (Koszalin: Kuria Diecezjalna, 1995), 13, 362–363; Krzysztof Prokop, *Biskupi Zachodniopomorscy (X–XX w.)* (Koszalin: Krzysztof Prokop, 2003): 264; Maria Przybyszewska, *Kardynał Ignacy Jeż. Dialog z Bogiem i Człowiekiem* (Radomyśl Wielki: Wydawnictwo Historyczna.pl, 2008): 121–123.

uzgodnione z rządem i obawiano się konfliktu na tym tle². Następnego dnia po ogłoszeniu bulli papieża Pawła VI, pomimo specjalnego telegramu prymasa Wyszyńskiego do premiera Jaroszewicza³, oficjalne komunikaty państwowe mówiły jedynie o dostosowaniu granic diecezji do zachodniej granicy Polski. Pomijano zaś fakt utworzenia trzech nowych diecezji i nominacji na nowe stolice biskupie. Obawiano się, że impas powstały na linii episkopat–rząd odbije się działaniami władz centralnych lub lokalnych zmierzającymi do utrudnienia objęcia urzędów przez nowych biskupów⁴.

Prymas Polski skierował 29 czerwca 1972 roku do biskupa Ignacego Jeża specjalne pismo zawierające zarządzenia odnośnie do jego pierwszych zadań wynikających z decyzji Pawła VI. Do listu dołączony był odpis dokumentu Przewodniczącego Rady do spraw Publicznych Kościoła z 26 czerwca 1972 roku o utworzeniu i organizacji nowych diecezji i o mianowaniu biskupów ordynariuszy⁵. Kardynał Wyszyński zarządził, aby biskup Jeż podjął odpowiednie prawne akty wykonawcze jeszcze przed nadejściem właściwych dokumentów papieskich. Prymas nakazał, aby nowy biskup diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej poinformował o swojej nominacji duchowieństwo i wiernych za pomocą odezwy odczytanej z ambon. Kolejnym krokiem miało być objęcie zarządu diecezji zgodnie z przepisami prawa kanonicznego, czyli poprzez okazanie zastępczego dokumentu nominacyjnego dziekanom, złożenie wyznania wiary i sporządzenie protokołu z tych czynności zaopatrzonego podpisami. Kolejnym zadaniem biskupa Ignacego miało być odbycie uroczystego ingresu do katedry. Jako dopełnienie wspomnianych czynności prymas zarządził, aby nowy biskup powiadomił Stolicę Apostolską i jego samego o objęciu rządów oraz wyraził podziękowania Ojcu św. za nominację i utworzenie diecezji⁶.

-
- 2 Ignacy Jeż, „Skutki decyzji Stolicy Świętej dla życia religijnego”, w: *W 1000-lecie powstania biskupstwa w Kołobrzegu*, red. Ignacy Jeż (Koszalin: Bałtycka Wyższa Szkoła Humanistyczna, 2000): 258–259; Tadeusz Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa wobec biskupa Ignacego Jeża w początkach jego działalności w Koszalinie”, w: *Kościół katolicki w realiach władzy komunistycznej na Pomorzu Środkowym w latach 1945–1989*, red. Tadeusz Ceynowa, Paweł Knap (Szczecin: Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2011): 170; Leszek Laskowski, „Ordynariusz diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej (1972–1992)”, w: *Świadek historii. Na jubileusz 90. urodzin Jego Ekscelencji biskupa Ignacego Jeża*, red. Leszek Laskowski (Koszalin: Biblioteka Publiczna, 2004): 106; Przybyszewska, *Kardynał Ignacy Jeż. Dialog z Bogiem i Człowiekiem*, 123.
 - 3 Grzegorz Wejman, *Organizacja Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim i Ziemi Lubuskiej w latach 1945–1972* (Szczecin: Uniwersytet Szczeciński, 2007): 119.
 - 4 Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa”, 170; Kazimierz Kozłowski, „Formowanie się diecezji na Pomorzu Zachodnim w 1972 r.”, w: *Kościół rzymskokatolicki na Pomorzu Zachodnim i Ziemi Lubuskiej w latach 1945–2005*, red. Grzegorz Wejman (Szczecin: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Szczecińskiego, 2005): 83–84.
 - 5 Stefan Wyszyński, „Pismo do ks. bpa Ignacego Jeża powiadamiające o mianowaniu go ordynariuszem nowej diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, N. 2186/72/P, 29.06.1972”, *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* (dalej KKWD) 1, 1–2 (1973): 6–8; Lech Bończa-Bystrzycki, *Dzieje Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim w granicach diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej (X-XX/XXI wiek)* (Koszalin: Wydawnictwo Lech Bończa-Bystrzycki, 2012): 554; Kozłowski, „Formowanie się diecezji”, 86; Kazimierz Kozłowski, *Pomorze Zachodnie w latach 1945–2010. Społeczeństwo – władza – gospodarka – kultura*, t. 2 (Szczecin: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2012): 766–767.
 - 6 Wyszyński, „Pismo do ks. bpa Ignacego Jeża” (pkt. 1–2,4–5,7): 7; Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa”, 171.

Biskup koszalińsko-kołobrzesci bezzwłocznie przystąpił do realizacji zarządzeń prymasa Polski. Już 7 lipca 1972 roku specjalnym pismem wezwał wszystkich dziekanów i konsultorów mieszkających w granicach nowej diecezji, aby następnego dnia stawili się na plebanii parafii ojców franciszkanów w Koszalinie⁷. 8 lipca 1972 roku biskup Jeż dokonał historycznego aktu objęcia w posiadanie zarządu diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej⁸. O godzinie 12:00 w zakrystii kościoła katedralnego w Koszalinie wobec zebranych dziekanów i konsultorów okazał księdzu dziekanowi Janowi Lisowi ze Szczecinka list apostolski papieża Pawła VI, który zawierał się w piśmie kardynała Wyszyńskiego. Na jego mocy biskup Ignacy Jeż został mianowany pierwszym biskupem koszalińsko-kołobrzesckim. Ksiądz Lis, po stwierdzeniu autentyczności dokumentu, odczytał go zgromadzonym duchownym⁹. Następnie biskup Ignacy złożył wobec wszystkich wyznanie wiary, potwierdzone własnoręcznym podpisem¹⁰, a także przysięgę wiernego wypełniania swego urzędu¹¹.

Po dokonaniu wspomnianych czynności głos zabrał dziekan Lis, który w imieniu duchowieństwa i wszystkich wiernych diecezji złożył oświadczenie o objęciu w posiadanie diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej przez biskupa Ignacego Jeża¹². Na zakończenie

-
- 7 Michał Chorzępa, „Objęcie nowo utworzonej diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej przez jej Pierwszego Ordynariusza Ks. Biskupa Ignacego Jeża”, KKWD 1, 1–2 (1972): 52, *Okólnik* 1 (1972), 31.07.1972, pkt. 1.
- 8 Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej (dalej ADKK), Teczka Ordynariusz miejscowy B1, I. Jeż, *Protokół z objęcia w posiadanie zarządu diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej*, 8.07.1972, tekst polski: Ignacy Jeż, „Protokół z objęcia w posiadanie zarządu diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej, 8.07.1972”, KKWD 1, 1–2 (1973): 8–9; Bończa-Bystrzycki, *Dzieje Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim*, 555–556; Chorzępa, „Objęcie nowo utworzonej diecezji”, 52–53; Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa”, 171; Kazimeirz Dullak, *Podstawy prawno-organizacyjne Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej* (Koszalin: Kuria biskupia Koszalińsko-Kołobrzescka, 1996): 101; Kozłowski, „Formowanie się diecezji”, 86–87; Kozłowski, *Pomorze Zachodnie w latach 1945–2010*, 767; *Kronika diecezji*, 13, 365–366; Laskowski, „Ordynariusz diecezji”, 107; Piotr Mielczarek, „Wykaz najważniejszych czynności Ks. Biskupa Ordynariusza I. Jeża w okresie dotychczasowych rządów diecezją: 1972–1985”, KKWD 13, 5–6 (1985): 136; Przybyszewska, *Kardynał Ignacy Jeż. Dialog z Bogiem i Człowiekiem*, 124; Piotr Szczepaniuk, „Powstanie, historia i terytorium diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej”, *Studia Koszalińsko-Kołobrzesckie* (dalej SKK) 5 (2000): 123; Wejman, *Organizacja Kościoła katolickiego*, 121.
- 9 ADKK, Teczka Ordynariusz miejscowy B1, I. Jeż, *Protokół z objęcia w posiadanie zarządu diecezji*, 1; Piotr Krupa, „20 lat diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej. 55 lat kapłaństwa księdza Biskupa Seniora Ignacego Jeża”, SKK 1 (1992): 11.
- 10 ADKK, Teczka Dziekani-E6, 1972–1993, I. Jeż, *Wyznanie wiary złożone w czasie objęcia w posiadanie zarządu diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej*, 8.07.1972; ADKK, Teczka Ordynariusz miejscowy B1, I. Jeż, *Protokół z objęcia w posiadanie zarządu diecezji*, 1; Jeż, „20 lat Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej”, 278.
- 11 ADKK, Teczka Dziekani-E6, 1972–1993, I. Jeż, *Przysięga wierności złożona w czasie objęcia w posiadanie zarządu diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej*, 8.07.1972, drukiem: Ignacy Jeż, „Formuła przysięgi złożonej przez Ks. Bpa Ordynariusza”, KKWD 10, 4–6 (1982): 120.
- 12 Tekst oświadczenia był następujący: „My Dziekani Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej, wobec wszystkich tu obecnych, w imieniu duchowieństwa całej Diecezji i wiernych, oświadczamy, że Jego Eksceleńca Najprzewielebniejszy, Ojciec w Chrystusie, Ignacy Jeż, niniejszym otrzymał w kanoniczne posiadanie Naszą Diecezję, a stąd otrzymał nad nami pełną, zwyczajną jurysdykcję i od niniejszego momentu, cieszy się wszystkimi prawami, władzami i powagą, które przysługują prawomocnemu pasterzowi w swoim Kościele”, ADKK, Teczka Ordynariusz miejscowy B1, I. Jeż, *Protokół z objęcia w posiadanie zarządu diecezji*, 1–2, Kozłowski, *Pomorze Zachodnie w latach 1945–2010*, 767.

pierwszej części spotkania biskup Jeż sporządził z przeprowadzonych czynności protokół w trzech egzemplarzach, podpisany później przez niego i wszystkich obecnych duchownych¹³. W czasie drugiej części zebrania biskup ordynariusz zapoznał jego uczestników z aktualnymi i bieżącymi sprawami nowej diecezji¹⁴. Przekazał komunikat do wiernych w sprawie ustanowienia nowych diecezji w Polsce. Zapowiedział i przedstawił projekt zmian granic dekanatów, ich podziału i utworzenia nowych. Wskazał też, że sprawy bieżące będą załatwiane w kurii biskupiej w Gorzowie i zapowiedział wydanie swojej pierwszej odezwy do wiernych¹⁵. Jeszcze tego samego dnia nowy biskup podjął pierwsze decyzje personalne, mianując pracowników kurii biskupiej w Koszalinie¹⁶. Biskup Jeż przesłał 28 lipca 1972 roku, za pośrednictwem sekretariatu prymasa Polski, pismo do Stolicy Apostolskiej, w którym poinformował o objęciu w posiadanie zarządu diecezji, dołączając uwierzytelniony odpis protokołu z tego wydarzenia¹⁷. W odpowiedzi na swoje pismo biskup Jeż otrzymał list od sekretarza stanu, kardynała Jean-Marie Villota, datowany na 13 września 1972 roku. Pismo to obok wyrazów wdzięczności zawierało informację o otrzymaniu dokumentów dotyczących objęcia diecezji i przesłaniu ich do Kongregacji Biskupów¹⁸.

-
- 13 ADKK, Teczka Ordynariusz miejscowy B1, I. Jeż, *Protokół z objęcia w posiadanie zarządu diecezji*, 2; *Okólnik 1* (1972), 31.07.1972, pkt. 1; Piotr Mielczarek, *Wykaz aktów prawnych Ks. Biskupa Ordynariusza Ignacego Jeża wydanych na przestrzeni 1972–1985 r.*, KKWD 13, 5–6 (1985): 143; Lech Bończa-Bystrzycki, „Przyczynki do dziejów diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej w latach 1972–1992”, SKK 11 (2007): 10.
- 14 Chorzępa, „Objęcie nowo utworzonej diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej”, 52.
- 15 „Informacje udzielone przez Ks. Bpa Ord. Zebranych Ks. Dziekanom, 8.07.1972”, KKWD 10, 4–6 (1982): 121; Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa”, 171; Dullak, *Podstawy prawno-organizacyjne*, 138.
- 16 Dullak, *Podstawy prawno-organizacyjne*, 101–102; Laskowski, „Ordynariusz diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej (1972–1992)”, 107; Mielczarek, „Wykaz najważniejszych czynności”, 136.
- 17 Ignacy Jeż, „Powiadomienie Stolicy Apostolskiej o objęciu w posiadanie diecezji, 12.07.1972”, KKWD 1, 1–2 (1973): 9–10; Mielczarek, „Wykaz najważniejszych czynności”, 136. W piśmie wydrukowanym w KKWD wpisano datę 12 lipca, zaś w archiwum kurii biskupiej, w teście Ordynariusz miejscowy B1, znajdują się dwa dokumenty informujące o objęciu w posiadanie zarządu diecezji, jeden adresowany do Rady do spraw Publicznych Kościoła, drugi na ręce prymasa Polski, które są datowane na 28 lipca 1972 roku. ADKK, Teczka Ordynariusz miejscowy B1, I. Jeż, *Pismo do Rady do spraw Publicznych Kościoła informujące o dokonaniu objęcia w posiadanie diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej*, B1-10/72, 28.07.1972, ADKK, Teczka Ordynariusz miejscowy B1, I. Jeż, *Pismo do kardynała Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Polski, informujące o dokonaniu objęcia w posiadanie diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej*, B1-9/72, 28.07.1972. Za datą 28 lipca przemawia także prośba Sekretariatu Prymasa Polski do biskupa Ignacego Jeża o przesłanie protokołu objęcia w zarząd diecezji, zawarta w piśmie datowanym na 21 lipca 1972 roku: ADKK, Teczka Ordynariusz miejscowy B1, Sekretariat Prymasa Polski, *Pismo do bp Ignacego Jeża w sprawie indultów udzielanych przez Prymasa Polski bp Wilhelmowi Plucie*, N. 2355/72/P, 21.07.1972, oraz odpowiedź kardynała Villota, który napisał: „W jak najlepszym porządku dotarł do mnie list wysłany przez Waszą Ekscelencję dnia 28 lipca...”: Jean Villot, *Odpowiedź na pismo powiadamiające o objęciu w zarząd diecezji*, tytuł umieszczony w czasopiśmie: Jean Villot, „Odpowiedź na list dziękczynny Ks. Bpa Ordynariusza, N. 5448/72, 13.09.1972”, KKWD 1, 1–2 (1973): 12.
- 18 Villot, „Odpowiedź na list dziękczynny Ks. Bpa Ordynariusza”, 11–12. Analiza treści pism zamieszczonych w KKWD 1, 1–2 (1973) oraz KKWD 10, 4–6 (1982) pozwala wnioskować, że redaktorzy czasopisma błędnie zestawili ze sobą pisma biskupa Jeża i odpowiedzi kardynała Villota. Autorzy opracowań, powołując się na wspomniane pisma opublikowane w KKWD, powielali następnie te błędne przyporządkowania.

2. Trudne początki nowo powstałej diecezji

Kolejnym działaniem podjętym przez biskupa Ignacego Jeża, zgodnie ze wskazaniem prymasa Polski przekazanym przez biskupa Dąbrowskiego, było stałe zamieszkanie na terenie Koszalina¹⁹. Do wyboru były dwie istniejące wówczas parafie: zakonna – ojców franciszkanów i diecezjalna. Biskup Jeż wybrał tę drugą i 12 lipca 1972 roku zameldował się na stałe w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego przy ulicy Niepodległości, gdzie proboszczem był ksiądz Józef Jarnicki²⁰. Na plebanii biskup zorganizował załączki kurii biskupiej. Warunki mieszkania i pracy były bardzo skromne. Jeden pokój stanowił pomieszczenie osobiste ordynariusza, był jednocześnie gabinetem, pokojem przyjęć i sypialnią, w której znajdowało się jedynie łóżko, stół, szafa na rzeczy i książki oraz małe biurko. Na poddaszu mieściła się cała kuria nowej diecezji – w trzech małych pomieszczeniach ze skośnym dachem. W pierwszym z nich pracował kanclerz, w drugim – referent duszpasterski; trzecie, wyposażone w dwie maszyny do pisania, zajmowały trzy siostry zakonne. Obiad pracownicy kurii jedli u proboszcza parafii²¹.

O zamieszkaniu w Koszalinie biskup Jeż powiadomił władze lokalne. W specjalnym piśmie skierowanym do Urzędu Wojewódzkiego poinformował, że Koszalin stał się stolicą nowej diecezji i jednocześnie siedzibą jej ordynariusza, że kościół pw. Niepokalanego Poczęcia NMP stał się katedrą, a kołobrzaska kolegiata – konkatedrą. Na swoje pismo nie otrzymał jednak odpowiedzi przez kolejne trzy miesiące²².

Postawa władz wojewódzkich związana była z impasem, jaki nastąpił między polskim Kościołem a rządem po ogłoszeniu bulli papieża Pawła VI. Władze nie chciały bowiem zaakceptować podziału administracji gorzowskiej na trzy nowe diecezje i mianowania ordynariuszy bez konsultacji ze stroną rządową. Wobec zaistniałego konfliktu kardynał Wyszyński 10 lipca 1972 roku napisał na ten temat list do sekretarza episkopatu, biskupa Bronisława Dąbrowskiego²³.

19 Stefan Wyszyński, „List do sekretarza Episkopatu Polski, biskupa Bronisława Dąbrowskiego w sprawie objęcia diecezji przez nowo mianowanych biskupów, 10.07.1972”, KKWD 10, 4–6 (1982): 125.

20 Bończa-Bystrzycki, *Dzieje Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim*, 555; Ceynowa, *Aparat bezpieczeństwa*, 170–171; Jeż, „Skutki decyzji Stolicy Świętej”, 259; Kozłowski, „Formowanie się diecezji”, 87; Laskowski, „Ordynariusz diecezji”, 107; Przybyszewska, *Kardynał Ignacy Jeż. Dialog z Bogiem i Człowiekiem*, 123–126.

21 Lech Bończa-Bystrzycki, „Historia Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej (1972–2005)”, SKK 10 (2005): 33–34; Helmut Holzappel, „Diecezja Koszalińsko-Kołobrzescka”, w: *Radość z nadziei: w 25-lecie posługi biskupiej Ordynariusza Koszalińsko-Kołobrzesckiego [Ignacego Jeża]*, red. Lech Bończa-Bystrzycki (i in.) (Koszalin: Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej, 1985), 220; Jeż, „Skutki decyzji Stolicy Świętej”, 259; Kozłowski, „Formowanie się diecezji”, 87; Kozłowski, *Pomorze Zachodnie w latach 1945–2010*, 768; *Kronika diecezji*, 14; Krupa, „20 lat diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej”, 11; „Wstęp”, w: *Radość z nadziei*, 7.

22 Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa”, 171; Jeż, „Skutki decyzji Stolicy Świętej”, 259; Przybyszewska, *Kardynał Ignacy Jeż. Dialog z Bogiem i Człowiekiem*, 123.

23 Wyszyński, „List do sekretarza Episkopatu Polski”, 125–126.

Zachęcony tym listem biskup Dąbrowski skierował 13 lipca 1972 roku pismo do biskupa Ignacego Jeża²⁴. Proponował jemu i biskupowi Strobie spotkanie w celu ustalenia sposobu ich postępowania w diecezjach wobec niejasnej postawy władz odnośnie do papieskich decyzji. Nakazał dyskretny przyjazd i możliwość spotkania się nie w samej Warszawie, ale w jej okolicach²⁵. Odpowiedzi w imieniu obydwu ordynariuszy udzielił biskup Jeż pismem wysłanym z Gorzowa Wielkopolskiego 16 lipca 1972 roku²⁶. Ostatecznie, zgodnie z życzeniem biskupa Dąbrowskiego wyrażonym w liście z 17 lipca 1972 roku²⁷, spotkanie z biskupami Strobą i Jeżem odbyło się 19 lipca w Łażniewie, w parafii oriońskiej, gdzie odbywały się letnie akcje dla chorych. W czasie rozmowy nowi ordynariusze omówili z sekretarzem episkopatu problemy związane z objęciem swoich diecezji, a także zobowiązali się do informowania go o podejmowanych przez siebie krokach i reakcjach ze strony władz państwowych²⁸. Trzy dni później, czyli 22 lipca, biskup Jeż skierował do biskupa Dąbrowskiego kolejne pismo, w którym informował o dalszym braku reakcji władz lokalnych wobec jego osoby i nowej diecezji, jak również o podjętych przez siebie krokach w jej zarządzaniu. Pisał o wystosowaniu odezwy do kapłanów, wydaniu pierwszego *Okólnika dla duchowieństwa*, zarządzeniach dotyczących funkcjonowania kurii biskupiej w Koszalinie i listach dziękczynnych do Stolicy Apostolskiej²⁹.

Konflikt pomiędzy Kościołem a państwem złagodniał po 31 lipca 1972 roku. Odbyła się wówczas rozmowa sekretarza episkopatu Polski biskupa Dąbrowskiego z kierownikiem Urzędu do Spraw Wyznań ministrem Aleksandrem Skarżyńskim. Po przedstawieniu swoich zdań w przedmiocie sporu strony ustaliły wspólną linię działania: władze państwowe nie będą podważać i kontestować decyzji papieża, a strona kościelna nie będzie mówić o impasie czy konflikcie z państwem. Minister Skarżyński zalecił biskupowi Dąbrowskiemu rozmowę z wicepremierem Józefem Tejchmą. Do tego czasu biskupi Stroba i Jeż mieli dyskretnie urzędować, ale nie odbywać jeszcze uroczystych ingresów do katedr³⁰.

24 Bronisław Dąbrowski, „Pismo do biskupa Ignacego Jeża na temat propozycji spotkania odnośnie negatywnej postawy władz wobec nowych biskupów polskich, 13.07.1972”, KKWD 10, 4–6 (1982): 126; Kozłowski, „Formowanie się diecezji”, 86.

25 Dąbrowski, „Pismo do biskupa Ignacego Jeża na temat propozycji spotkania”, 126; Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa”, 171.

26 Ignacy Jeż, „Pismo do sekretarza Episkopatu Polski, biskupa Bronisława Dąbrowskiego w sprawie spotkania 19 lipca 1972 roku, 16.07.1972”, KKWD 10, 4–6 (1982): 126–127; Dullak, *Podstawy prawno-organizacyjne*, 100; Kozłowski, „Formowanie się diecezji”, 86.

27 Bronisław Dąbrowski, „Pismo do biskupa Ignacego Jeża w sprawie ostatecznego terminu spotkania z 17.07.1972 roku”, KKWD 10, 4–6 (1982): 127.

28 Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa”, 171–172; K. Dullak, *Podstawy prawno-organizacyjne*, 100; Kozłowski, „Formowanie się diecezji”, 86.

29 Ignacy Jeż, „Pismo do sekretarza Episkopatu Polski, biskupa Bronisława Dąbrowskiego odnośnie sytuacji w diecezji koszalińsko-kołobrzeszkiej w pierwszych dniach jej istnienia, 22.07.1972”, KKWD 10, 4–6 (1982): 127–128; Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa”, 172. Data umieszczona na tym piśmie jest, według autora opracowania, wątpliwa, gdyż mówi o wydarzeniach mających miejsce później. Wydanie odezwy do kapłanów i pierwszego *Okólnika* nastąpiło 31 lipca 1972 roku.

30 Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa”, 172; Kozłowski, „Formowanie się diecezji”, 88–89.

Po zamieszkaniu na plebanii parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Koszalinie biskup Ignacy podejmował różne czynności i akty prawne związane z zarządzeniem i organizowaniem funkcjonowania diecezji. Dokonał dalszych nominacji i określił sposób funkcjonowania kurii biskupiej, która częściowo funkcjonowała w Koszalinie, a częściowo jeszcze w Gorzowie Wielkopolskim. 31 lipca 1972 roku wydał odezwę do kapłanów diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej. Wspominał w niej najważniejsze fakty związane z powołaniem do życia nowej diecezji, wyrażając papieżowi szczególne podziękowanie za takie decyzje. Nawiązał też do tradycji historycznych i osoby pierwszego biskupa kołobrzeskiego, Reinberna, oraz dziękował za wyrazy serdeczności ze strony kapłanów nadsyłane na jego ręce³¹. Z datą 31 lipca biskup Jeż wydał także pierwszy w diecezji *Okólnik dla duchowieństwa*³². 7 sierpnia wystosował *Komunikat do duchowieństwa w sprawie udziału w uroczystościach Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze 26 sierpnia 1972 r.*, będących dziękczynieniem polskiego Kościoła za decyzje papieskie w sprawie uregulowania sytuacji kościelnej na Ziemiach Zachodnich i Północnych. Zachęcając kapłanów, aby zapraszali wiernych do udziału w tym ogólnopolskim dziękczynieniu, ordynariusz zapowiedział jednocześnie diecezjalną pielgrzymkę na Jasną Górę w październiku 1972 roku³³.

Siedzibę biskupa koszalińsko-kołobrzeskiego 10 sierpnia 1972 roku odwiedził prymas Polski kardynał Stefan Wyszyński w towarzystwie sekretarza episkopatu biskupa Bronisława Dąbrowskiego. Dostojni goście zwiedzili przy okazji konkatedrę w Kołobrzegu i katedrę w Koszalinie³⁴. Warto zaznaczyć, że z datą 11 sierpnia 1972 roku została wysłana bulla papieża Pawła VI mianująca biskupa Jeża ordynariuszem koszalińsko-kołobrzeskim³⁵. Nowy ordynariusz 12 sierpnia 1972 roku wystosował list dziękczynny do Biskupa Rzymu. Nawiązując do swego poprzedniego telegramu, raz jeszcze wyraził wdzięczność

31 ADKK, Teczka Rozporządzenia, okólniki, listy pasterskie-B2, I. Jeż, *Odezwa Biskupa Ordynariusza do kapłanów nowej diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej*, 31.07.1972; drukiem: Ignacy Jeż, „Odezwa Biskupa Ordynariusza do kapłanów nowej diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej”, KKWD 1, 1–2 (1973): 20–21; Laskowski, „Ordynariusz diecezji”, 107; Przybyszewska, *Kardynał Ignacy Jeż. Dialog z Bogiem i Człowiekiem*, 125; Piotr Szczepaniuk, „Obraz diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej w «Listach pasterskich» biskupa Ignacego Jeża w latach 1972–1992”, SKK 6 (2001): 249–250.

32 *Okólnik* 1 (1972), 31.07.1972.

33 ADKK, Teczka Rozporządzenia, okólniki, listy pasterskie-B2I, Jeż, *Komunikat do Księża diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej w sprawie święta Matki Boskiej Częstochowskiej 26 sierpnia 1972 r. i pielgrzymce diecezjalnej*, 7.08.1972, drukiem: Ignacy Jeż, „Komunikat do Księża diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej w sprawie święta Matki Boskiej Częstochowskiej 26 sierpnia 1972 r. i pielgrzymce diecezjalnej”, KKWD 1, 1–2 (1973): 21–22.

34 Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa”, 172; Tadeusz Ceynowa, „Pobyty Prymasa Polski kardynała Stefana Wyszyńskiego na terenach diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej”, w: *Stefan Kardynał Wyszyński. Pamięć i wdzięczność na Pomorzu Zachodnim. Materiały z konferencji naukowej z 30 listopada 2012 roku*, red. Aleksander Ziejewski, Grzegorz Wejman (Szczecin: Parafia pw. św. Jana Chrzciciela w Szczecinie, Archiwum Państwowe w Szczecinie, 2013), 189; Kozłowski, „Formowanie się diecezji”, 87–88; Kozłowski, *Pomorze Zachodnie w latach 1945–2010*, 768; Laskowski, „Ordynariusz diecezji”, 107.

35 Paweł VI, „Bulla mianująca J. Eks. Ks. Bpa Ignacego Jeża biskupem ordynariuszem nowej diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, 28.06.1972”, KKWD 1, 1–2 (1973): 15; Bończa-Bystrzycki, „Przyczynę do dziejów”, 10; Kozłowski, „Formowanie się diecezji”, 88; Kozłowski, *Pomorze Zachodnie w latach 1945–2010*, 768, 768. Pod bullą znajduje się data 28 czerwca 1972 roku oraz informacja: „Wysłane dnia 11 sierpnia 10. roku Pontyfikatu”.

papieżowi za decyzję utworzenia diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, nawiązującej do tradycji biskupstwa w Kołobrzegu z 1000 roku, włączenie jej do metropolii gnieźnieńskiej, ustanowienie jej siedziby w Koszalinie – ośrodku zamieszkałym przez największą liczbę ludności oraz wyznaczenie jako jej katedry starej XIV-wiecznej świątyni pw. Niepokalanego Poczęcia NMP. Zapewniając o modlitwnej pamięci, biskup Jeż poprosił także o papieskie błogosławieństwo dla siebie, duchowieństwa i wiernych diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej³⁶. Odpowiedzią na list było pismo kardynała Villota zawierające podziękowanie papieża oraz jego życzenia i błogosławieństwo dla ordynariusza, duchowieństwa i wiernych nowo utworzonej diecezji³⁷.

Biskup Ignacy, wraz z przedstawicielami duchowieństwa i wiernych swojej diecezji 26 sierpnia 1972 roku wziął udział na Jasnej Górze w dziękczynnym *Te Deum* Kościoła polskiego za papieskie decyzje dotyczące diecezji na Ziemiach Zachodnich i Północnych³⁸.

Od 1 września 1972 roku, w myśl zarządzenia ordynariusza, księża mieli załatwiać wszystkie sprawy w kurii biskupiej w Koszalinie. Jedyne sprawy księgowe miała do końca 1972 roku prowadzić kuria gorzowska³⁹.

2 września 1972 roku biskup Jeż skierował pismo do prymasa Polski z prośbą o ustanowienie patronów diecezji: pierwszorzędnego – świętego Wojciecha, biskupa i męczennika, i drugorzędnego – wówczas jeszcze błogosławionego ojca Maksymiliana Marię Kolbego⁴⁰. Podał też obszerną argumentację za wyborem wskazanych patronów. Osoba świętego Wojciecha miała łączyć nowo powstałą diecezję z biskupstwem kołobrzeskim powołanym do życia u grobu męczennika w Gnieźnie w 1000 roku. Ponadto przemawiało za tym miejsce śmierci tego świętego, czyli okolice Gdańska nad brzegiem Bałtyku, oraz przynależność diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej do metropolii gnieźnieńskiej. Za drugim patronem przemawiały: bliska odległość czasowa od jego beatyfikacji, praca duszpasterska franciszkanów konwentualnych na terenie nowej diecezji oraz osobiste względy ordynariusza i jego związek z błogosławionym poprzez pobyt obydwu w obozie koncentracyjnym⁴¹. Kardynał Wyszyński przychylił się do prośby biskupa Ignacego i dekretem z 15 września 1972 roku ustanowił patronami diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej: świętego Wojciecha jako patrona pierwszorzędnego i błogosławionego Maksymiliana Kolbego jako drugorzędnego⁴².

36 Ignacy Jeż, „List dziękczynny do Ojca świętego Pawła VI, 12.08.1972”, KKWD 1, 1–2 (1973): 10–11.

37 Jean Villot, Odpowiedź na list dziękczynny Ks. Bpa Ordynariusza: „Odpowiedź Stolicy Apostolskiej na telegram powiadamiający o objęciu w zarząd diecezji”, KKWD 1, 1–2 (1973): 10.

38 Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa”, 172; Piotr Mielczarek, „Dziękczynne Te Deum na Jasnej Górze”, KKWD 10, 4–6 (1982): 129–130; Wejman, *Organizacja Kościoła katolickiego*, 121.

39 *Okólnik* 2 (1972), 9.09.1972, pkt. 3.

40 ADKK, Teczka Ordynariusz miejscowy B1, I. Jeż, *Pismo do Prymasa Polski z prośbą o ustanowienie Patronów diecezji*, 2.09.1972.

41 ADKK, Teczka Ordynariusz miejscowy B1, I. Jeż, *Pismo do Prymasa Polski z prośbą o ustanowienie Patronów diecezji*, 2.09.1972.

42 ADKK, Teczka Ordynariusz miejscowy B1, S. Wyszyński, *Dekret ustanawiający św. Wojciecha i bł. Maksymiliana Patronami diecezji*, N. 2984/72/P, 15.09.1972, drukiem: Stefan Wyszyński, „Pismo Ks. Prymasa ustanawiające św. Wojciecha i bł. Maksymiliana Patronami diecezji”, KKWD 1, 1–2 (1973): 17–18; *Okólnik* 3 (1972),

21 września 1972 roku biskup Ignacy Jeż skierował swój pierwszy list pasterski do duchowieństwa i wiernych diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej. Jego początek przybrał szczególną formę, w której autor zwrócił się do swych adresatów: „Ignacy, z Bożego zmiłowania i łaski Stolicy Apostolskiej pierwszy biskup koszalińsko-kołobrzeski Duchowieństwu i Wiernym pozdrowienie i błogosławieństwo w Panu!”⁴³. W dalszej części listu koszaliński ordynariusz nawiązał do historii i powstania biskupstwa w Kołobrzegu, osoby pierwszego pasterza tych ziem – biskupa Reinberna, powrotu Ziem Zachodnich i Północnych w granice Polski po drugiej wojnie światowej i roli Kościoła katolickiego na tych terenach. Wspominając decyzje Pawła VI, wskazał połączenie tradycji i nowoczesności, która zawiera się już w samej nazwie diecezji i w jej głównych miejscowościach: Koszalinie – centralnym ośrodku miejskim i Kołobrzegu – stolicy biskupstwa z 1000 roku⁴⁴.

Na 25, 26 i 27 września 1972 roku biskup Jeż zarządził pierwsze w diecezji konferencje rejonowe dla duchowieństwa. Spotkania te odbyły się kolejno: w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Koszalinie – dla dekanatów: Kołobrzeg, Koszalin, Sławno i Świdwin; w kościele pw. św. Jacka w Słupsku – dla dekanatów: Bytów, Lębork, Słupsk Północ i Słupsk Południe oraz w kościele pw. Ducha Świętego w Szczecinku – dla dekanatów: Człuchów, Drawsko Pomorskie, Szczecinek, Wałcz i Złotów⁴⁵. W czasie konferencji, złożonej z dwóch części – liturgicznej i pastoralnej, biskup Ignacy zaprosił duchowieństwo na uroczysty ingres do Koszalina, który miał się odbyć 22 października 1972 roku⁴⁶.

Ustalenie daty ingresu było możliwe dzięki kolejnym rozmowom między przedstawicielami rządu i episkopatu na temat decyzji papieża Pawła VI. Do spotkania sekretarza episkopatu Polski biskupa Bronisława Dąbrowskiego z wicepremierem Józefem Tejchmą doszło w Warszawie 9 października 1972 roku. W jego efekcie strona rządowa zaakceptowała ostatecznie ustanowienie nowych diecezji w Polsce i nominację ich ordynariuszy oraz zezwoliła na ich uroczyste ingresy⁴⁷.

Zmiana postawy władz centralnych zaowocowała także ociepleniem stosunków państwo–Kościół na szczeblu lokalnym. Po trzech miesiącach milczenia biskup Jeż otrzymał od wojewody odpowiedź na swoje pismo i zaproszenie na wspólne spotkanie. W urzędzie

4.11.1972, pkt. 4; Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa”, 172; *Kronika diecezji*, 15; Przybyszewska, *Kardynał Ignacy Jeż. Dialog z Bogiem i Człowiekiem*, 126–127. W dekrete tym znajdziemy następujące sformułowanie: „na podstawie najspeciallyniejszych uprawnień, udzielonych Nam przez Stolicę Świętą, ustanawiamy tychże upragnionych patronów, jako Niebieskich Pośredników, tak jednak, że św. Wojciech – Adalbert, Biskup i Męczennik, będzie pierwszorzędnym Niebiańskim Patronem i Obrońcą Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, a Błogosławiony Maksymilian Kolbe, Wyznanca i Męczennik najwyższej miłości, drugorzędny”. W *Okólniku* podano błędną datę dekretu prymasa Wyszyńskiego – 9 września 1972 roku.

43 Ignacy Jeż, „List Pasterski Ks. Bpa Ordynariusza do duchowieństwa i wiernych z 21 września 1972 roku, 21.09.1972”, KKWD 1, 1–2 (1973): 23.

44 Ignacy Jeż, „List Pasterski Ks. Bpa Ordynariusza do duchowieństwa i wiernych z 21 września 1972 roku, 21.09.1972”, 23–27; *Kronika diecezji*, 15; Szczepaniuk, „Obraz diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej”, 250.

45 *Okólnik* 2 (1972), 9.09.1972, pkt. 1; Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa”, 172.

46 Dullak, *Podstawy prawno-organizacyjne*, 104.

47 Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa”, 172; Kozłowski, „Formowanie się diecezji”, 89–90.

zgrupowali się jego pracownicy, ogłoszono okolicznościowe przemówienia i wzniesiono toast. Wobec biskupa i zebranych oficjeli wojewoda wyraził radość z faktu, że Koszalin stał się siedzibą biskupa i stolicą diecezji⁴⁸.

W dniach 18–19 października 1972 roku biskup koszalińsko-kołobrzeski przewodniczył diecezjalnej pielgrzymce na Jasną Górę⁴⁹. Miała ona charakter dziękczynny za decyzję papieża Pawła VI o utworzeniu diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej i została zorganizowana na podstawie wytycznych sekretariatu prymasa Polski, który zalecał takie uroczystości dla wszystkich nowo powstałych diecezji⁵⁰. Oprócz ordynariusza na Jasną Górę przybyło około 70 kapłanów z diecezji, klerycy z seminarium duchownego oraz wierni świeccy, którzy licznie dojechali autobusami lub pociągami ze swoich miejscowości i parafii⁵¹.

Biskup Jeż ustalił termin swojego ingresu do katedry koszalińskiej na 22 października 1972 roku na godz. 16.00⁵². W ramach przygotowań do tej uroczystości zwrócił się specjalnym listem do prymasa Polski o zezwolenie, aby w czasie ingresu można było sprawować uroczystą Mszę św. wotywną o błogosławionym Maksymilianie Kolbem, drugorzędny patronie diecezji, pomimo przypadającej niedzieli⁵³. Kardynał Wyszyński wyraził na to zgodę dekretem z 16 października 1972 roku⁵⁴. Ponadto wikariusz biskupi ksiądz Józef Jarnicki wydał 3 października specjalny *Komunikat dla duchowieństwa diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej*, w którym zarządził, aby w dniu ingresu w czasie każdej mszy świętej, w modlitwie wiernych znalazło się wezwanie za biskupa diecezji oraz aby odśpiewać po sumie uroczyste *Te Deum*, a także, aby o godz. 16.00 uderzyć w dzwony, ogłaszając w ten sposób godzinę ingresu i zachęcić wiernych do modlitwy za swego pasterza⁵⁵. Uroczystości w katedrze miały się odbyć zgodnie z przygotowanym wcześniej programem⁵⁶.

48 Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa”, 172–173; Jeż, „Skutki decyzji Stolicy Świętej”, 259; Kozłowski, „Formowanie się diecezji”, 90; Kozłowski, *Pomorze Zachodnie w latach 1945–2010*, 768–769. T. Ceynowa opisuje również działania Służby Bezpieczeństwa podejmowane wobec biskupa Jeża po ogłoszeniu decyzji papieża Pawła VI, aż do momentu jego uroczystego ingresu: Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa”, 173–177.

49 *Okólnik* 2 (1972), 9.09.1972, pkt. 4; *Kronika diecezji*, 16; Piotr Mielczarek, „Pielgrzymka diecezjalna na Jasną Górę, 18–19 X. 1972”, KKWD 1, 1–2 (1973): 48–49.

50 „Pielgrzymki dziękczynne polskich Ziemi Zachodnich i Północnych na Jasną Górę, jesienią 1972”, KKWD 1, 1–2 (1973): 46–48; Dullak, *Podstawy prawno-organizacyjne*, 97; Laskowski, „Ordynariusz diecezji”, 109.

51 Mielczarek, „Pielgrzymka diecezjalna”, 48.

52 *Okólnik* 2 (1972), 9.09.1972, pkt. 4; Bończa-Bystrzycki, *Dzieje Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim*, 556–557; Ceynowa, „Aparat bezpieczeństwa”, 172; Krupa, „20 lat diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej”, 12; Mielczarek, „Wykaz najważniejszych czynności”, 136.

53 ADKK, Teczka Ordynariusz miejscowy B1, I. Jeż, *Pismo do Prymasy Polski w sprawie Mszy świętej o błogosławionym Maksymilianie Kolbie, odprawianej w czasie ingresu*, B1–16/72, 10.10.1972.

54 ADKK, Teczka Ordynariusz miejscowy B1, S. Wyszyński, *Dekret w sprawie Mszy świętej odprawianej w czasie ingresu biskupa Ignacego Jeża*, N. 3242/72/P, 16.10.1972.

55 ADKK, Teczka Rozporządzenia, okólniki, listy pasterskie-B2, J. Jarnicki, *Komunikat dla duchowieństwa diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej*, B2-6/72, 3.10.1972.

56 „Program ingresu”, KKWD 1, 1–2 (1973): 31–32.

22 października 1972 roku do Koszalina przyjechała liczna grupa ponad 250 duchownych z diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, gorzowskiej, szczecińsko-kamińskiej i gnieźnieńskiej. Obecni byli: biskup gorzowski Wilhelm Pluta, prałaci, delegaci kapituły metropolitarnej z Gniezna z relikwiami świętego Wojciecha, konsultorzy, kanonicy, dziekani i pracownicy kurii biskupiej. Z seminarium duchownego w Paradyżu przyjechali koszalińscy klerycy. Ponadto zgromadziły się siostry zakonne oraz duża grupa wiernych świeckich⁵⁷. Punktualnie o godz. 16.00, przy dźwiękach dzwonów kościołów Koszalina, biskup Jeż ubrany w szaty pontyfikalne ruszył w uroczystej procesji ulicami Koszalina z kościoła pw. św. Józefa Oblubieńca NMP do katedry – kościoła pw. Niepokalanego Poczęcia NMP⁵⁸.

Przed odświętnie przyozdobioną katedrą procesja zatrzymała się, a biskup ordynariusz zajął miejsce na specjalnie przygotowanym podwyższeniu i przyjął uroczysty hołd diecezjan. Podchodzili przedstawiciele wszystkich stanów, by oddać cześć swemu pasterzowi⁵⁹.

Po złożeniu hołdu przez wiernych procesja ruszyła dalej, do przedsionka kościoła, gdzie miało miejsce liturgiczne powitanie. Biskupa Ignacego witał proboszcz katedry – ojciec Alojzy Urbaniak OFMConv. Następnie kapłani udali się do prezbiterium, gdzie przygotowano tron biskupi, a ściany ozdobiły wizerunki patronów diecezji – świętego Wojciecha i błogosławionego Maksymiliana Kolbego. Po zajęciu miejsc odbyły się modlitwy i wezwania proboszcza katedry i biskupa ordynariusza⁶⁰.

Jako pierwszy głos zabrał biskup gorzowski Wilhelm Pluta. W swoim przemówieniu podkreślił radość z zaślubin diecezji z jej biskupem. Wspomniał także osobiste starania o podział administracji gorzowskiej, utworzenie diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej i powierzenie jej biskupowi Ignacemu Jeżowi. Składając mu życzenia, nawiązał do świętych Ignacego Antiocheńskiego i Ignacego z Loyoli, wskazując, aby nowy ordynariusz był „jednym z Ignacych, a wtenczas będzie umiał w swej diecezji rodzić takich ludzi, jakich pragnie świat”⁶¹.

Następnie głos zabrał ksiądz Bernard Mielcarzewicz – notariusz kurii biskupiej w Koszalinie. W pierwszej kolejności zapoznał on wszystkich zgromadzonych z treścią *Pisma powiadamiającego biskupa Ignacego Jeża o mianowaniu go ordynariuszem nowej diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej*, skierowanego przez prymasa Polski, a zawierającego odpis pisma Przewodniczącego Rady do spraw Publicznych Kościoła z 26 czerwca 1972 roku. Dokument ten zawierał nominację papieską, informację o inkardynacji duchownych do nowej diecezji oraz nakaz przejęcia władzy przez biskupa ordynariusza i odbycia ingresu do katedry⁶². Potem ksiądz Mielcarzewicz odczytał telegramy gratulacyjne nadesłane

57 Michał Chorzępa, „Ingres pierwszego Ordynariusza diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej Ks. Biskupa Ignacego Jeża”, KKWD 1, 1–2 (1972): 40; *Kronika diecezji*, 16. Relacje z ingresu na podstawie artykułu Chorzępy przedstawił także: K. Dullak, *Podstawy prawno-organizacyjne*, 104–106.

58 Chorzępa, „Ingres pierwszego”, 40–41.

59 Chorzępa, „Ingres pierwszego”, 41–42.

60 Chorzępa, „Ingres pierwszego”, 41–42. M. Chorzępa wymienia dokładnie uczestników uroczystości i sposób zajęcia przez nich miejsc w prezbiterium i w katedrze.

61 Wilhelm Pluta, „Przemówienie w czasie ingresu bp Ignacego Jeża”, KKWD 1, 1–2 (1973): 32–34.

62 Wyszyński, „Pismo do ks. bpa Ignacego Jeża”, 6–8.

na ręce biskupa Ignacego przez Stolicę Apostolską, prymasa Polski kardynała Stefana Wyszyńskiego, metropolite krakowskiego kardynała Karola Wojtyłę i sekretarza episkopatu Polski biskupa Bronisława Dąbrowskiego⁶³.

Jako trzeci zabrał głos, w imieniu duchowieństwa diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, ksiądz kanonik Jan Lis – dziekan szczecinecki i proboszcz z Okonka – wyrażając wielką radość z historycznej chwili ingresu biskupa nowo utworzonej diecezji. Składając życzenia, ksiądz Lis nawiązał do obrzędów święceń, wypowiadając wobec biskupa w imieniu wszystkich obecnych kapłanów słowa: „*adsum i promitto* – jestem i przysięgam” jako znak szacunku i gotowości współpracy w dziele pasterzowania w nowej diecezji⁶⁴. Po tym przemówieniu nastąpiło homagium duchowieństwa diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej. Hołd swemu biskupowi złożyli kolejno konsultorzy, kanonicy, dziekani, proboszczowie, wikariusze i alumni seminarium duchownego⁶⁵.

Po homagium rozpoczęła się uroczysta Msza Święta o błogosławionym Maksymilianie Kolbem, koncelebrowana przez biskupa Jeża i ośmiu kapłanów. Ewangelię odczytał jeden z nich – ksiądz Tadeusz Werno – proboszcz ze Świdwina⁶⁶. W swoim pierwszym kazaniu w koszalińskiej katedrze biskup Ignacy nawiązał do tego, co nazwał połączeniem dawnego z nowym, poprzez decyzję papieża Pawła VI o utworzeniu diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej i wskazanie na jej dwa centra: nowoczesne – Koszalin i historyczne – Kołobrzeg⁶⁷. W dalszej części modlitwę wiernych poprowadził ksiądz Jan Klepa, odbyła się uroczysta procesja z darami i liturgia eucharystyczna. Ze względu na dużą liczbę wiernych do Komunii Świętej przystąpili tylko alumni i osoby będące najbliższymi ołtarza, a pozostali uczynili to po liturgii. Uroczystości zakończyło pasterskie błogosławieństwo i powrotna procesja do kościoła pw. św. Józefa Oblubieńca NMP⁶⁸. Ingres biskupa Ignacego Jeża dopełnił proces normalizacji i kanonicznego uregulowania organizacji kościelnej na polskich Ziemiach Zachodnich i Północnych⁶⁹.

W niedługim czasie po ingresie biskup koszalińsko-kołobrzeski udał się do Rzymu, aby jako członek jedenastoosobowej delegacji episkopatu Polski osobiście wyrazić wdzięczność papieżowi Pawłowi VI za jego decyzje zawarte w bulli *Episcoporum Poloniae coetus*⁷⁰. Pielgrzymka dziękczynna polskich biskupów trwała od 5 listopada do 4 grudnia 1972 roku i była, oprócz spotkania z Ojcem św., okazją do odbycia rozmów

63 Chorzępa, „Ingres pierwszego”, 43–44. M. Chorzępa podaje tekst telegramów dziękczynnych.

64 Jan Lis, „Przemówienie w czasie ingresu bp Ignacego Jeża”, KKWD 1, 1–2 (1973): 34–36.

65 Chorzępa, „Ingres pierwszego”, 44–45.

66 Chorzępa, „Ingres pierwszego”, 42, 45. Mszę Świętą z biskupem Ignacym Jeżem koncelebrowali: ojciec Piotr Mielczarek – wikariusz biskupi, ksiądz Józef Jarnicki – wikariusz biskupi i proboszcz Parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Koszalinie, ksiądz Jan Klepa – dziekan bytowski, ksiądz Stanisław Jankowski SDB – proboszcz z Czaplinka, ksiądz Antoni Wołek-Waławski – proboszcz z Człuchowa, najdłużej pełniący tę funkcję w diecezji, ksiądz Tadeusz Werno – proboszcz ze Świdwina, ksiądz Edward Zarada – wikariusz ze Szczecinka i ksiądz Leszek Wódz – wikariusz z Białogardu.

67 Ignacy Jeż, „Kazanie wygłoszone w czasie ingresu, 22.10.1972”, KKWD 1, 1–2 (1973): 36–39.

68 Chorzępa, „Ingres pierwszego”, 45–46.

69 Dullak, *Podstawy prawno-organizacyjne*, 106.

70 *Okólnik* 3 (1972), 4.11.1972, pkt. 5; Mielczarek, „Wykaz najważniejszych czynności”, 136.

w Sekretariacie Stanu i w różnych dykasteriach Kurii Rzymskiej⁷¹. Punktem kulminacyjnym wizyty była ponadgodzinna audiencja w prywatnej bibliotece papieża Pawła VI, która rozpoczęła się 9 listopada 1972 roku o godz. 11.45⁷². Kolejnym ważnym momentem pobytu w Rzymie było spotkanie w Sekretariacie Stanu, gdzie 18 listopada 1972 roku biskupa Jeża przyjęli kardynał Jean-Marie Villot i arcybiskupi Giovanni Benelli i Agostino Casaroli. W czasie tego spotkania otrzymał on oryginał bulli nominującej go biskupem koszalińsko-kołobrzeskim. Tuż przed powrotem do kraju, 2 grudnia 1972 roku, miało jeszcze miejsce drugie spotkanie papieża Pawła VI z polskimi biskupami⁷³.

Po powrocie do Polski biskup Ignacy musiał jeszcze spełnić obowiązek wynikający z prawa państwowego. 8 stycznia 1973 roku otrzymał od kierownika Urzędu do Spraw Wyznań – ministra dra Aleksandra Skarżyńskiego – pismo zapraszające go do przybycia do Warszawy 12 stycznia o godz. 11.00 celem „złożenia ślubowania przewidzianego art. 6 dekretu z 31 grudnia 1956 roku”⁷⁴. Spotkanie to odbyło się w wyznaczonym terminie. Po złożeniu ślubowania biskup Jeż rozmawiał z ministrem Skarżyńskim, podczas rozmowy poruszono następujące sprawy: przekazanie Kościołowi na własność kolegiaty w Kołobrzegu, budowa nowych kościołów, w tym w Koszalinie i Słupsku, uzyskanie pomieszczeń na rezydencję i kurię biskupią. Biskup uzyskał także wstępne zezwolenie na druk *Koszalińsko-Kołobrzeskich Wiadomości Diecezjalnych*, schematyzmu i katechizmów. Tydzień po wizycie w Warszawie, 19 stycznia 1973 roku, przedstawiciele kurii biskupiej spotkali się w Koszalinie z kierownikiem wydziału do spraw wyznań, Tadeuszem Płóciennikiem. Omówiono szczegóły związane z miejscem zamieszkania biskupa i z gmachem kurii biskupiej, obiecując przekazanie diecezji najpóźniej w kwietniu 1973 roku odpowiednich budynków w pobliżu katedry⁷⁵. To spotkanie z przedstawicielem władz państwowych zakończyło etap związany z objęciem urzędu przez biskupa koszalińsko-kołobrzeskiego.

3. Dalsze lata posługi bpa Ignacego Jeża w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej

Biskup Ignacy Jeż był biskupem koszalińsko-kołobrzeskim prawie dwadzieścia lat. Wspierali go w tej posłudze biskupi pomocniczy i jednocześnie wikariusze generalni: biskup Tadeusz Werno, konsekrowany 25 kwietnia 1974 roku, i biskup Piotr Krupa, konsekrowany

71 Ignacy Jeż, „Słowo do kapłanów i wiernych po powrocie z pielgrzymki do Rzymu, 13.12.1972”, KKWD 1, 1–2 (1973): 28–29; „Kronika pielgrzymki dziękczynnej”, 49–50.

72 ADKK, Teczka Biuletyn duszpasterski 1972–1973, Sekretariat Prymasa Polski, *Komunikat po audiencji biskupów polskich u papieża Pawła VI w dniu 9 listopada 1972 roku*, N. 3411/72/P, 9.11.1972; Jeż, „Słowo do kapłanów i wiernych”, 29; Wejman, *Organizacja Kościoła katolickiego*, 123–124.

73 Jeż, „Słowo do kapłanów i wiernych”, 29; *Kronika diecezji*, 16; „Kronika pielgrzymki dziękczynnej”, 50; Wejman, *Organizacja Kościoła katolickiego*, 124.

74 ADKK, Teczka Pierwsze dni, A. Skarżyński, *Pismo zapraszające biskupa Ignacego Jeża do przybycia do Urzędu do Spraw Wyznań w celu złożenia ślubowania*, Nr RK-420/J/73, 6.01.1973, PABJ.

75 ADKK, Teczka Pierwsze dni, I. Jeż, *Sprawozdanie ze spotkania z kierownikiem Urzędu do Spraw Wyznań odbytego 12 stycznia 1973 roku*, 18.01.1973, PABJ.

15 kwietnia 1984 roku, a także pracownicy kurii biskupiej w Koszalinie i dziekani. W czasie swoich rządów biskup Jeż od podstaw zbudował strukturę organizacyjną nowo powstałej diecezji. Powołał do życia najważniejsze instytucje diecezjalne i określił sposób ich funkcjonowania. Rozwinął także strukturę terytorialną diecezji, rozbudowując sieć dekanalną i parafialną, szczególnie poprzez powołanie do życia nowych parafii i ich obsadę personalną. W 1978 roku doprowadził do erygowania kapituły katedralnej w Koszalinie, a rok później erygował kapitułę kolegiacką w Kołobrzegu i powołał do istnienia sąd biskupi w Koszalinie. Dzięki podejmowaniu licznych starań uzyskał zezwolenie władz państwowych i 25 marca 1981 roku erygował Wyższe Seminarium Duchowne w Koszalinie. Doprowadził do wybudowania kompleksu budynków seminaryjnych, w których wychowywali się przyszli kapłani. Ponadto 7 marca 1987 roku utworzył Wyższy Instytut Wiedzy Religijnej, który służył teologicznym studiom przeznaczonym dla świeckich. Biskup Jeż podjął także szereg działań zmierzających do pozyskania i wykształcenia własnej kadry wykładowców dla obu tych naukowych instytucji. Biskup Ignacy wiele wysiłku włożył w uzyskanie pozwoleń na budowę nowych świątyń, z których pierwszym była zgoda na budowę kościoła pw. bł. Maksymiliana Kolbego w Słupsku. Bardzo ważnym przedsięwzięciem było odzyskanie od władz państwowych kołobrzesckiej kolegiaty w 1974 roku, jej odbudowa i uroczysta konsekracja 21 października 1984 roku. Dla tej świątyni biskup Jeż uzyskał 10 czerwca 1986 roku tytuł bazyliki mniejszej. Dzięki ustaleniom na linii państwo–Kościół pozyskał także na własność diecezji wiele kościołów i budynków sakralnych dotychczas jedynie użytkowanych przez Kościół. Ponadto przez 20 lat jego rządów w diecezji około 120 budynków sakralnych zostało zbudowanych bądź podniesionych z ruin. Ordynariusz pielęgnował także kult maryjny w sanktuariach diecezjalnych w Skrzatuszu, a później na odzyskanej dla Kościoła Górze Chełmskiej. W latach 1986–1989 przeprowadził I Synod Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej w celu kodyfikacji prawa partykularnego. Przez większość czasu swojej posługi biskup Ignacy musiał podejmować trudny dialog z władzami państwowymi, zarówno na szczeblu lokalnym, jak i centralnym. W okresie stanu wojennego powołał do życia Biskupi Komitet Pomocy Rodzinom Internowanych. Po przełomie politycznym w kraju, na początku lat dziewięćdziesiątych, powołał do życia Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej, Dom Samotnej Matki w Koszalinie i Gospodarstwo Rolne *Karol* we Wrzosowie i Mierzynie. Na bazie Ruchu Światło-Życie w 1986 roku utworzył Wspólnotę Dzieci Łaski Bożej w Lipiu⁷⁶.

76 *Bogu dziękujcie... 25 lat diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej 1972–1997*, red. Krystyna Bastowska, Leszek Laskowski, Krzysztof Zadarko (Koszalin: Kuria Biskupia Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej, Warszawa: Oficyna Wydawnictw Promocyjnych „Civitas Christiana”, 1997), 7–50; Bończa-Bystrzycki, „Historia Diecezji”, 33–37; Bończa-Bystrzycki, „Przyczynek do dziejów”, 11–21; Bończa-Bystrzycki, *Dzieje Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim*, 560–581; Lech Bończa-Bystrzycki, „Życie religijne”, w: *Dzieje Koszalina*, t. 2: *Po 1945 roku*, red. Bogusław Polak (Koszalin: Koszalińska Biblioteka Publiczna, 2016), 469–474; Ignacy Jeż, „20 lat Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej”, *KKWD* 20, 4–6 (1992): 12–17; Jeż, „Skutki decyzji Stolicy Świętej”, 259–268; Ignacy Jeż, „Refleksje biskupa seniora diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej na temat trzydziestolecia jej istnienia”, *SKK* 7 (2002): 7–11; Krupa, „20 lat diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej”, 11–14; Leszek Laskowski, *Diecezja Koszalińsko-Kołobrzaska w latach 1972–2002* (Koszalin: Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”, 2002), 6–13; Leszek Laskowski, „Rola diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej w integracji społeczeństwa Pomorza Środkowego”, *Rocznik Koszaliński* 31 (2003): 9–17; Laskowski, „Ordynariusz diecezji”, 109–125;

Okazją do systematycznego podsumowywania działalności biskupa Ignacego Jeża w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej były kolejne rocznice jej utworzenia, z których w podniosły sposób obchodzono: pięćdziesiątą, siedemdziesiątą, pięćdziesiątą i dwudziestą rocznicę istnienia diecezji⁷⁷. Szczególną formą podziękowania za posługę biskupa Ignacego było wydanie w marcu 1992 roku pierwszego numeru „Studiów Koszalińsko-Kołobrzeskich”, naukowego czasopisma, w którym dorobek naukowy prezentowali wykładowcy Wyższego Seminarium Duchownego i Wyższego Instytutu Wiedzy Religijnej⁷⁸.

W dniu ukończenia 75. roku życia, 31 lipca 1989 roku biskup Jeż, według przepisów *Kodeksu prawa kanonicznego*, złożył na ręce papieża Jana Pawła II rezygnację z pełnionego urzędu biskupa koszalińsko-kołobrzeskiego. Jednak, zgodnie z osobistą obietnicą złożoną przez Ojca św., pozostał on na urzędzie przez prawie trzy kolejne lata. Pozwoliło mu to osobiście, jako biskupowi diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, powitać w Koszalinie Jana Pawła II w czasie jego pielgrzymki do Polski⁷⁹.

Jako członek Konferencji Episkopatu Polski biskup Ignacy Jeż był w latach 1973–1994 członkiem i przewodniczącym Komisji do spraw Środków Społecznego Przekazu, a także należał do Komisji do spraw Duszpasterstwa oraz Podkomisji Turystycznej. Wypełniał

Prokop, *Biskupi Zachodniopomorscy*, 264; Przybyszewska, *Kardynał Ignacy Jeż. Dialog z Bogiem i Człowiekiem*; Szczepaniuk, „Powstanie, historia”, 124–126; Szczepaniuk, „Obraz diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej”, 249–254; „Wstęp”, 7–10; „Zarys dziejów diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej”, w: *Schematyzm diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej 1974*, red. Piotr Mielczarek (Koszalin: Kuria biskupia, 1974), 20–23. Dzieje diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej w postaci zestawienia najważniejszych dat prezentują: Tadeusz Ceynowa, „Ważniejsze wydarzenia z dziejów diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej 1972–2012”, w: *40-lecie Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej 1972–2012*, red. Tadeusz Ceynowa (Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2012), 171–200; *Kronika diecezji*, 13–353.

77 Ignacy Jeż, „«Primum lustrum» – pięć lat istnienia diecezji”, *KKWD* 5, 5–6 (1977): 121–122; „Uroczystości jubileuszowe 5-lecia diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej”, *KKWD* 5, 7–8 (1977): 236–238; Ignacy Jeż, „X-lecie diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej”, *KKWD* 10, 4–6 (1982): 97–98; Ignacy Jeż, „Zaproszenie do udziału w uroczystościach X-lecia istnienia diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, B 2-8/82, 31.05.1982”, *KKWD* 10, 7–8 (1982): 204–206; Ignacy Jeż, „Podziękowanie za zorganizowanie obchodów jubileuszu diecezji, B 2-11/82, 29.06.1982”, *KKWD* 10, 10–11 (1982): 306–307; Leon Konieczny, „Refleksje diecezjanina nad jubileuszem dziesięciolecia”, *KKWD* 10, 7–8 (1982): 240–242; Piotr Mielczarek, „Diecezja Koszalińsko-Kołobrzeska w pierwszym dziesięcioleciu swego istnienia”, w: *Schematyzm diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej 1982*, red. Piotr Mielczarek (Koszalin: Kuria Biskupia, 1982), 61–67; Piotr Mielczarek, „Utworzenie diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, jej organizacja i dotychczasowe osiągnięcia”, *KKWD* 10, 4–6 (1982): 99–105; Piotr Mielczarek, „Obchody Jubileuszu dziesięciolecia diecezji”, *KKWD* 10, 10–11 (1982): 319–338; Ignacy Jeż, „List Pastorski Biskupa Koszalińsko-Kołobrzeskiego na XV-lecie diecezji, 20.08.1987”, *KKWD* 15, 7–8 (1987): 193–197; Bończa-Bystrzycki, „Przyczynek do dziejów”, 11–22; Jeż, „20 lat Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej”, 12–19, 269–281; Krupa, „20 lat diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej”, 11–14.

78 Ideą powstania *Studiów Koszalińsko-Kołobrzeskich* była chęć prezentacji pracy naukowej i osiągnięć wykładowców koszalińskich instytutów teologicznych – Wyższego Seminarium Duchownego i Wyższego Instytutu Wiedzy Religijnej. Czasopismo pomyślane jako rocznik miało zawierać opracowania teologiczne, prawnicze, filozoficzne i historyczne, recenzje, polemiki i dorobek sympozjów i konferencji naukowych organizowanych w koszalińskim środowisku. Pierwszy numer dedykowany był biskupowi Ignacemu Jeżowi w roku 20. rocznicy powstania diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej oraz 55. rocznicy jego święceń kapłańskich. „Od redakcji”, *SKK* 1(1992): 5; Czesław Domin, „Słowo wstępne”, *SKK* 1 (1992): 7.

79 Ignacy Jeż, „Słowo na jubileusz”, *SKK* 3–4 (1994–1995): 7–8; Jeż, „Refleksje biskupa seniora”, 11; *Kronika diecezji* (zał. 65), 435; Angelo Sodano, „Pismo Sekretarza Stanu Stolicy Apostolskiej do biskupa Ignacego Jeża w sprawie przyjęcia rezygnacji z urzędu biskupa diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, 25.02.1992”, *KKWD* 20, 4–6 (1992): 4.

również funkcję protektora Ruchu Szensztackiego w Polsce. Jako były więzień obozu koncentracyjnego w Dachau biskup Ignacy działał aktywnie w Komitecie Księża Byłych Więźniów Obozów Koncentracyjnych, a od 1975 roku objął w nim funkcję przewodniczącego. Komitet organizował corocznie 29 kwietnia spotkania w sanktuarium świętego Józefa w Kaliszu jako dziękczynienie za ocalenie z niewoli⁸⁰.

29 stycznia 1992 roku, w czasie konferencji biskupów diecezjalnych, nuncjusz apostolski w Polsce arcybiskup Józef Kowalczyk poinformował biskupa Ignacego Jeża o przyjęciu przez papieża jego rezygnacji z urzędu biskupa diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej. Podczas spotkania w nuncjaturze apostolskiej został także przedstawiony jego następcą – biskup Czesław Domin, dotychczasowy biskup pomocniczy w Katowicach⁸¹.

Informację o przyjęciu przez papieża rezygnacji biskupa Jeża i o nominacji nowego pasterza diecezji ogłoszono publicznie na zakończenie Mszy Świętej odprawianej w katedrze koszalińskiej przez biskupa Ignacego i 8 członków kolegium konsultorów 1 lutego 1992 roku o godz. 12.00⁸². Już 8 lutego nastąpiło kanoniczne objęcie rządów w diecezji przez biskupa Czesława Domina⁸³, a 23 lutego odbył się jego ingres do koszalińskiej katedry⁸⁴. Informacje o przyjęciu rezygnacji i podziękowanie w imieniu papieża i Stolicy Apostolskiej przesłał na ręce pierwszego biskupa koszalińsko-kołobrzeskiego w specjalnym liście sekretarz stanu kardynał Angelo Sodano⁸⁵.

Zakończenie

Podsumowując, należy stwierdzić, że pierwszy biskup koszalińsko-kołobrzeski Ignacy Jeż przez 20 lat swoich rządów utworzył struktury pozwalające na właściwe funkcjonowanie nowej diecezji. Podjął bowiem szereg czynności i aktów o charakterze prawnym, które zmierzały do ustanowienia najważniejszych instytucji diecezjalnych i określenia sposobu ich działania. Rozwinął ponadto strukturę terytorialną powierzonej sobie diecezji – rozbudował sieć dekanatów i parafii, znacząco powiększając ich liczbę, co nie było prostym

80 AKB, Teczka Personalna Ks. Bp mgr Ignacy Jeż I. Jeż, Życiorys, 25.01.19812; Marta Grzejszczak, *Działalność biskupa Ignacego Jeża na rzecz Komitetu Księża Polskich Byłych Więźniów Obozów Koncentracyjnych* (praca magisterska, Uniwersytet Szczeciński, 2010); Laskowski, „Ordynariusz diecezji”, 118–119; Prokop, *Biskupi Zachodniopomorscy*, 265.

81 Jeż, „Słowo na jubileusz...”, 8; Prokop, *Biskupi Zachodniopomorscy*, 264–265.

82 „Ogłoszenie listu Nuncjusza Apostolskiego, 1.02.1992”, KKWD 20, 1–3 (1992), 3; *Okólnik 2* (1992), 13.02.1992, pkt. 1; Bończa-Bystrzycki, „Przyczynki do dziejów”, 21; Bończa-Bystrzycki, *Dzieje Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim*, 581; Kazimierz Dullak, Łukasz Pniewski, *Urząd Administratora Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej* (Koszalin: Kuria Biskupia, 2006), 44–45; Jeż, „Słowo na jubileusz...”, 8–9; *Kronika diecezji*, 340; Prokop, *Biskupi Zachodniopomorscy*, 264; Przybyszewska, *Kardynał Ignacy Jeż. Dialog z Bogiem i Człowiekiem*, 140.

83 „Protokół z kanonicznego objęcia diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej przez Jego Ekscelencję Księdza Biskupa Czesława Domina, 8.02.1992”, KKWD 20, 1–3 (1992): 6–7; *Okólnik 2* (1992), 13.02.1992, pkt. 1; *Kronika diecezji*, 340.

84 Jan Turkiel, „Ingres Ks. Biskupa Czesława Domina ordynariusza diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej do katedry w Koszalinie”, KKWD 20, 1–3 (1992): 9–10; *Okólnik 2* (1992), 13.02.1992, pkt. 2a; *Kronika diecezji*, 341–342.

85 Sodano, „Pismo Sekretarza Stanu”, 4–5; *Kronika diecezji*, 342, 435–436.

zadaniem, szczególnie wobec niechętniej postawy ówczesnych władz państwowych. Doprowadził również do uporządkowania i skodyfikowania prawa partykularnego diecezji, zwołując i przeprowadzając I Synod Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej.

Dzięki tym wszystkim działaniom podejmowanym w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej biskup Ignacy Jeż zapewnił jej właściwe struktury instytucjonalne i terytorialne oraz podstawy prawne do realizowania zbawczej misji Jezusa Chrystusa w Kościele diecezjalnym.

Bibliografia

Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Teczka Biuletyn duszpasterski 1972–1973.

Sekretariat Prymasa Polski, *Komunikat po audiencji biskupów polskich u papieża Pawła VI w dniu 9 listopada 1972 roku*, N. 3411/72/P, 9.11.1972.

Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Teczka Dziekani-E6, 1972–1993.

I. Jeż, *Wyznanie wiary złożone w czasie objęcia w posiadanie zarządu diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej*, 8.07.1972.

Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Teczka Dziekani-E6, 1972–1993.

I. Jeż, *Przysięga wierności złożona w czasie objęcia w posiadanie zarządu diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej*, 8.07.1972.

Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Teczka Ordynariusz miejscowy B1.

I. Jeż, *Protokół z objęcia w posiadanie zarządu diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej*, 8.07.1972.

Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Teczka Ordynariusz miejscowy B1.

I. Jeż, *Pismo do Rady do spraw Publicznych Kościoła informujące o dokonaniu objęcia w posiadanie diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej*, B1-10/72, 28.07.1972.

Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Teczka Ordynariusz miejscowy B1.

I. Jeż, *Pismo do kardynała Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Polski, informujące o dokonaniu objęcia w posiadanie diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej*, B1-9/72, 28.07.1972.

Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Teczka Ordynariusz miejscowy B1.

Sekretariat Prymasa Polski, *Pismo do bp Ignacego Jeża w sprawie indultów udzielanych przez Prymasa Polski bp Wilhelmowi Plucie*, N. 2355/72/P, 21.07.1972.

Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Teczka Ordynariusz miejscowy B1.

I. Jeż, *Pismo do Prymasa Polski z prośbą o ustanowienie Patronów diecezji*, 2.09.1972.

Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Teczka Ordynariusz miejscowy B1.

S. Wyszyński, *Dekret ustanawiający św. Wojciecha i bł. Maksymiliana Patronami diecezji*, N. 2984/72/P, 15.09.1972.

Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Teczka Ordynariusz miejscowy B1.

I. Jeż, *Pismo do Prymasa Polski w sprawie Mszy świętej o błogosławionym Maksymilianie Kolbe, odprawianej w czasie ingresu*, B1-16/72, 10.10.1972.

Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Teczka Ordynariusz miejscowy B1.

S. Wyszyński, *Dekret w sprawie Mszy świętej odprawianej w czasie ingresu biskupa Ignacego Jeża*, N. 3242/72/P, 16.10.1972.

- Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Teczka Pierwsze dni. A. Skarżyński, *Pismo zapraszające biskupa Ignacego Jeża do przybycia do Urzędu do Spraw Wyznań w celu złożenia ślubowania*, Nr RK-420/J/73, 6.01.1973, PABJ.
- Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Teczka Pierwsze dni. I. Jeż, *Sprawozdanie ze spotkania z kierownikiem Urzędu do Spraw Wyznań odbytego 12 stycznia 1973 roku*, 18.01.1973, PABJ.
- Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Teczka Rozporządzenia, okólniki, listy pasterskie-B2. I. Jeż, *Odezwa Biskupa Ordynariusza do kapłanów nowej diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej*, 31.07.1972.
- Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Teczka Rozporządzenia, okólniki, listy pasterskie-B2I, Jeż, *Komunikat do Księży diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej w sprawie święta Matki Boskiej Częstochowskiej 26 sierpnia 1972 r. i pielgrzymce diecezjalnej*, 7.08.1972.
- Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Teczka Rozporządzenia, okólniki, listy pasterskie-B2, J. Jarnicki, *Komunikat dla duchowieństwa diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej*, B2-6/72, 3.10.1972.
- Archiwum Kurii Biskupiej w Koszalinie. Teczka Personalna Ks. Bp mgr Ignacy Jeż. I. Jeż, *Życiorys*, 25.01.1981, 2.
- Archiwum parafii Radomyśl Wielki. *Liber natorum et baptisatorum Radomyśl Wielki*. T. IX: *ab 27.VII.1863 a 1.IX.1919*, numer 20/1914, Ignatius Ludvicus Jeż.
- Bogu dziękujcie... 25 lat diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej 1972–1997*, red. Krystyna Bastowska, Leszek Laskowski, Krzysztof Zadarko. Koszalin: Kuria Biskupia Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, Warszawa: Oficyna Wydawnictw Promocyjnych „Civitas Christiana”, 1997.
- Bończa-Bystrzycki, Lech. „Historia Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej (1972–2005)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 33–34.
- Bończa-Bystrzycki, Lech. „Przyczynek do dziejów diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej w latach 1972–1992”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 10.
- Bończa-Bystrzycki, Lech. „Życie religijne”. W: *Dzieje Koszalina*. T. 2: *Po 1945 roku*, red. Bogusław Polak, 469–474. Koszalin: Koszalińska Biblioteka Publiczna, 2016.
- Bończa-Bystrzycki, Lech. *Dzieje Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim w granicach diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej (X–XX/XXI wiek)*. Koszalin: Wydawnictwo Lech Bończa-Bystrzycki, 2012.
- Ceynowa, Tadeusz. „Aparat bezpieczeństwa wobec biskupa Ignacego Jeża w początkach jego działalności w Koszalinie”. W: *Kościół katolicki w realiach władzy komunistycznej na Pomorzu Środkowym w latach 1945–1989*, red. Tadeusz Ceynowa, Paweł Knap, 165–178. Szczecin: Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2011.
- Ceynowa, Tadeusz. „Pobyt Prymasa Polski kardynała Stefana Wyszyńskiego na terenach diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej”. W: *Stefan Kardynał Wyszyński. Pamięć i wdzięczność na Pomorzu Zachodnim. Materiały z konferencji naukowej z 30 listopada 2012 roku*, red. Aleksander Ziejewski, Grzegorz Wejman, 179–216. Szczecin: Parafia pw. św. Jana Chrzyciela w Szczecinie, Archiwum Państwowe w Szczecinie, 2013.

- Ceynowa, Tadeusz. „Ważniejsze wydarzenia z dziejów diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej 1972–2012”. W: *40-lecie Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej 1972–2012*, red. Tadeusz Ceynowa, 171–200. Koszalin: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, 2012.
- Chorzępa, Michał. „Ingres pierwszego Ordynariusza diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej Ks. Biskupa Ignacego Jeża”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1972): 40.
- Chorzępa, Michał. „Objęcie nowo utworzonej diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej przez jej Pierwszego Ordynariusza Ks. Biskupa Ignacego Jeża”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1972): 52.
- Dąbrowski, Bronisław. „Pismo do biskupa Ignacego Jeża na temat propozycji spotkania odnośnie negatywnej postawy władz wobec nowych biskupów polskich, 13.07.1972”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 10, 4–6 (1982): 126.
- Dąbrowski, Bronisław. „Pismo do biskupa Ignacego Jeża w sprawie ostatecznego terminu spotkania z 17.07.1972 roku”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 10, 4–6 (1982): 127.
- Domin, Czesław. „Słowo wstępne”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 7.
- Dullak, Kazimierz, Łukasz Pniewski. *Urząd Administratora Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej*. Koszalin: Kuria Biskupia, 2006.
- Dullak, Kazimierz. *Podstawy prawno-organizacyjne Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej*. Koszalin: Kuria Biskupia Koszalińsko-Kołobrzeska, 1996.
- Grzejszczak, Marta. *Działalność biskupa Ignacego Jeża na rzecz Komitetu Księżych Polskich Byłych Więźniów Obozów Koncentracyjnych* (praca magisterska, Uniwersytet Szczeciński, 2010).
- Holzappel, Helmut. „Diecezja Koszalińsko-Kołobrzeska”. W: *Radość z nadziei: w 25-lecie posługi biskupiej Ordynariusza Koszalińsko-Kołobrzeskiego [Ignacego Jeża]*, red. Lech Bończa-Bystrzycki (i in.), 213–223. Koszalin: Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, 1985.
- „Informacje udzielone przez Ks. Bpa Ord. Zebranych Ks. Dziekanom, 8.07.1972”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 10, 4–6 (1982): 121.
- Jeż, Ignacy. „Formuła przysięgi złożonej przez Ks. Bpa Ordynariusza”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 10, 4–6 (1982): 120.
- Jeż, Ignacy. „«Primum lustrum» – pięć lat istnienia diecezji”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 5, 5–6 (1977): 121–122.
- Jeż, Ignacy. „20 lat Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 20, 4–6 (1992): 12–17.
- Jeż, Ignacy. „Kazanie wygłoszone w czasie ingresu, 22.10.1972”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 36–39.
- Jeż, Ignacy. „Komunikat do Księżych diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej w sprawie święta Matki Boskiej Częstochowskiej 26 sierpnia 1972 r. i pielgrzymce diecezjalnej”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 21–22.
- Jeż, Ignacy. „List dziękczynny do Ojca świętego Pawła VI, 12.08.1972”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 10–11.

- Jeż, Ignacy. „List Pasterski Biskupa Koszalińsko-Kołobrzесьkiego na XV-lecie diecezji, 20.08.1987”. *Koszalińsko-Kołobrzесьkie Wiadomości Diecezjalne* 15, 7–8 (1987): 193–197.
- Jeż, Ignacy. „List Pasterski Ks. Bpa Ordynariusza do duchowieństwa i wiernych z 21 września 1972 roku, 21.09.1972”. *Koszalińsko-Kołobrzесьkie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 23.
- Jeż, Ignacy. „Odezwa Biskupa Ordynariusza do kapłanów nowej diecezji koszalińsko-kołobrzесьkiej”. *Koszalińsko-Kołobrzесьkie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 20–21.
- Jeż, Ignacy. „Pismo do sekretarza Episkopatu Polski, biskupa Bronisława Dąbrowskiego w sprawie spotkania 19 lipca 1972 roku, 16.07.1972”. *Koszalińsko-Kołobrzесьkie Wiadomości Diecezjalne* 10, 4–6 (1982): 126–127.
- Jeż, Ignacy. „Pismo do sekretarza Episkopatu Polski, biskupa Bronisława Dąbrowskiego odnośnie sytuacji w diecezji koszalińsko-kołobrzесьkiej w pierwszych dniach jej istnienia, 22.07.1972”. *Koszalińsko-Kołobrzесьkie Wiadomości Diecezjalne* 10, 4–6 (1982): 127–128.
- Jeż, Ignacy. „Podziękowanie za zorganizowanie obchodów jubileuszu diecezji, B 2-11/82, 29.06.1982”. *Koszalińsko-Kołobrzесьkie Wiadomości Diecezjalne* 10, 10–11 (1982): 306–307.
- Jeż, Ignacy. „Powiadomienie Stolicy Apostolskiej o objęciu w posiadanie diecezji, 12.07.1972”. *Koszalińsko-Kołobrzесьkie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 9–10.
- Jeż, Ignacy. „Protokół z objęcia w posiadanie zarządu diecezji koszalińsko-kołobrzесьkiej, 8.07.1972”. *Koszalińsko-Kołobrzесьkie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 8–9.
- Jeż, Ignacy. „Refleksje biskupa seniora diecezji koszalińsko-kołobrzесьkiej na temat trzydziestolecia jej istnienia”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzесьkie* 7 (2002): 7–11.
- Jeż, Ignacy. „Skutki decyzji Stolicy Świętej dla życia religijnego”. W: *W 1000-lecie powstania biskupstwa w Kołobrzegu*, red. Ignacy Jeż, 258–259. Koszalin: Bałtycka Wyższa Szkoła Humanistyczna, 2000.
- Jeż, Ignacy. „Słowo do kapłanów i wiernych po powrocie z pielgrzymki do Rzymu, 13.12.1972”. *Koszalińsko-Kołobrzесьkie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 28–29.
- Jeż, Ignacy. „Słowo na jubileusz”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzесьkie* 3–4 (1994–1995): 7–8.
- Jeż, Ignacy. „X-lecie diecezji koszalińsko-kołobrzесьkiej”. *Koszalińsko-Kołobrzесьkie Wiadomości Diecezjalne* 10, 4–6 (1982): 97–98.
- Jeż, Ignacy. „Zaproszenie do udziału w uroczystościach X-lecia istnienia diecezji koszalińsko-kołobrzесьkiej, B 2-8/82, 31.05.1982”. *Koszalińsko-Kołobrzесьkie Wiadomości Diecezjalne* 10, 7–8 (1982): 204–206.
- Konieczny, Leon. „Refleksje diecezjanina nad jubileuszem dziesięciolecia”. *Koszalińsko-Kołobrzесьkie Wiadomości Diecezjalne* 10, 7–8 (1982): 240–242.
- Kozłowski, Kazimierz. „Formowanie się diecezji na Pomorzu Zachodnim w 1972 r.”. W: *Kościół rzymskokatolicki na Pomorzu Zachodnim i ziemi lubuskiej w latach 1945–2005*, red. Grzegorz Wejman, 53–95. Szczecin: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Szczecińskiego, 2005.
- Kozłowski, Kazimierz. *Pomorze Zachodnie w latach 1945–2010. Społeczeństwo – władza – gospodarka – kultura*. T. 2. Szczecin: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2012.
- Kronika diecezji koszalińsko-kołobrzесьkiej 1972–1992*, red. Marian Czerner. Koszalin: Kuria Diecezjalna, 1995.

- Krupa, Piotr. „20 lat diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej. 55 lat kapłaństwa księdza Biskupa Seniora Ignacego Jeża”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 11.
- Laskowski, Leszek. „Ordynariusz diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej (1972–1992)”. W: *Świadek historii. Na jubileusz 90. urodzin Jego Ekscelencji biskupa Ignacego Jeża*, red. Leszek Laskowski, 105–125. Koszalin: Biblioteka Publiczna, 2004.
- Laskowski, Leszek. „Rola diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej w integracji społeczeństwa Pomorza Środkowego”. *Rocznik Koszaliński* 31 (2003): 9–17.
- Laskowski, Leszek. *Diecezja Koszalińsko-Kołobrzeska w latach 1972–2002*. Koszalin: Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”, 2002.
- Lis, Jan. „Przemówienie w czasie ingresu bp Ignacego Jeża”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 34–36.
- Mielczarek, Piotr. „Diecezja Koszalińsko-Kołobrzeska w pierwszym dziesięcioleciu swego istnienia”. W: *Schematyzm diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej 1982*, red. Piotr Mielczarek, 61–67. Koszalin: Kuria Biskupia, 1982.
- Mielczarek, Piotr. „Dziękczynne «Te Deum» na Jasnej Górze”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 10, 4–6 (1982): 129–130.
- Mielczarek, Piotr. „Obchody Jubileuszu dziesięciolecia diecezji”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 10, 10–11 (1982): 319–338.
- Mielczarek, Piotr. „Pielgrzymka diecezjalna na Jasną Górę, 18–19 X. 1972”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 48–49.
- Mielczarek, Piotr. „Utworzenie diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, jej organizacja i dotychczasowe osiągnięcia”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 10, 4–6 (1982): 99–105.
- Mielczarek, Piotr. „Wykaz najważniejszych czynności Ks. Biskupa Ordynariusza I. Jeża w okresie dotychczasowych rządów diecezją: 1972–1985”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 13, 5–6 (1985): 136.
- Mielczarek, Piotr. „Wykaz aktów prawnych Ks. Biskupa Ordynariusza Ignacego Jeża wydanych na przestrzeni 1972–1985 r.”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 13, 5–6 (1985): 143.
- „Od redakcji”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 5.
- „Ogłoszenie listu Nuncjusza Apostolskiego, 1.02.1992”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 20, 1–3 (1992), 3.
- Okólnik* 1 (1972), 31.07.1972, pkt. 1.
- Okólnik* 2 (1972), 9.09.1972, pkt. 1.
- Okólnik* 2 (1972), 9.09.1972, pkt. 3.
- Okólnik* 2 (1972), 9.09.1972, pkt. 4.
- Okólnik* 2 (1992), 13.02.1992, pkt. 1.
- Okólnik* 2 (1992), 13.02.1992, pkt. 2a.
- Okólnik* 3 (1972), 4.11.1972, pkt. 4.
- Okólnik* 3 (1972), 4.11.1972, pkt. 5.

- Paweł VI. „Bulla mianująca J. Eks. Ks. Bpa Ignacego Jeża biskupem ordynariuszem nowej diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, 28.06.1972”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 15.
- „Pielgrzymki dziękczynne polskich Ziemi Zachodnich i Północnych na Jasną Górę, jesienią 1972”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 46–48.
- Pluta, Wilhelm. „Przemówienie w czasie ingresu bp Ignacego Jeża”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 32–34.
- „Program ingresu”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 31–32.
- Prokop, Krzysztof. *Biskupi Zachodniopomorscy (X–XX w.)*. Koszalin: Krzysztof Prokop, 2003.
- „Protokół z kanonicznego objęcia diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej przez Jego Ekscelencję Księdza Biskupa Czesława Domina, 8.02.1992”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 20, 1–3 (1992): 6–7.
- Przybyszewska, Maria. *Kardynał Ignacy Jeż. Dialog z Bogiem i Człowiekiem*. Radomyśl Wielki: Wydawnictwo Historyczna.pl, 2008.
- Sodano, Angelo. „Pismo Sekretarza Stanu Stolicy Apostolskiej do biskupa Ignacego Jeża w sprawie przyjęcia rezygnacji z urzędu biskupa diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, 25.02.1992”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 20, 4–6 (1992): 4.
- Szczepaniuk, Piotr. „Obraz diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej w «Listach pasterskich» biskupa Ignacego Jeża w latach 1972–1992”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 6 (2001): 249–250.
- Szczepaniuk, Piotr. „Powstanie, historia i terytorium diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 5 (2000): 123.
- Turkiel, Jan. „Ingres Ks. Biskupa Czesława Domina ordynariusza diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej do katedry w Koszalinie”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 20, 1–3 (1992): 9–10.
- „Uroczystości jubileuszowe 5-lecia diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 5, 7–8 (1977): 236–238.
- Villot, Jean. „Odpowiedź na list dziękczynny Ks. Bpa Ordynariusza, N. 5448/72, 13.09.1972”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 12.
- Villot, Jean. „Odpowiedź Stolicy Apostolskiej na telegram powiadamiający o objęciu w zarząd diecezji”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 10.
- Wejman, Grzegorz. *Organizacja Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim i ziemi lubuskiej w latach 1945–1972*. Szczecin: Uniwersytet Szczeciński, 2007.
- Wyszyński, Stefan. „List do sekretarza Episkopatu Polski, biskupa Bronisława Dąbrowskiego w sprawie objęcia diecezji przez nowo mianowanych biskupów, 10.07.1972”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 10, 4–6 (1982): 125.
- Wyszyński, Stefan. „Pismo do ks. bpa Ignacego Jeża powiadamiające o mianowaniu go ordynariuszem nowej diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, N. 2186/72/P, 29.06.1972”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 6–8.
- Wyszyński, Stefan. „Pismo Ks. Prymasa ustanawiające św. Wojciecha i bł. Maksymiliana Patronami diecezji”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 1, 1–2 (1973): 17–18.
- „Zarys dziejów diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej”. W: *Schematyzm diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej 1974*, red. Piotr Mielczarek, 14–23. Koszalin: Kuria Biskupia, 1974.

Cytowanie chicagowskie:

Łukaszewicz, Łukasz. „Ignacy Jeż – pierwszy biskup koszalińsko-kołobrzeski (1972–1992)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* Nr jubileuszowy (2023): 51–74. DOI: 10.18276/SKK.2023.1-04.

Cytowanie oksfordzkie:

Łukaszewicz Ł., *Ignacy Jeż – pierwszy biskup koszalińsko-kołobrzeski (1972–1992)*, „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie” Nr jubileuszowy (2023), s. 51–74. DOI: 10.18276/SKK.2023.1-04.

BIBLIOGRAFIA ZAWARTOŚCI

Biblia

- Drozdek, Adam. „The five Biblical compendia of Johann Jacob Schmidt”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 49–65. DOI: 10.18276/SKK.2021.28-02.
- Gardocka, Marzena, Renata Gardocka. „Podstawy teologiczne idei wynagrodzenia w Biblii”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 17 (2011): 41–58.
- Goniszewski, Piotr. „Uwagi Ludwiga Wittgensteina na temat Pisma Świętego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 11–25. DOI: 10.18276/skk.2018.25-01.
- Kosmana, Ignacy. „Biblijne wzory osobowe jako tworzywo homiletyczne”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 15 (2010): 99–126.
- Królikowski, Janusz. „Przepowiadanie apostoelskie w tajemnicy objawienia Bożego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 27–35. DOI: 10.18276/skk.2018.25-02.
- Lemański, Janusz. „Miłuj bliźniego jak siebie samego? Jaką miarą czy z jakiego powodu miłować bliźniego?”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 30 (2023): 29–41. DOI: 10.18276/SKK.2023.30-02.
- Markiewicz, Agata. „Biblijna teologia góry jako miejsca spotkania z Bogiem”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 123–134. DOI: 10.18276/skk.2020.27-06.

Stary Testament

- Adamczyk, Dariusz. „Historiozbawcza perspektywa grzechów narodu wybranego w okresie podzielonego królestwa (na podstawie 1–2 Krl i 1–2 Krn)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 17 (2011): 5–26.
- Adamczyk, Dariusz. „Postać węża w opowiadaniu z Rdz 3”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 15 (2010): 5–34.
- Candido, Dionisio. „The Book of Judith in the Works of Clement of Alexandria and Orogen”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 33–48. DOI: 10.18276/SKK.2021.28-01.
- Drozdek, Adam. „The five Biblical compendia of Johann Jacob Schmidt”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 49–65. DOI: 10.18276/SKK.2021.28-02.

- Florczyk, Łukasz. „Ryt obrzezania w Gilgal (Joz 5,2–9) momentem odnowienia relacji narodu wybranego z JHWH”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 27 (2020): 13–30. DOI: 10.18276/skk.2020.27-01.
- Goniszewski, Piotr. „Księga Koheleta 1,1–11 z buddyjskiej perspektywy. Przyczynek do przekładu i komentarza międzyreligijnego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 30 (2023): 11–28. DOI: 10.18276/SKK.2023.30-01.
- Goniszewski, Piotr. „Obraz świata podziemnego w świetle wybranych mitów mezopotamskich”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 27 (2020): 31–47. DOI: 10.18276/skk.2020.27-02.
- Jędrzejczak, Andrzej Ł. „Czy wędrowka Teracha z Ur do Charanu posiada elementy lunarne? Analiza egzegetyczna Rdz 11,27–32”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 27 (2020): 49–64. DOI: 10.18276/skk.2020.27-03.
- Kardyś, Wojciech. „Charakterystyka i pochodzenie demonów rodzaju żeńskiego w Testamencie Salomona”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 23 (2016): 31–42. DOI: 10.18276/skk.2016.23-02.
- Kułaczkowski, Jerzy. „Specyfika wybranych zbiorów prawa w Pięcioksięgu”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 10 (2005): 145–155.
- Lemański, Janusz. „«I także z nich wezmę, aby byli kapłanami i aby byli lewitami...» (Iz 66,21). Zapowiedź kapłanów spośród nawróconych pogan?”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 15 (2010): 151–172.
- Lemański, Janusz. „«Nie pozwolisz żyć czarownicy» (Wj 22,17). W poszukiwaniu właściwego zrozumienia jednego ze starotestamentalnych praw”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 26 (2019): 11–32. DOI: 10.18276/skk.2019.26-01.
- Lemański, Janusz. „Abraham – wiara, która rodzi się z doświadczenia”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 20, 1–2 (2013): 127–135.
- Lemański, Janusz. „Biblijne ordalia? Od procedury «sądu bożego» do ceremoniału kultowego (Lb 5,11–31)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 27 (2020): 87–122. DOI: 10.18276/skk.2020.27-05.
- Lemański, Janusz. „Dlaczego Jahwe, nasz Bóg, jest jedynym Bogiem? Refleksje egzegetyczno-teologiczne nad tekstem Pwt 6,4–9”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 5 (2000): 59–68.
- Lemański, Janusz. „Grzech rodzi się w sercu człowieka (Rdz 4,1–16)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 9 (2004): 33–51.
- Lemański, Janusz. „Izrael jako krzew winny i winnica Jahwe w tekstach Starego Testamentu”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 6 (2001): 133–154.
- Lemański, Janusz. „Jak wyglądała Arka Przymierza (Wj 25,10–22)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 11 (2007): 149–155.
- Lemański, Janusz. „JHWH – Bóg, który pozostaje wierny swoim obietnicom”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 12 (2007): 129–146.
- Lemański, Janusz. „JHWH i Jego *maššēbā*? Tel Arad i graniczny wyznacznik terytorium pod protektoratem Boga Izraela”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 29 (2022): 11–38. DOI: 10.18276/SKK.2022.29-01.

- Lemański, Janusz. „Kainici i Setyci (Rdz 4,17–26) – pytanie o kierunek rozwoju cywilizacji?”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 16 (2011): 83–104.
- Lemański, Janusz. „Kontekst historyczny Wyroczni mesjańskich w Księdze Deutero-Zachariasza – przedmiotem interpretacji prorockiej czy źródłem inspiracji literackiej?”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 157–179.
- Lemański, Janusz. „Melchizedek i jego rola w tradycji o Abrahamie (Rdz 14,1–24)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 207–241.
- Lemański, Janusz. „Mojżesz i Madianici: pamięć o historycznej tradycji, która wymagała teologicznej korekty?”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 11–40. DOI: 10.18276/skk.2017.24-01.
- Lemański, Janusz. „Mojżesz, Jozue i Amalekici. Nowe spojrzenie na Wj 17,8–16 w kontekście współczesnych badań nad powstaniem Pięcioksięgu”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 55–82. DOI: 10.18276/skk.2015.22-04.
- Lemański, Janusz. „Opis stworzenia (Rdz 1,1–2,3): pytanie o potencjalną wcześniejszą wersję i późniejsze suplementy”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 67–83. DOI: 10.18276/SKK.2021.28-03.
- Lemański, Janusz. „Opowiadanie o Arce (1 Sm 4–7,1; 2 Sm 6) jako klucz hermeneutyczny do teologii Ksiąg Samuela?”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 147–168.
- Lemański, Janusz. „Posłańcy Boga oraz niebiańskie istoty w Księdze Rodzaju”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 29–52.
- Lemański, Janusz. „Rdz 1,1–2,3 na nowo odczytane? Czyli pytanie o to, czy możliwe jest nowe spojrzenie na kapłański opis stworzenia?”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 71–105. DOI: 10.18276/skk.2016.23-05.
- Lemański, Janusz. „Sandały i ich symbolika w Starym Testamencie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 18, 1 (2012): 67–92.
- Lemański, Janusz. „Tablica Narodów (Rdz 10,1–32) – czyli jak doświadczenie historyczne wpłynęło na refleksję wiary”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 14 (2009): 107–158.
- Lemański, Janusz. „Wąż uczyniony przez Mojżesza i wąż z Edenu. Od tradycji historycznej do koncepcji teologicznej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 37–66. DOI: 10.18276/skk.2018.25-03.
- Lemański, Janusz. „Źródła i podstawy idei zmartwychwstania w Drugiej Księdze Machabejskiej (2 Mch 7)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 185–203.
- Mikołajczak, Mieczysław. „O miejscach i władzy sądenia w Królestwie (Łk 22,24–30)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 205–113.
- Parchem, Marek. „Nauka o istotach niebiańskich w Księdze Daniela: kontynuacja wcześniejszych tradycji biblijnych oraz nowy wkład do angelologii Starego Testamentu”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 65–86.
- Piotrkowska-Dańkowska, Małgorzata. „Chrystologiczny wymiar Iz 53,1–5”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 41–54. DOI: 10.18276/skk.2017.24-02.
- Rella, Angelo. „«Educare il corpo per salvare l’anima». Sullo *Splanamento de li Proverbii di Salomone* di Girardo Patecchio”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 135–149. DOI: 10.18276/skk.2020.27-07.

- Rosińska, Klaudia. „Król Saul jako przykład osoby chorej psychicznie w Starym Testamencie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 121–133. DOI: 10.18276/skk.2016.23-07.
- Tomaszewski, Tomasz. „Kontekst biblijny ustanowienia Święta Poświęcenia Świętyni (Chanuki)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 12 (2007): 177–187.
- Turkiel, Jan. „Antropologia Rdz 1–4 w świetle Ksiąg Mądrościowych”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 43–70.
- Turkiel, Jan. „Bojaźń Boża w Syr 1–2”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 6 (2001): 163–173.
- Turkiel, Jan. „Działanie Boga w historii na przykładzie 2 Krl 3,1–27”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 72–80.
- Turkiel, Jan. „Forma literacka jako nośnik treści w Biblii”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 3–4 (1994–1995): 103–112.
- Turkiel, Jan. „Szoah – «Zagłada» w Biblii Hebrajskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 53–64.
- Turkiel, Jan. „Zadanie dla «Syna» w świetle Księgi Syracha”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 213–228.
- Turkiel, Jan. „Πασα w Księdze Syracha”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 229–239.
- Wilk, Janusz. „Nadzieja wyrażona w lamentacji Psalmu 13(12)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 55–66. DOI: 10.18276/skk.2017.24-03.
- Zieliński, Marcin. „Pozorny smutek sprawiedliwego w Księdze Mądrości”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 135–146. DOI: 10.18276/skk.2016.23-08.

Nowy Testament

- Flis, Jan. „Znaczenie wyrażenia w Chrystusie (en Christō) w Liście do Filipian”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 17 (2011): 27–39.
- Goniszewski, Piotr. „Egzegeza Mt 28,16–20 z hebrajskiej wersji Ewangelii wg św. Mateusza (shemtob)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 11–19. DOI: 10.18276/skk.2015.22-01.
- Goniszewski, Piotr. „Jezus, Belzebub i nieodpowiedzialne słowa. Egzegeza perykopy Mt 12,22–37 z hebrajskiej wersji Ewangelii wg św. Mateusza (shemtob)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 11–27.
- Goniszewski, Piotr. „Rzeczowniki 'm i gwy w hebrajskiej wersji Ewangelii wg św. Mateusza (ShemTob)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 11–29. DOI: 10.18276/skk.2016.23-01.
- Knut, Tadeusz. „Analiza egzegetyczna wypowiedzi św. Pawła Apostoła «jeden drugiego brzemiona noście» (Ga 6,2) w kontekście Ga 6,1–5”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 43–54. DOI: 10.18276/skk.2016.23-03.
- Knut, Tadeusz. „Znaczenie terminu «ciężar» w Nowym Testamencie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 21–33. DOI: 10.18276/skk.2015.22-02.
- Kończakowski, Jerzy. „Obraz dziecka w Ewangeliach”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 295–306.

- Kowalski, Beate. „Meaning and function of the Sign of Jonah in Matthew 12:38–42 and 16:1–4”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 22 (2015): 35–54. DOI: 10.18276/skk.2015.22-03.
- Kowalski, Beate. „The Open Door of Heaven: Reflections on the Book of Revelation, chapters 4 and 5”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 23 (2016): 55–70. DOI: 10.18276/skk.2016.23-04.
- Krawczyk, Roman. „Przypowieść o synu marnotrawnym (Łk 15,11–32) – paradygmat zatroskanego ojca”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 20, 1–2 (2013): 97–105.
- Kubski, Grzegorz. „«Ojciec nasz» Augusta Cieszkowskiego – metody egzegetyczne z parakletyczną tezą”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 27 (2020): 65–85. DOI: 10.18276/skk.2020.27-04.
- Napiwodzki, Dawid. „«Eunuchowie ze względu na królestwo niebios»: biblijne podstawy celibatu – analiza literacko-egzegetyczna Mt 19,10–12”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 28 (2021): 85–105. DOI: 10.18276/SKK.2021.28-04.
- Ormanty, Stanisław. „Elementy antropologii w orędziu ewangelijnym Jezusa”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 7 (2002): 169–181.
- Pedroli, Luca. „Le «Lettere alle sette Chiese» (Ap 1,9–3,22): trama di un fidanzamento in atto”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 21 (2014): 87–101.
- Piola, Alberto. „«There can be no ecology without an adequate anthropology» (LS 118). Which man can take care of our common home?”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 23 (2016): 107–120. DOI: 10.18276/skk.2016.23-06.
- Rosik, Mariusz. „L'amministratore disonesto (Luca 16,1–9). Ma davvero?”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 22 (2015): 83–90. DOI: 10.18276/skk.2015.22-05.
- Tomaszewski, Tomasz. „Jezus Chrystus konsekrowany jako nowa świątynia (J 10,22–39)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 14 (2009): 213–229.

Teologia dogmatyczna i fundamentalna

- Artemiuk, Przemysław. „Uzasadnienie historyczności prymatu biskupa Rzymu w apologii Pawła Lisickiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 27 (2020): 153–172. DOI: 10.18276/skk.2020.27-08].
- Babiński, Jarosław. „Konsekwencje współczesnego kryzysu idei Boga według Josepha Ratzingera/Benedykta XVI”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 24 (2017): 69–81. DOI: 10.18276/skk.2017.24-04.
- Babiński, Jarosław. „Prawda o Bogu–Miłości w pracach ks. Franciszka Sawickiego jako inspiracja teologiczno-antropologiczna”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 12 (2007): 7–20.
- Babiński, Jarosław. „Wolność w ujęciu Odo Marquarda”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 16 (2011): 7–17.
- Bachanek, Grzegorz. „Maryja jako Wspomożycielka osób starszych”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 27 (2020): 173–183. DOI: 10.18276/skk.2020.27-09].
- Badura, Antoni. „Chrystologiczny wymiar eschatologii w ujęciu Karla Rahnera: (cz. I)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 2 (1993): 107–131.

- Badura, Antoni. „Chrystologiczny wymiar eschatologii w ujęciu Karla Rahnera. Część II. Jezus Chrystus – centrum i zasadą wszystkich rzeczywistości eschatycznych”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 3–4 (1994–1995): 61–80.
- Bara, Zoltán József. „La Santissima Trinità come fonte e modello di sinodalità della Chiesa secondo Dumitru Stăniloae”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 29 (2022): 41–70.
DOI: 10.18276/SKK.2022.29-02.
- Bartosik, Grzegorz. „Pośrednictwo Najświętszej Maryi Panny według kardynała Stefana Wyszyńskiego. Próba syntezy”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 185–206.
DOI: 10.18276/skk.2020.27-10.
- Białkowski, Michał. „Opracowanie Księdza Profesora Rektora Mariana Rechowicza na temat diakonatu stałego z 1961 roku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 35–57.
DOI: 10.18276/skk.2019.26-02.
- Błasiak, Paweł. „Święta Rodzina – żywą ikoną Trójcy Świętej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 69–82. DOI: 10.18276/skk.2018.25-04.
- Borucki, Jacek. „Prymat i nieomylność papieża według Bractwa Kapłańskiego św. Piusa X w kontekście nauki Soborów Watykańskiego I i Watykańskiego II”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 117–132.
- Bujak, Janusz. „Aktualność orędzia fatimskiego w świetle postulatu Nowej Ewangelizacji”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 105–121.
- Bujak, Janusz. „Blaski i cienie posoborowej reformy liturgicznej w świetle Motu proprio Benedykta XVI «Summorum pontificium»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 7–28.
- Bujak, Janusz. „Czy nauczanie o «Communicatio in saris» utrudnia interkomunię pomiędzy katolikami i luteranami?”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 53–72.
- Bujak, Janusz. „Eklezjologia trynitarno-eucharystyczna w dokumentach Międzynarodowej Komisji Mieszanej do dialogu teologicznego między Kościołem katolickim a Kościołem prawosławnym”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 17–33.
- Bujak, Janusz. „*Imago Dei* jako źródło godności człowieka i wartości jego cielesności”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 15 (2010): 35–45.
- Bujak, Janusz. „Kard. Josepha Ratzingera – Benedykta XVI ocena Soboru Watykańskiego II na przykładzie reformy liturgicznej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 12 (2007): 31–42.
- Bujak, Janusz. „Komunia Kościołów lokalnych a kolegialność episkopatu w dokumentach dialogu katolicko-prawosławnego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 67–79.
- Bujak, Janusz. „Nauczanie Soborów Watykańskiego I i II o prymacie biskupa Rzymu w kontekście dialogu katolicko-prawosławnego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 6 (2001): 9–28.
- Bujak, Janusz. „Osoba Jezusa Chrystusa istotą eschatologii chrześcijańskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 93–105. DOI: 10.18276/skk.2015.22-06.
- Bujak, Janusz. „Prymat papieża w dialogu katolicko-luterańskim”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 9–31.
- Bujak, Janusz. „Synodalność w prawosławnej, protestanckiej i katolickiej refleksji teologicznej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 30 (2023): 45–67. DOI: 10.18276/SKK.2023.30-03.

- Bujak, Janusz. „Teologiczne znaczenie odwołania ekskomunik z 1054 roku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 45–59.
- Bujak, Janusz. „Wybrane aspekty antropologii teologicznej konstytucji duszpasterskiej «Gaudium et spes» 22. Soboru Watykańskiego II”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 16 (2011): 19–31.
- Calore, Giacomo. „Tra filosofia e teologia: l’aspetto «negativo» del concetto di *persona* alla luce della definizione di calcedonia e alcune sue ricadute antropologiche”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 29 (2022): 71–85. DOI: 10.18276/SKK.2022.29-03.
- Chodkowski, Franciszek. „Jezus z Nazaretu – Syn Boga Żywego. Zarys chrystologii Josepha Ratzingera”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 29–46.
- Czaja, Andrzej. „Benedykta XVI wizja Kościoła jako komunii”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 47–58.
- Dancák, Pavol. „Myśl Jana Pawła II w kontekście «paideia»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 73–90.
- Danielewicz, Zbigniew. „«Communio» Kościoła według Jürgena Moltmanna – od wspólnoty podstawowej po horyzont nowego stworzenia”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 16 (2011): 33–47.
- Danielewicz, Zbigniew. „Elementy teologii paruzji Chrystusa w myśli współczesnych teologów katolickich”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 35–50.
- Froniewski, Jacek. „Zbawcze działanie Jezusa wobec chorych jako fundament ustanowienia sakramentu namaszczenia chorych”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 109–126. DOI: 10.18276/skk.2021.28-05.
- Gardocka, Marzena. „Teologia «wynagradzania» w ujęciu historycznym”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 14 (2009): 31–46.
- Groblewska, Justyna. „Kwestia kapłaństwa kobiet we współczesnym Kościele”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 149–163. DOI: 10.18276/skk.2016.23-09.
- Grodzki, Tomasz. „Monizm a dualizm w «teorii zmartwychwstania w śmierci». Paradoxy nowych propozycji”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 14 (2009): 47–62.
- Gruda, Sylwester. „Funkcje życiowe Kościoła według ks. Franciszka Blachnickiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 133–148.
- Grygiel, Wojciech P. „What is invariant? On the possibility and perspectives of the evolutionary theology”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 83–101. DOI: 10.18276/skk.2018.25-05.
- Grzendzicki, Łukasz. „Koncepcje śmierci w religii wybranych starożytnych cywilizacji”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 17 (2011): 59–93.
- Grzendzicki, Łukasz. „Postawy człowieka wobec śmierci”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 14 (2009): 63–80.
- Jagodziński, Marek. „Pneumatologiczny wymiar sakramentów uzdrowienia komunii”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 127–142. DOI: 10.18276/skk.2021.28-06.
- Jagodziński, Marek. „Teologiczne spojrzenie na «bioenergoterapię»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 17 (2011): 95–110.
- Jagodziński, Marek. „Teologiczno-eklezyjalne wymiary świadectwa i męczeństwa chrześcijan w XX wieku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 18, 1 (2012): 19–32.

- Jagodziński, Marek. „Teoria komunikacyjnego działania w nauce o Trójcy Świętej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 15 (2010): 47–69.
- Jankiewicz, Romuald. „Problem ateizmu niezawinionego według Karla Rahnera”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 81–106.
- Jankiewicz, Romuald. „Sytuacja wiary i niewiary dzisiaj. Przyczyny współczesnego ateizmu według Karla Rahnera (1904–1984)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 71–94.
- Jankowski, Wiesław. „Ewangeliczna wartość rodziny w Kościele i świecie według Synodów o Rodzinie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 83–99. DOI: 10.18276/skk.2017.24-05.
- Jasiński, Karol. „JHWH – istota czy obecność Boga?”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 15 (2010): 71–80.
- Jasiński, Karol. „Liturgia trzech głównych świąt żydowskich”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 19, 2 (2012): 35–49.
- Jaśkiewicz, Sylwester. „Teologiczne podstawy miłości w «społecznej krucjacie miłości» kardynała Stefana Wyszyńskiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 143–157. DOI: 10.18276/skk.2021.28-07.
- Jurko, Jozef. „Svätci a svätost vo svetle dokumentov Druhého vatikánskeho koncilu”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 12 (2007): 43–63.
- Karpeta, Tomasz. „Wartość «dowodu z cudu» w procesie kanonizacyjnym”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 101–114. DOI: 10.18276/skk.2017.24-06.
- Kaszak, Robert. „Komunia Święta na sposób Wiatyku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 107–114. DOI: 10.18276/skk.2015.22-07.
- Kimsza, Radosław. „*Actio* i *contemplatio* – dwa skrzydła apostołatu bł. Bolesławy M. Lament”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 103–112. DOI: 10.18276/skk.2018.25-06.
- Kimsza, Radosław. „Ekumenizm według papieża Benedykta XVI”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 59–69.
- Kimsza, Radosław. „L’architettura sacra come il passaggio dal *praxis* alla *theoria* dell’architetto secondo la tradizione orientale”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 79–92. DOI: 10.18276/skk.2019.26-04.
- Klein, Teresa. „Miłosierny i sprawiedliwy Bóg w nauczaniu Jana Pawła II”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 123–134.
- Kloska, Antoni. „Apostolskość Kościoła”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 3–4 (1994–1995): 35–59.
- Kloska, Antoni. „Chrystus kerygmatu a Jezus historii w debatach II połowy XX wieku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 6 (2001): 29–48.
- Kloska, Antoni. „Droga od prawdziwej religii do prawdy w religii i powszechnego działania Ducha Świętego w świetle współczesnej teologii katolickiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 47–63.
- Kloska, Antoni. „Jedność Kościoła”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 6 (2001): 49–64.
- Kloska, Antoni. „Szkic teologii Objawienia”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 65–73.

- Kłoska, Antoni. „Zmartwychwstanie Jezusa jako fakt historyczny i wydarzenie zbawcze (studium z zakresu teologii fundamentalnej)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 132–151.
- Knut, Marian. „Personalizm w ujęciu teologów pelplińskich ks. Franciszka Sawickiego oraz ks. Jerzego Buxakowskiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 18, 1 (2012): 33–45.
- Kochaniewicz, Bogusław. „Bernard z Clairvaux, Tomasz z Akwinu i uświęcenie Najświętszej Maryi Panny”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 159–176. DOI: 10.18276/skk.2021.28-08.
- Kochaniewicz, Bogusław. „Jezus Chrystus Najwyższy Kapłan w świetle «Listów do kapłanów na Wielki Czwartek» Jana Pawła II”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 30 (2023): 69–80. DOI: 10.18276/SKK.2023.30-04.
- Kochaniewicz, Bogusław. „Ojcostwo Józefa z Nazaretu w ujęciu papieża Franciszka”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 29 (2022): 87–102. DOI: 10.18276/SKK.2022.29-04.
- Kochaniewicz, Bogusław. „Rola aniołów w historii zbawienia w ujęciu św. Piotra Chryzologa”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 115–125. DOI: 10.18276/skk.2017.24-07.
- Kopiec, Maksym Adam. „Rodzina «sanktuarium» życia w obliczu współczesnych zagrożeń w świetle «Evangelium Vitae» Jana Pawła II”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 221–239. DOI: 10.18276/skk.2020.27-12.
- Kosmana, Ignacy. „Humanizm heroiczny św. o. Maksymiliana”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 18, 1 (2012): 47–66.
- Kowal, Sebastian. „Praktyka modlitwy o uwolnienie wspólnot Kościoła pierwszych wieków chrześcijaństwa (I–V w.)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 19, 2 (2012): 65–77.
- Kowalczyk, Dariusz. „«Nie będziesz miał bogów cudzych przede Mną», czyli prawdziwy humanizm. Jan Paweł II o pierwszym przykazaniu w homilii koszalińskiej (1.06.1991)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 29 (2022): 103–116. DOI: 10.18276/SKK.2022.29-05.
- Król, Ireneusz. „Indywidualizm istotnym punktem widzenia według Ortegi y Gassetta”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 107–115.
- Król, Remigiusz. „Recepcja doktryn Tomaszowych w pismach Woronieckiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 12 (2007): 99–111.
- Królikowski, Janusz. „Krytyka Kościoła – źródła, prawomocność i ograniczenia”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 177–196. DOI: 10.18276/skk.2021.28-09.
- Królikowski, Janusz. „Objawienia prywatne – charyzmat i *factum Ecclesiae*”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 93–103. DOI: 10.18276/skk.2019.26-05.
- Królikowski, Janusz. „Potrzeba odnowionej miłości. Encyklika Benedykta XVI a współczesny feminizm”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 193–205.
- Krupka, Aneta. „Reinterpretacja teologii *imago Dei* według modelu nupcjalnego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 29 (2022): 117–130. DOI: 10.18276/SKK.2022.29-06.
- Kubicki, Dominik. „Praca i bezrobocie w doktrynie chrześcijańskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 85–99.
- Kulik, Bogdan. „Zbawczy charakter misterium Bożego Narodzenia. Próba prezentacji dynamicznej wizji wcielenia”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 115–130. DOI: 10.18276/skk.2015.22-08.

- Kułaczkowski, Jerzy. „Uczestnictwo w więzi Chrystusa z Kościołem istotą sakramentalności małżeńskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 133–147.
- Kułaczkowski, Jerzy. „Wierność jako istotna cecha przymierza małżeńskiego a duszpasterstwo rodzin”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 12 (2007): 113–128.
- Kupczak, Jarosław. „Jak skleić podzieloną Polskę? Dwie wskazówki czwartej pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 29 (2022): 131–143. DOI: 10.18276/SKK.2022.29-07.
- Leszczyński, Bolesław. „Znaczenie i symbolika postu”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 135–145.
- Lewandowski, Jerzy. „Ojciec Święty Benedykt XVI: encyklika «Deus caritas est. O miłości chrześcijańskiej»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 243–246.
- Lewiński, Jacek. „Historia Święta Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 15 (2010): 173–187.
- Liberski, Arkadiusz. „Religia i kultura – razem i przeciw sobie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 16 (2011): 105–114.
- Machalica, Maciej. „Niepokalane Poczucie w tradycji pierwszego tysiąclecia Kościoła”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 137–160.
- Mokwa, Ignacy. „Podstawowe aspekty teologii narracyjnej w świetle refleksji systematycznej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 19–31.
- Mokwa, Ignacy. „Teologia a obraz współczesności”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 18, 1 (2012): 7–18.
- Moskałyk, Jarosław. „Eklezja siostrzana a realizm Kościoła partykularnego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 181–190. DOI: 10.18276/skk.2016.23-11.
- Moskałyk, Jarosław. „Problem podobieństwa w chrześcijańskiej tradycji wiary”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 175–187.
- Nowicki, Władysław. „Męczeństwo w rosyjskim Kościele prawosławnym na przykładzie życia i śmierci wielkiej księżnej Elżbiety Fiodorownej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 101–118.
- Nowicki, Władysław. „Teologia świętości i typy świętości w rosyjskim Kościele prawosławnym”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 81–96.
- Ormanty, Stanisław. „Człowiek jako obraz Boga”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 215–227.
- Parzych-Blakiewicz, Katarzyna. „Teologiczny obraz Boga Ojca u podstaw chrześcijańskiego wychowania do rodzicielstwa”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 19, 2 (2012): 115–127.
- Perszon, Jan. „Trudności eklezjalnej recepcji objawień prywatnych”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 133–164. DOI: 10.18276/skk.2019.26-07.
- Pękul, Piotr. „Powstanie i historyczny rozwój pobożności pasyjnej w ujęciu Jerzego Józefa Kopcia CP”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 191–200. DOI: 10.18276/skk.2016.23-12.
- Piola, Alberto. „L'impegno di papa Francesco per una fratellanza universale. Le novità del Documento di Abu Dhabi (4 febbraio 2019)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 257–274. DOI: 10.18276/skk.2020.27-14.

- Popławski, Jacek. „W stronę paschalnej antropologii. Wydarzenie paschalne jako wyzwanie dla filozofii i teologii”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 71–87.
- Prawica, Marcei. „Świadczenie i męczeństwo chrześcijan Afryki w XX wieku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 18, 1 (2012): 125–128.
- Proniewski, Andrzej. „Błogosławiona Dziewica Maryja Matka Boga w misterium Kościoła. W pięćdziesiątą rocznicę Konstytucji Dogmatycznej o Kościele «Lumen Gentium»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 131–143. DOI: 10.18276/skk.2015.22-09.
- Proniewski, Andrzej. „L'atto di appartenenza alla Chiesa secondo Karl Rahner”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 113–133. DOI: 10.18276/skk.2018.25-07.
- Proniewski, Andrzej. „L'ermeneutica del sensus fidei in Joseph Ratzinger”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 147–155.
- Rakocy, Waldemar. „Kościół nowym stworzeniem w Chrystusie według piśmiennictwa Pawłowego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 17 (2011): 139–149.
- Rychert, Michał. „Wymóg bezwarunkowej miłości i przebaczenia jako fundament wspólnoty chrześcijańskiej według Gerharda Lohfinka”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 14 (2009): 171–185.
- Siemieniec, Tomasz. „Bóg jako Pan historii świata i ludzi w świetle Apokalipsy Janowej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 19, 2 (2012): 129–155.
- Sienkiewicz, Edward. „Bóg jest nieskończonym pięknem”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 14 (2009): 187–211.
- Sienkiewicz, Edward. „Chryzologiczne aspekty w teologii św. Hieronima ze Strydonu”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 293–314. DOI: 10.18276/skk.2020.27-16.
- Sienkiewicz, Edward. „Chrześcijańska tożsamość Europy według J. Ratzingera”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 71–100.
- Sienkiewicz, Edward. „Człowiek ponowoczesny jako podstawowy problem nowej ewangelizacji”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 145–163. DOI: 10.18276/skk.2015.22-10.
- Sienkiewicz, Edward. „Człowiek w myśli starożytnych pisarzy chrześcijańskich”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 12 (2007): 159–175.
- Sienkiewicz, Edward. „Kościół jako «communio personarum» w polskiej teologii uczestnictwa”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 16 (2011): 115–125.
- Sienkiewicz, Edward. „Mądrość konieczną korektą ludzkiej wiedzy i źródłem szczęścia według św. Augustyna”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 17 (2011): 151–160.
- Sienkiewicz, Edward. „Męczeństwo jako świadectwo prawdzie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 18, 1 (2012): 129–144.
- Sienkiewicz, Edward. „Naród w perspektywie wiary w nauczaniu Prymasa Tysiąclecia”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 101–114.
- Sienkiewicz, Edward. „Nasze problemy z demokracją”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 19, 2 (2012): 157–171.
- Sienkiewicz, Edward. „Osoba ludzka w Biblii”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 119–133.
- Sienkiewicz, Edward. „Osoba ludzka w kontekście encykliki Benedykta XVI «Deus caritas est»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 265–293.

- Sienkiewicz, Edward. „Polski paradygmat wolności”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 5 (2000): 35–45.
- Sienkiewicz, Edward. „Prawda w refleksji wiary”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 11 (2007): 185–194.
- Sienkiewicz, Edward. „Teologia ojczyzny w nauczaniu Jana Pawła II”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 6 (2001): 85–95.
- Sienkiewicz, Edward. „Wiara Kościoła i wiara osoby”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 20, 1–2 (2013): 239–254.
- Sienkiewicz, Edward. „Wolność osoby w relacji do prawdy”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 8 (2003): 135–162.
- Sienkiewicz, Edward. „Wspólnotwórczy charakter żydowskiej Paschy”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 21 (2014): 157–174.
- Smętek, Izabella. „Eschatyczny sens misyjnej działalności Kościoła”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 28 (2021): 211–229. DOI: 10.18276/skk.2021.28-11.
- Swastek, Józef. „Wybitny uczonek i pasterz dobry. Wspomnienie o śp. księdzu profesorze doktorze habilitowanym Edwardzie Nawrocie z okazji pierwszej rocznicy Jego śmierci”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 11 (2007): 245–250.
- Szmulewicz, Henryk. „Dialog ekumeniczny jako służba ewangelizacji”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 21 (2014): 175–192.
- Szulec, Miłosz Jan. „Wyznanie wiary w muzyce liturgicznej Kościoła w ujęciu Benedykta XVI (Josepha Ratzingera)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 20, 1–2 (2013): 255–264.
- Szulist, Janusz. „Interpretacja rzeczywistości społeczno-politycznej w świetle teologii Henri de Lubaca”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 15 (2010): 207–221.
- Trochanowski, Arkadiusz. „Ekumeniczna koncepcja Ukraińskiego Kościoła Greckokatolickiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 23 (2016): 201–211. DOI: 10.18276/skk.2016.23-13.
- Wachowicz, Andrzej. „Czystość małżeńska jako relacja wyłączności”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 11 (2007): 195–204.
- Wachowicz, Andrzej. „Narzeczeństwo jest potrzebne czy konieczne?”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 12 (2007): 189–201.
- Wachowicz, Andrzej. „Niepokalana – wzorem dla współczesnych małżonków?”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 21 (2014): 193–202.
- Warzeszka, Józef. „Benedykta XVI wizja uniwersytetu”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 28 (2021): 231–265. DOI: 10.18276/skk.2021.28-12.
- Wilczyński, Krystian. „Kapłan wobec osób chorych terminalnie w ujęciu biblijnym”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 19, 2 (2012): 183–199.
- Witkowska, Kasandra. „Od «Munificentissimus Deus» do «Katechizmu Kościoła Katolickiego» – ewolucja dogmatu o Wniebowzięciu Najświętszej Maryi Panny na 70-lecie jego ogłoszenia”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 28 (2021): 267–283. DOI: 10.18276/skk.2021.28-13.
- Wojtkiewicz, Krzysztof. „Eucharystyczny wymiar chrześcijańskiego życia według Josepha Ratzingera”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 13 (2008): 101–116.
- Wojtkiewicz, Krzysztof. „Jedność i wielość w świetle tajemnicy trynitarniej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 12 (2007): 203–220.

- Wojtkiewicz, Krzysztof. „Problem recepcji Trzeciej Tajemnicy Fatimskiej po jej ogłoszeniu”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 203–212.
- Wójtowicz, Wojciech. „Interpretacja rzeczywistości wiary w refleksji teologicznej kardynała Józefa Ratzingera”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 115–134.
- Wójtowicz, Wojciech. „Logos, który jest miłością”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 295–303.
- Wójtowicz, Wojciech. „Perspektywy rozwoju wiary we współczesnym świecie według kardynała Józefa Ratzingera”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 97–112.
- Wójtowicz, Wojciech. „Tożsamość współczesnego kapłana. Między teologią kapłaństwa Józefa Ratzingera a nauczaniem Benedykta XVI”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 205–213.
- Wójtowicz, Wojciech. „Współczesne zagrożenia wiary według kardynała Josepha Ratzingera”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 237–258.
- Wypych, Dariusz. „Franciszek Blachnicki – uomo pasquale e libero uno sguardo storico-pastorale”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 135–145. DOI: 10.18276/skk.2018.25-08.
- Zabłoński, Rafał. „Koncepcja osoby w ujęciu Karola Wojtyły”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 215–227.
- Zatwardnicki, Sławomir. „Ateizm urojony – rzeczywiste wyzwanie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 189–207. DOI: 10.18276/skk.2015.22-13.
- Zatwardnicki, Sławomir. „Chrystus w *nexus mysteriorum*”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 169–181. DOI: 10.18276/skk.2017.24-10.
- Zatwardnicki, Sławomir. „Poszukiwanie «objawień antropologicznych» w chrystologii. Wskazówki metodologiczne”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 203–215. DOI: 10.18276/skk.2019.26-10.

Teologia duchowości

- Andruszko, Ryszard. „Funkcja Ojca Duchownego w życiu Seminarium w ostatnich dokumentach Kościoła”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 3–4 (1994–1995): 113–120.
- Mueller, Wojciech. „Dochodzenie beatyfikacyjne o życiu, sławie świętości i heroicznosci cnót ks. Aleksandra Woźnego w świetle dokumentów procesu beatyfikacyjnego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 30 (2023): 81–98. DOI: 10.18276/SKK.2023.30-05.
- Nowak, Jan. „Funkcje kapłańskie w «Dialogu o kapłaństwie» św. Jana Chryzostoma”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 152–162.
- Nowak, Jan. „Koncepcja kształtowania sumienia zawarta w przemówieniach Jana Pawła II wygłoszonych w Polsce”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 3–4 (1994–1995): 81–102.
- Nowak, Jan. „Rola sanktuariów w życiu modlitwy. Studium przemówień papieskich wygłoszonych podczas czterech pielgrzymek do ziemi ojczyściej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 95–106.
- Nowak, Jan. „Świadek Miłości. Nowa ewangelizacja ks. Władysława Bukowińskiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 18, 1 (2012): 111–123.

Teologia moralna

- Kluz, Marek. „Moralne aspekty odpowiedzialności za Ojczyznę w dobie jednoczącej się Europy”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 17 (2011): 123–138.
- Kołaciński, Mariusz. „*De legibus*”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 75–83.
- Kołaciński, Mariusz. „Demokracja jako forma życia. Wybrane aspekty dyskusji pomiędzy teologią moralną a filozofią prawa”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 6 (2001): 65–84.
- Kołaciński, Mariusz. „Etyczno-moralne dylematy w świetle postępu badań eksperymentalnych”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 157–175.
- Kołaciński, Mariusz. „Integrująca funkcja moralności chrześcijańskiej w życiu społecznym w świetle nauki o sumieniu”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 115–133.
- Kołaciński, Mariusz. „Moralne dylematy w argumentacji za bezwzględnością kary. «Między ideologią prawa a teologią prawa»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 12 (2007): 65–74.
- Kołaciński, Mariusz. „Teologia moralna pomiędzy sceptycyzmem a intelektualną odpowiedzialnością (podpatrując Ksenofanesa i Sokratesa)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 5 (2000): 21–33.
- Kołaciński, Mariusz. „W poszukiwaniu sensu moralnej odpowiedzialności”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 51–69.
- Kołaciński, Mariusz. „W poszukiwaniu sensu wartości moralnych w społeczeństwie zróżnicowanym ideologicznie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 127–143.
- Mielec, Bogusław. „Relektura «*Humanae vitae*» w świetle niektórych faktorów moralności objawionej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 105–131. DOI: 10.18276/skk.2019.26-06.
- Mędrak, Tomasz. „Nierozerwalność małżeństwa według św. Jana Pawła II na podstawie wybranych dokumentów”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 127–147. DOI: 10.18276/skk.2017.24-08.
- Rusek, Roman. „Wpływ kryzysu wartości na rozwój powołania”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 247–263.
- Rybicki, Adam. „Rola pracy i wypoczynku w duchowości chrześcijańskiej w ujęciu biskupa Czesława Domina (1929–1996)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 89–100.
- Soiński, Borys Jacek, Barbara Turzyńska-Sarnowska. „Postawy «być» i «mieć» a postrzeganie małżeństwa i rodziny przez narzeczonych”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 165–183. DOI: 10.18276/skk.2019.26-08.
- Skiba, Piotr. „Czy eutanazja to «dobra śmierć»? Orędzie listu «Samaritanus bonus» w świetle doświadczeń doktor Elizabeth Kübler-Ross”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 197–209. DOI: 10.18276/skk.2021.28-10.
- Skiba, Piotr. „Etyka małżeńska w nauczaniu moralnym Piusa XII”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 165–175. DOI: 10.18276/skk.2015.22-11.
- Turkiel, Józef. „Biblia jako źródło argumentacji w polskiej teologii moralnej XVII wieku na tle teologii zachodnioeuropejskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 107–117.
- Turkiel, Józef. „Prawda Boża odkrywana przez człowieka podstawą odnowy moralnej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 163–168.

- Wejman, Henryk. „Duchowość błogosławieństw ewangelicznych odpowiedzią człowieka na postawę Chrystusa”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 6 (2001): 97–116.
- Wejman, Henryk. „Duchowość człowieka a polityka”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 19, 2 (2012): 173–181.
- Wejman, Henryk. „Oblicza duchowości św. Andrzeja Boboli i płynące z nich przesłania dla współczesnych ludzi w kontekście encykliki Piusa XII «Invicti Athletae Christi»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 315–327. DOI: 10.18276/skk.2020.27-17.
- Wejman, Henryk. „Oblicza świętości Ottona z Bambergu i płynące z nich przesłania dla współczesnych ludzi”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 30 (2023): 99–117. DOI: 10.18276/SKK.2023.30-06.
- Wejman, Henryk. „Seminarium duchowne – miejsce i cel formacji kleryków do posługi kapłańskiej w diecezji. Studium analityczne treści przemówienia Jana Pawła II wygłoszonego podczas poświęcenia Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie w 1991 roku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 29 (2022): 163–189. DOI: 10.18276/SKK.2022.29-09.
- Wnuk, Ewa. „Sprawności moralne w wychowaniu wobec wyzwań współczesnej polityki”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 231–243. DOI: 10.18276/skk.2016.23-15.
- Zieliński, Jarosław. „Kradzież w wypadku koniecznym w systemach totalitarnych”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 147–159. DOI: 10.18276/skk.2018.25-09.

Teologia pastoralna

- Adamczyk, Ewelina. „Negatywne oraz pozytywne aspekty w cyklu powieściowym «Harry Potter» J.K. Rowling”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 215–229.
- Bartos, Andrzej. „Prowadzenie wiernych świeckich do świętości w świetle nauki II Soboru Watykańskiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 173–190.
- Blank, Ireneusz. „Paschalno-sakramentalny wymiar ludzkiej śmierci w przepowiadaniu”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 17–26.
- Bukalski, Sławomir. „Wzajemne poznawanie się narzeczonych w świetle strategii FOCCUS. Możliwości zastosowania duszpasterskiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 231–240.
- Cekiera, Czesław M. „Formy zagrożeń współczesnej młodzieży”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 22–31.
- Czaja, Zygmunt. „Autorytet i wolność w wychowaniu według R. Lambruschini”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 201–210.
- Czaja, Zygmunt. „Kształtowanie sumienia według Kazimierza Sośnickiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 5 (2000): 87–97.
- Czaja, Zygmunt. „Wychowawcza obecność Sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej na Górze Chełmskiej w Koszalinie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 195–213.
- Czaja, Zygmunt. „Zadania szkoły według Fryderyka Wilhelma Foerstera (1869–1966)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 6 (2001): 177–187.

- Gąsiorowski, Łukasz. „II Synod Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej jako znak czasu i narzędzie nowej ewangelizacji”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 59–77. DOI: 10.18276/skk.2019.26-03.
- Glinkowski, Benedykt. „Sakrament namaszczenia lekarstwem dla chorych chrześcijan”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 255–272.
- Heine, Lidia. „Wartość systemu prewencyjnego ks. Jana Bosko dziś”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 49–58.
- Jankowiak, Grzegorz. „Niektóre aspekty eklezjologii eucharystycznej Soboru Watykańskiego II”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 107–116.
- Jankowski, Bogusław. „Kameduli a uroczystości patriotyczno-religijne na warszawskich Bielanych w XVIII i XIX wieku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 59–72.
- Jastrząb, Dariusz. „«Opoka» – 20 lat razem”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 14 (2009): 93–105.
- Jastrząb, Dariusz. „Antropologiczne aspekty «jedności dwojga» w komunii osobowej małżonków”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 33–46.
- Jastrząb, Dariusz. „Antropologiczne wątki twórczości Fiodora Dostojewskiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 5 (2000): 11–20.
- Jastrząb, Dariusz. „O procesie budowania świadomości kultury narodowej dzisiaj”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 19, 2 (2012): 51–64.
- Jastrząb, Dariusz. „Powołanie rodziców do wychowywania dzieci w świetle wskazań «Familiaris consortio»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 17 (2011): 111–121.
- Jastrząb, Dariusz. „Teologiczna interpretacja lęku w «Dialogach karmelitanek» G. Bernanosa”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 16 (2011): 59–69.
- Jastrząb, Dariusz. „Znak czasu – kryzys ojcostwa”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 91–100.
- Jastrząb, Dariusz. „Znak czasu «ponowożytność»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 255–266.
- Jastrząb, Dariusz. Aktualność przepowiadania Jana Pawła II zawartego w «Liście do artystów». *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 149–156.
- Jaśkiewicz, Grzegorz. „Język łaciński w teorii i praktyce”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 15 (2010): 81–87.
- Jaśkiewicz, Sylwester. „*Amor sapientiae* w *itinerarium* duchowym św. Augustyna”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 207–220. DOI: 10.18276/skk.2020.27-11.
- Jesionowski, Piotr. „Sprawiedliwość i miłość jako zasada społeczna”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 211–219.
- Kaczor, Eugeniusz. „Muzyczna oprawa mszy świętych z udziałem Jana Pawła II w Polsce”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 273–293.
- Kosmana, Ignacy. „Aktualność postaci św. Maksymiliana, kapłana i rycerza Niepokalanej, wobec współczesnych oczekiwań Kościoła”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 16 (2011): 71–81.
- Kowal, Sebastian. „Współczesne wyzwania w walce ze złym duchem”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 255–264.

- Kowal, Sebastian. „Znaczenie wiary w modlitwie o uwolnienie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 85–96.
- Lemieszko, Marta. „Myślenie organiczne jako podstawa szensztackiego systemu wychowawczego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 6 (2001): 207–216.
- Maćkowski, Andrzej. „Przygotowanie do bierzmowania w oparciu o paradygmat katechumenalny”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 19, 2 (2012): 79–97.
- Makowski, Andrzej. „Ewangelizujący Kościół w drodze – nowe formy misji ludowych w Polsce”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 241–255. DOI: 10.18276/skk.2020.27-13.
- Manikowska, Mirosława. „Patriotyzm w ujęciu księdza doktora Bolesława Andrzeja Domańskiego (1872–1939)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 303–312.
- Manikowska, Mirosława. „Wpływ działalności wychowawczej ks. dr Bolesława Domańskiego na życie Polaków pod zaborem pruskim”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 6 (2001): 217–225.
- Nowak, Jan. „Biblijne i pastoralne ujęcie świętości”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 189–201.
- Ostrowska, Krystyna. „Wspólnota parafialna wobec niedostosowanych społecznie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 8–21.
- Parfianowicz, Wojciech. „Komunikacja w Internecie jako szansa dla Kościoła na skuteczne funkcjonowanie na rynku medialnym na przykładzie Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Website Communication Model: narzędzie do analizy jakościowej portali internetowych”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 265–280.
- Parzyszek, Czesław. „Nowa ewangelizacja drogą do odnowy współczesnego świata”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 203–218.
- Popławski, Jacek. „Znamiona powołania jako kwestia antropologiczna”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 6 (2001): 227–237.
- Przybyłowski, Jan Kazimierz. „Religia chrześcijańska a nowa kultura. Trudności w dialogu”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 275–291. DOI: 10.18276/skk.2020.27-15.
- Romanik, Henryk. „Znaczenie obecności i nauczania Jana Pawła II w Koszalinie (1–2.06.1991): refleksje biblijno-pastoralne”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 33–51.
- Rutkowski, Andrzej. „Nabożeństwa maryjne w życiu Kościoła partykularnego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 219–237.
- Ryngwelski, Ryszard. „Młodzieżowe ruchy kontestacyjne w okresie powojennym”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 191–200.
- Ryngwelski, Ryszard. „Niebezpieczeństwa zagrażające współczesnym wyznawcom Jezusa Chrystusa”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 3–4 (1994–1995): 121–140.
- Smolka, Bonawentura. „Misyjny charakter Eucharystii w świetle nauki Jana Pawła II w liście apostoelskim «Mane Nobiscum Domine»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 207–212.
- Stępiak, Marek. „Etyczne aspekty funkcjonowania Unii Europejskiej w świetle wybranych dokumentów Komisji Episkopatów Wspólnoty Europejskiej (COMECE)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 317–335.

- Swędrowski, Jerzy. „Egzystencjalny wymiar mistagogii w homilii”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 337–344.
- Szczepaniuk, Piotr. „Obraz diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej w „Listach pasterskich” biskupa Ignacego Jeża w latach 1972–1992”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 6 (2001): 249–258.
- Urban, Józef. „Parafia wobec problemu sekt”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 229–236.
- Walusia, Józef. „Duszpasterstwo wśród młodzieży uzależnionej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 43–45.
- Werra, Zbigniew. „Kształtowanie polskiego społeczeństwa obywatelskiego w nauczaniu Episkopatu Polski. Analiza wybranych listów pasterskich”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 301–317.
- Wiązowski, Eugeniusz Grzegorz. „Kardynał Stefan Wyszyński jako inspirator i protektor rozwoju życia religijnego na Pomorzu Zachodnim”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 331–351.
- Wojtczak, Adam. „Pochodzenie i rozwój maryjnego tytułu «Gwiazda Zaranna»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 17 (2011): 161–185.
- Zieliński, Jarosław. „Koncepcja nowej ewangelizacji u progu trzeciego tysiąclecia”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 355–364.
- Zymomrja, Mikołaj, Romuald Jankiewicz. „Etyczno-społeczne aspekty nauczania pasterskiego metropolity Andrzeja Szeptyckiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 6 (2001): 259–268.
- Zymomrja, Mikołaj. „Ksiądz Augustyn Wołoszyn – życie i działalność (1874–1945)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 5 (2000): 133–149.

Filozofia

- Babiński, Jarosław. „Benedykt XVI a filozofia”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 14 (2009): 7–17.
- Babiński, Jarosław. „Bóg jako «bycie sensu». Dowód na istnienie Boga Roberta Spaemanna”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 19, 2 (2012): 5–14.
- Babiński, Jarosław. „Dowody na istnienie Boga w ujęciu ks. Franciszka Sawickiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 331–347. DOI: 10.18276/skk.2020.27-18.
- Barth, Grzegorz. „Uznanie Boga jako afirmacja człowieka. O teotropicznej strukturze osoby ludzkiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 14 (2009): 19–29.
- Bokwa, Ignacy. „Elementy personalizmu – podmiotowość i indywidualność – w postmodernistycznej dyskusji filozoficznej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 19, 2 (2012): 15–24.
- Danielewicz, Zbigniew. „Nie taki prosty. Meandry linearnej koncepcji czasu w chrześcijaństwie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 229–242. DOI: 10.18276/skk.2015.22-15.
- Del Mastro, Diana. „Ontologia ed epistemologia nell’itinerario scientifico e spirituale di Padre Pavel. A. Florenskij”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 349–358. DOI: 10.18276/skk.2020.27-19.

- Dolny, Lucjan. „Edyty Stein koncepcja filozofii chrześcijańskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 19–26.
- Dolny, Lucjan. „Fazy rozwoju myśli filozoficznej Edith Stein”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 3–4 (1994–1995): 11–17.
- Dolny, Lucjan. „Leibniza koncepcja grzechu”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 58–63.
- Fertach, Adrian. „Dziennikarz sługą prawdy i człowieka”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 311–322. DOI: 10.18276/skk.2021.28-15.
- Kozłowski, Ryszard. „Człowiek bez twarzy: studium z filozofii człowieka ks. Józefa Tischnera”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 101–120.
- Kozłowski, Ryszard. „Człowiek jako istota duchowa w ujęciu filozofii metafizycznej Plotyna”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 12 (2007): 87–97.
- Kozłowski, Ryszard. „Doświadczenie czasu w świetle metafizyki dialogicznej Emmanuela Lévinasa”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 177–192.
- Kozłowski, Ryszard. „Twarze męstwa: męstwo jako doświadczenie personalne”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 15 (2010): 127–150.
- Król, Remigiusz. „Główne wątki Tomaszowej antropologii”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 121–131.
- Król, Remigiusz. „Ontologia fundamentalna i jej analiza «bycia» w ujęciu Heideggera”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 323–338. DOI: 10.18276/skk.2021.28-16.
- Łyskawka, Alicja. „Jan Paweł II i Jean Paul Sartre o odpowiedzialności w świetle wolności”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 157–164.
- Merecki, Jarosław. „«Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną», czyli prawda jako problem polityczny”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 29 (2022): 249–257. DOI: 10.18276/SKK.2022.29-13.
- Mielnik, Paweł. „Der Tod nach Boethius in der Consolatio philosophiae”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 149–167. DOI: 10.18276/skk.2017.24-09.
- Popławski, Jacek. „Klasyczna koncepcja ontologiczna, a ontologia relacyjna”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 14 (2009): 159–170.
- Sienkiewicz, Edward. „Gabriela Marcela metafizyka nadziei”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 11–30.
- Sienkiewicz, Edward. „Godność osoby ludzkiej w wymiarze antropologii filozoficznej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 15 (2010): 189–205.
- Sienkiewicz, Edward. „Zagadnienie prawdy absolutnej w naukach empirycznych”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 181–205.
- Sienkiewicz, Edward. „Znaczenie średniowiecznej filozofii w rozwoju nauk”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 213–243. DOI: 10.18276/skk.2016.23-14.
- Symonowicz, Andrzej. „Zadania filozofii w poszukiwaniu prawdy w świetle encykliki Jana Pawła II «Fides et ratio»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 177–187. DOI: 0.18276/skk.2015.22-12.
- Szulist, Janusz. „Etyka chrześcijańska w funkcjonowaniu demokracji”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 265–279.

- Wawrzynów, Kazimiera J. „Myśl i postawa Edyty Stein inspiracją do budowania edukacyjnej kultury dialogu”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 26 (2019): 219–230. DOI: 10.18276/skk.2019.26-11.
- Żejmo, Marek. „Grundtvig i Kierkegaard: dwie krytyki duńskiego luteranckiego Kościoła państwowego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 11 (2007): 229–243.
- Żejmo, Marek. „S. Kierkegarda genetyczna koncepcja jaźni”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 5 (2000): 47–55.

Historia

- Bilski, Łukasz. „Formacja organisty na terenie diecezji koszalińsko-kołobrzeszkiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 21 (2014): 299–315.
- Bilyk, Viktoria. „Klasztory bazylianów prawobrzeżnej Ukrainy i ich udział w Powstaniu Listopadowym 1830 roku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 29 (2022): 261–273. DOI: 10.18276/SKK.2022.29-14.
- Bilyk, Viktoria. „Likwidacja Kościoła katolickiego obrządku wschodniego w południowo-zachodnich guberniach Cesarstwa Rosyjskiego za panowania cesarza Mikołaja I (lata 30. XIX wieku)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 30 (2023): 221–233. DOI: 10.18276/SKK.2023.30-11.
- Bilyk, Viktoria. „Polityka religijna cesarzy Pawła I i Aleksandra I w sprawie Kościoła grecko-unickiego w południowo-zachodnim terytorium Imperium Rosyjskiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 28 (2021): 383–397. DOI: 10.18276/skk.2021.28-20.
- Bilyk, Viktoria. „Царские репрессии относительно грекокатолической Церкви на юго-восточной Речи Посполитой в конце XVIII века (Carskie represje wobec Cerkwi grekokatolickiej na południowo-wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej w końcu XVIII wieku)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 26 (2019): 233–248. DOI: 10.18276/skk.2019.26-12.
- Bończa-Bystrzycki, Lech. „Historia diecezji koszalińsko-kołobrzeszkiej (1972–2005)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 10 (2005): 27–43.
- Bończa-Bystrzycki, Lech. „Katolickie nabożeństwa polskie w dekanacie lęborskim w latach 1871–1945”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 3–4 (1994–1995): 141–158.
- Bończa-Bystrzycki, Lech. „Powstanie katolickich ośrodków duszpasterskich w archidiecezji koszalińsko-kołobrzeszkiej w latach 1908–1925”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 2 (1993): 185–207.
- Bończa-Bystrzycki, Lech. „Przyczynek do dziejów diecezji koszalińsko-kołobrzeszkiej w latach 1972–1992”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 11 (2007): 7–22.
- Bończa-Bystrzycki, Lech. „Przynależność diecezjalna okręgu szczecineckiego i słupskiego pod koniec XIX wieku i w początkach XX wieku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 1 (1992): 127–135.
- Bończa-Bystrzycki, Lech. „Statystyczny przegląd zabytkowych obiektów sakralnych w Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeszkiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie* 1 (1992): 169–171.

- Bończa-Bystrzycki, Lech. „Źródła archiwalne do dziejów Kościoła w XIX wieku na obecnych terenach Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 119–126.
- Ceynowa, Tadeusz. „Kulturkampf w dekanacie waleckim”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 165–178.
- Ceynowa, Tadeusz. „Manuskrypt ks. Andrzeja Józefa Delerda jako źródło do początków kultu Matki Bożej Bolesnej w Skrzatuszu”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 439–457. DOI: 10.18276/skk.2020.27-25.
- Ceynowa, Tadeusz. „Materiały Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej w Koszalinie dotyczące kościelnych dziejów Piły”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 249–266. DOI: 10.18276/skk.2019.26-13.
- Ceynowa, Tadeusz. „Starania biskupa Ignacego Jeża o utworzenie Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 23–32.
- Ceynowa, Tadeusz. „Zakony i instytuty życia konsekrowanego w dokumentach archiwów kościelnych diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 339–354. DOI: 10.18276/skk.2016.23-22.
- Fąs, Grzegorz. „Działalność dewocyjna i społeczno-kulturalna bractw religijnych w dekanacie bytomskim od końca XVI wieku do roku 1772”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 161–168.
- Ficek, Ryszard. „Cardinal Stefan Wyszyński’s personalist-communitarian concept of the state and the socio-political transformations of Poland in the post-war decades”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 399–422. DOI: 10.18276/skk.2021.28-21.
- Grobelna-Sochaj, Angelika. „Retabulum z Łubowa w nurcie późnogotyckiej sztuki i pobożności z przełomu XV i XVI wieku na Pomorzu Zachodnim”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 29 (2022): 275–292. DOI: 10.18276/SKK.2022.29-15.
- Janusiak, Joanna. „Ludobójstwo w Ponarach – obraz zbrodni w świetle relacji Kazimierza Sakowicza i Heleny Pasierbskiej cz. 1”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 355–375. DOI: 10.18276/skk.2016.23-23.
- Janusiak, Joanna. „Ludobójstwo w Ponarach – obraz zbrodni w świetle relacji Kazimierza Sakowicza i Heleny Pasierbskiej cz. 2”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 301–319. DOI: 10.18276/skk.2017.24-19.
- Kachnicz, Zenon. „Komuniści wobec Kościoła na Pomorzu Zachodnim w pierwszych latach po II wojnie światowej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 179–184.
- Kachnicz, Zenon. „Ks. ppłk Józef Wrycza i Tajna Organizacja Wojskowa «Gryf Pomorski»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 137–146.
- Kachnicz, Zenon. „Prowokacje aparatu bezpieczeństwa publicznego wobec księży Kościoła rzymskokatolickiego na przykładach młodzieżowych organizacji antykomunistycznych – Pomorze Środkowe 1949–1950”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 6 (2001): 119–132.
- Komisarczyk, Adam. „Historia szpitala św. Karola Boromeusza w Szczecinie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 317–326.
- Krzystek, Andrzej. „Kielich i patena Konrada Mazowieckiego z XIII wieku – kopia dla Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 459–471. DOI: 10.18276/skk.2020.27-26.

- Lesner, Witold. „Oskar Arnulfo Romero, święty trudnego czasu”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 473–486. DOI: 10.18276/skk.2020.27-27.
- Łukaszewicz, Łukasz. „Przygotowanie i przebieg I Synodu Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 377–400. DOI: 10.18276/skk.2016.23-24.
- Manikowska, Mirosława. „W roku obchodów setnej rocznicy objęcia parafii zakrzewskiej przez ks. dr. Bolesława Andrzeja Domańskiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 307–316.
- Nowaszczuk, Jarosław. „Przyczynek do badań jezuickiego martyrologium”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 487–500. DOI: 10.18276/skk.2020.27-28.
- Romejko, Adam. „Stosunki chrześcijańsko-żydowskie w świetle twórczości Adama Zielińskiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 29 (2022): 145–161. DOI: 10.18276/SKK.2022.29-08.
- Ryngwelski, Ryszard. „Działalność Wydziału Katechetycznego Kurii Biskupiej w Koszalinie w okresie 30 lat istnienia Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 313–324.
- Szczepaniuk, Piotr. „Powstanie, historia i terytorium diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 5 (2000): 123–131.
- Szugalski, Tomasz. „Polskie nauczanie religijne w kościele św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty w Pile w XIX wieku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 5 (2000): 69–83.
- Szugalski, Tomasz. „Uposażenie proboszcza pilskiego w XVI–XVIII wieku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 183–191.
- Śmierzchalski-Wachocz, Dariusz. „Cenzurowanie organu urzędowego kurii gorzowskiej w latach 1957–1959. Fragment polityki antykościelnej PRL”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 423–434. DOI: 10.18276/skk.2021.28-22.
- Śmierzchalski-Wachocz, Dariusz. „Wpływ wyboru papieża Jana Pawła II na stosunek władz państwowych do Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim. Metody i przykłady”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 501–523. DOI: 10.18276/skk.2020.27-29.
- Wachoł, Paweł. „Szkoła, uniwersytet i państwo w służbie wychowania Polaków”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 401–410. DOI: 10.18276/skk.2016.23-25.
- Wejman, Grzegorz. „Dzieje Zgromadzenia Sióstr Jezusa Miłosiernego w granicach dzisiejszej metropolii szczecińsko-kamieńskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 267–287. DOI: 10.18276/skk.2019.26-14.
- Wejman, Grzegorz. „Milenium w administracji gorzowskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 279–300.
- Werra, Zbigniew. „Etyczno-moralne uwarunkowania kształtujące postawy wojennego społeczeństwa obywatelskiego żołnierzy 2. Korpusu Polskiego w kampanii włoskiej 1944–1945”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 327–341.
- Werra, Zbigniew. „Polityka władz brytyjskich względem Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 285–296. DOI: 10.18276/skk.2015.22-19.

- Wiązowski, Eugeniusz Grzegorz. „Kardynał August Hlond jako twórca podstaw administracji kościelnej na Pomorzu Środkowym po II wojnie światowej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 18, 1 (2012): 145–164.
- Zieliński, Jarosław. „Teoria cywilizacji według Feliksa Konecznego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 289–303. DOI: 10.18276/skk.2019.26-15.
- Zymomrja, Mikołaj, Romuald Jankiewicz. „Uwagi na temat historii Ukraińskiej Cerkwi Greckokatolickiej – aspekty interkulturowe”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 345–370.

Homiletyka

- Blank, Ireneusz. „Teologiczne aspekty prawdy o «zstąpieniu do piekieł» w przekazie kaznodziejskim”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 12 (2007): 21–29.
- Jaśkiewicz, Grzegorz. „Eklezjotwórcza funkcja homilii”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 14 (2009): 81–91.
- Kosmana, Ignacy. „Homilia hagiograficzna pół wieku po «Vaticanum II»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 73–83.

Katechetyka

- Bielinowicz, Adam. „Physical activity in curriculum documents and selected religious instruction textbooks”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 29 (2022): 193–206. DOI: 10.18276/SKK.2022.29-10.
- Buchta, Roman. „Katecheza wprowadzająca do życia wspólnotowego w kontekście założeń programu duszpasterskiego dla Kościoła w Polsce «Wierzę w Kościół Chrystusowy»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 30 (2023): 121–136. DOI: 10.18276/SKK.2023.30-07.
- Gogolik, Mirosław. „Rola świecików w przygotowaniu kandydatów do sakramentu bierzmowania”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 185–197. DOI: 10.18276/skk.2017.24-11.
- Kaczmarek, Robert. „Wyzwania dla współczesnej praktyki przygotowania do bierzmowania na przykładzie doświadczeń Polski i Niemiec”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 199–214. DOI: 10.18276/skk.2017.24-12.
- Kochel, Jan. „«Młodzi na progu» – propozycja kerygmatyczno-mistagogicznego przygotowania do sakramentu bierzmowania”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 215–230. DOI: 10.18276/skk.2017.24-13.
- Kowalczyk, Marek. „Ekumenizm i dialog międzyreligijny w katechezie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 12 (2007): 75–85.
- Kurzydło, Dariusz. „Bierzmowanie osób niepełnosprawnych intelektualnie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 231–242. DOI: 10.18276/skk.2017.24-14.
- Kurzydło, Dariusz. „O religijnej formacji ludzi dorosłych”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 145–156.
- Lechów, Wojciech. „Kerygmat w katechezie jako językowy postulat teologii soborowej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 117–126.

- Lemek, Katarzyna. „Troska o katechezę pierwszego metropolity szczecińsko-kamieńskiego abp. Mariana Przykuckiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 373–389. DOI: 10.18276/skk.2020.27-21.
- Mastalski, Janusz. „(Nie)zdolność gimnazjalistów do owocnego przyjęcia bierzmowania”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 243–255. DOI: 10.18276/skk.2017.24-15.
- Mazur, Radosław. „Ewolucja pojmowania Biblii w teologii i posłudze katechetycznej Kościoła do Soboru Watykańskiego II”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 53–63.
- Mazur, Radosław. „Wskazania wychowawcze we współczesnym nauczaniu Kościoła”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 177–189. DOI: 10.18276/skk.2018.25-11.
- Mazur, Radosław. „Współczesne formy bałwochwalstwa – perspektywa katechetyczna”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 29 (2022): 207–220. DOI: 10.18276/SKK.2022.29-11.
- Misiaszek, Kazimierz. „Bierzmowanie – sakramentem dojrzałości czy sakramentem kształtowania dojrzałości?”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 257–264. DOI: 10.18276/skk.2017.24-16.
- Misiaszek, Kazimierz. „Wychowanie katolickie wobec wyzwań współczesności”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 191–205. DOI: 10.18276/skk.2018.25-12.
- Nycz, Kazimierz. „Doświadczenie katechezy ostatnich lat w perspektywie wyzwań pluralistycznej Europy”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 5–16.
- Szczodry, Marcin. „Dni Młodych w (archi)diecezji szczecińsko-kamieńskiej w latach 1990–2022”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 30 (2023): 137–163. DOI: 10.18276/SKK.2023.30-08.
- Tomasik, Piotr. „Bierzmowanie jako sakrament misji”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 265–288. DOI: 10.18276/skk.2017.24-17.
- Walulik, Anna. „Bierzmowanie *versus* rytuały przejścia”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 289–298. DOI: 10.18276/skk.2017.24-18.
- Zellma, Anna, Edward Wiązowaty. „Współpraca szkoły z Policją w zakresie przeciwdziałania demoralizacji młodzieży”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 16 (2011): 127–144.

Katolicka nauka społeczna

- Danielewicz, Zbigniew. „Bezpieczeństwo egzystencjalne i specyfika jego wybranych noetycznych zagrożeń”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 293–304. DOI: 10.18276/skk.2016.23-19.
- Jasiński, Karol. „Liberalizm a dobro wspólne”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 305–319. DOI: 10.18276/skk.2016.23-20.
- Jasiński, Karol. „Relacja między chrześcijaństwem a kapitalizmem w myśli Macieja Zięby OP”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 225–240. DOI: 10.18276/skk.2018.25-14.
- Misiak, Roman. „Nacjonalizm jako skrajność narodowa w nauczaniu społecznym Kościoła”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 257–272. DOI: 10.18276/skk.2015.22-17.

- Regliński, Wiesław. „Życie społeczne jako płaszczyzna spotkania moralności i prawa”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 165–184.
- Stępnia, Marek. „Problem zadłużenia międzynarodowego w nauczaniu społecznym Kościoła (próba syntezy)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 6 (2001): 239–247.
- Szulist, Janusz. „Rola sprawiedliwej płacy w kształtowaniu wolności odpowiedzialnej człowieka”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 321–335. DOI: 10.18276/skk.2016.23-21.
- Szulist, Janusz. „Źródła solidarności na przykładzie Orędzia na Światowy Dzień Pokoju 2014 papieża Franciszka”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 283–296.
- Wejman, Henryk. „Zaufanie Bogu podstawą zaangażowania społecznego człowieka. Studium analityczne «Dzienniczka» św. s. Faustyny Kowalskiej w aspekcie społecznym”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 365–379. DOI: 10.18276/skk.2021.28-19.
- Wnuk, Ewa. „Nowe czasy – nowe możliwości. Polityka w nowej przestrzeni politycznej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 261–273. DOI: 10.18276/skk.2018.25-16.

Literatura

- Jastrząb, Dariusz. „Dekonstrukcja mitu drogi w powieści «On the Road» J. Kerouaca”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 15 (2010): 89–97.
- Jastrząb, Dariusz. „Jak według Dostojewskiego «piękno zbawia świat»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 117–125.
- Jastrząb, Dariusz. „Obecność dyskursu moralnego w literaturze”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 3–4 (1994–1995): 159–164.
- Kulesza, Monika. „Biblijne obrazy nieba w późnej liryce Juliusza Słowackiego. Kilka uwag badawczych”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 165–180. DOI: 10.18276/skk.2016.23-10.
- Sochaj, Andrzej. „Rola języka ojczystego w wierze i duszpasterstwie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 273–281. DOI: 10.18276/skk.2015.22-18.
- Żejmo, Marek. „Teologiczna problematyka wiersza «Do zesłej» Cypriana Kamila Norwida”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 313–317.

Pedagogika

- Babiński, Jarosław. „Ks. Franciszek Sawicki jako pedagog”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 7–17.
- Bielinowicz, Adam. „Educating a truthful user of the Internet”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 341–354. DOI: 10.18276/skk.2021.28-17.
- Czaja, Zygmunt. „Ideal katechety według młodzieży klas trzecich Gimnazjum nr 4 w Słupsku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 137–144.
- Czaja, Zygmunt. „Wychowawczy charakter szkolnych rekolekcji wielkopostnych”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 61–75.
- Łuszczek, Krzysztof. „Nowe paradygmaty wychowania w środowisku cyfrowym”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 163–175. DOI: 10.18276/skk.2018.25-10.

- Łuszczek, Krzysztof. „Transhumanistyczne wyzwania przyszłości. Wychowanie i edukacja”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 391–404. DOI: 10.18276/skk.2020.27-22.
- Palacz, Małgorzata. „Poszukiwania i pragnienia młodego człowieka według papieży Benedykta XVI i Franciszka”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 355–364. DOI: 10.18276/skk.2021.28-18.
- Rawicka, Iwona. „Kryzys wychowania w wartościach i jego konsekwencje – analiza zjawiska na przełomie XX i XXI wieku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 405–420. DOI: 10.18276/skk.2020.27-23.
- Stępiak, Marek. „Rola szkoły w procesie wychowania w nauczaniu kardynała Stefana Wyszyńskiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 325–334.
- Wesoły, Waldemar. „Wychowawcza rola ojca w rodzinie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 319–330.
- Zakrzewska, Aldona. „Polska pedagogika katolicka a wychowanie młodego pokolenia do odpowiedzialności społecznej w szkołach katolickich”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 207–221. DOI: 10.18276/skk.2018.25-13.
- Zdoliński, Jacek. „Dialog podstawą wychowania w koncepcji Martina Bubera”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 345–354.
- Zellma, Anna, Edward Wiązowaty. „Rekolekcje szkolne jako miejsce przeciwdziałania hejtowi internetowemu wśród młodzieży”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 421–436. DOI: 10.18276/skk.2020.27-24.
- Zymomrja, Mikołaj, Mirosława Landowska. „Teoretyczne podejście do celów recepcji tekstu duchownego w procesie nauczania języka obcego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 335–344.

Prawo

- Bartocha, Waldemar. „Struktura prawna Rady Konferencji Biskupów Europy”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 8 (2003): 243–254.
- Dullak, Kazimierz, Łukasz Pniewski. „Urząd administratora diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej w okresie wakatu 3.03–9.07.2007 roku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 30 (2023): 235–263. DOI: 10.18276/SKK.2023.30-12.
- Dullak, Kazimierz. „I (XIV) Synod Archidiecezji Warmińskiej (2006–2012). Misja Kościoła Warmińskiego w dziele Nowej Ewangelizacji”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 33–47.
- Dullak, Kazimierz. „Kształtowanie się norm prawnych w dziedzinie formacji duchowej w Zgromadzeniu Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 77–105.
- Dullak, Kazimierz. „Najwyższa władza w Kościele a organy wspomagające ją”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 16 (2011): 49–58.
- Dullak, Kazimierz. „Przygotowanie bliższe do małżeństwa w świetle dokumentów różnych szczebli obowiązujących w wybranych diecezjach polskich”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 527–543. DOI: 10.18276/skk.2020.27-30.

- Dullak, Kazimierz. „Realizacja zadań w dziedzinie spraw *super rato* przez Sąd Biskupi w Koszalinie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 215–240.
- Dullak, Kazimierz. „Sakrament święceń w ustawodawstwie synodalnym w Polsce w latach 1983–2000”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 6 (2001): 189–206.
- Dullak, Kazimierz. „Sąd Biskupi w Koszalinie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 175–194.
- Dullak, Kazimierz. „Sprawowanie sakramentu bierzmowania”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 19, 2 (2012): 25–34.
- Dullak, Kazimierz. „Stół czy stoły Słowa Bożego?”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 241–253.
- Gruszowski, Robert. „Parafialne Rady Duszpasterskie w prawie partykularnym i praktyce duszpasterskiej diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 241–254.
- Kodzia, Jarosław. „Kongregacje dekanalne w świetle Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1917 r. i 1983 r. oraz I Synodu Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 267–282.
- Łapucha, Jarosław. „*Praeceptum dominicale* w czasie epidemii. Studium z zakresu języka kościelnego na przykładzie dokumentów biskupów polskich”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 437–455. DOI: 10.18276/skk.2021.28-23.
- Łowicki, Piotr. „Geneza i historia urzędu dziekana”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 545–560. DOI: 10.18276/skk.2020.27-31.
- Łuszczek, Krzysztof. „Polityka medialna Unii Europejskiej wobec problemu ochrony prywatności w nowych mediach”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 307–326; DOI: 10.18276/skk.2019.26-16.
- Mazurkiewicz, Dariusz. „*Normae substantiales* w liście apostołskim papieża Franciszka «Vos estis lux mundi» w świetle wcześniejszego prawodawstwa powszechnego i polskiego prawa partykularnego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 457–474. DOI: 10.18276/skk.2021.28-24.
- Mazurkiewicz, Dariusz. „Postulaty *de lege ferenda* do nowelizacji konstytucji apostołskiej «Vos estis lux mundi»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 29 (2022): 295–310. DOI: 10.18276/SKK.2022.29-16.
- Mazurkiewicz, Dariusz. „Szafarz sakramentu bierzmowania : próba wykładni obowiązujących przepisów”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 19, 2 (2012): 99–113.
- Poczmański, Michał. „Kwestie majątkowe w przypadku parafii zakonnej powierzonej na podstawie kan. 520”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 327–346. DOI: 10.18276/skk.2019.26-17.
- Pokorski, Krzysztof O. „Utrata urzędu kościelnego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 561–569. DOI: 10.18276/skk.2020.27-32.
- Rozmiarek, Karolina. „Ustalenie istnienia lub nieistnienia, unieważnienie i rozwiązanie małżeństwa w polskim prawie rodzinnym oraz stwierdzenie nieważności i rozwiązanie małżeństwa w prawie kanonicznym Kościoła katolickiego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 241–260. DOI: 10.18276/skk.2018.25-15.

- Sienkiewicz, Edward. „Religijne czy świeckie (polityczne) pochodzenie prawa w Mezopotamii (?)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 347–363. DOI: 10.18276/skk.2019.26-18.
- Sobański, Piotr. „Kwestia unieważniania prawomocnych orzeczeń sądowych wydawanych wobec księży w Polsce w latach 1944–1989”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 571–589. DOI: 10.18276/skk.2020.27-33.
- Szulgalski, Tomasz. „Proboszczowie i komendarze pilscy w latach 1815–1914”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 6 (2001): 155–162.
- Wojnar, Stanisław. „Stan prawny parafii w diecezji przemyskiej za rządów biskupa Antoniego Gołaszewskiego w świetle ustaw józefińskich”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 137–159.
- Wojnar, Stanisław. „Urząd dziekański w świetle ustaw józefińskich na przykładzie diecezji przemyskiej w latach 1786–1824”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 169–184.
- Wojtczak, Jan. „II Synod Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej w historyczno-teologicznej perspektywie synodalności Kościoła”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 30 (2023): 265–286. DOI: 10.18276/SKK.2023.30-13.

Psychologia

- Adamczyk, Dariusz. „Wychowanie ku dobru – w perspektywie Tischnerowskiej koncepcji człowieka agatologicznego”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 211–228. DOI: 10.18276/skk.2015.22-14.
- Bukalski, Sławomir. „Religijność jako kryterium jakości narzeczeństwa i małżeństwa”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 243–254. DOI: 10.18276/skk.2016.23-16.
- Falewicz, Adam. „Geneza i przegląd psychologicznych koncepcji mądrości”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 243–254. DOI: 10.18276/skk.2015.22-16.
- Falewicz, Adam. „Prężność osobowości i jej rola w procesach radzenia sobie ze stresem”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 263–275. DOI: 10.18276/skk.2016.23-17.
- Gała, Aleksandra, Zdzisław Kroplewski. „Wychowanie ku wolności od nałogów (streszczenie dokonane przez ks. Zdzisława Kroplewskiego w oparciu o zapis magnetofonowy)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 46–47.
- Kozak, Igor. „Psychologiczny pomiar religijności uczniów poznańskiej szkoły niepublicznej oraz młodzieżowej wspólnoty parafialnej w okresie pandemii Covid-19”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 30 (2023): 199–218. DOI: 10.18276/SKK.2023.30-10.
- Kroplewski, Zdzisław. „Interakcje sfery ewaluatywno-przekonaniowej i procesów poznawczych: (przegląd badań psychologicznych)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 27–42.
- Kroplewski, Zdzisław. „Obraz kapłana, jako osoby pomagającej, u ludzi uzależnionych (sprawozdanie z badań pilotażowych)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 64–71.
- Kroplewski, Zdzisław. „Pojęcie i kryteria racjonalności rozumowania”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 5 (2000): 99–121.
- Kroplewski, Zdzisław. „Problem racjonalności religii”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 159–172.

- Kroplewski, Zdzisław. „Rola czynnika afektywnego w rozumowaniu religijnym w aspekcie racjonalności”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 283–302.
- Kroplewski, Zdzisław. „Wychowanie do wolności i odpowiedzialności (studium psychologiczno-pedagogiczne)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 3–4 (1994–1995): 19–33.
- Nocek, Robert. „Mobbing jako przemoc biurowa a godność pracownika w strukturach pracy”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 12 (2007): 147–157.
- Oleś, Piotr. „Kryzys wartości u współczesnej młodzieży”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 32–42.
- Żurek, Anita. „Komunikacja interpersonalna drogą do chrześcijańskiego braterstwa”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 277–289. DOI: 10.18276/skk.2016.23-18.

Socjologia

- Baniak, Józef. „Małżeństwo i rozwody w świadomości młodzieży polskiej przełomu XX i XXI wieku w świetle badań socjologicznych”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 287–310. DOI: 10.18276/skk.2021.28-14.
- Baniak, Józef. „Model i wzór osobowy księdza parafialnego w interpretacji socjologicznej i w wyobrażeniach katolików dorosłych w Polsce na przełomie XX i XXI wieku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 30 (2023): 167–197. DOI: 10.18276/SKK.2023.30-09.
- Baniak, Józef. „Zaufanie i nieufność dorosłych katolików do Kościoła instytucjonalnego w Polsce. Na podstawie wyników badań socjologicznych z przełomu XX i XXI wieku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 29 (2022): 223–248. DOI: 10.18276/SKK.2022.29-12.
- Misiak, Roman. „Geneza kwestii narodowej w płaszczyźnie intelektualnej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 18, 1 (2012): 93–109.
- Misiak, Roman. „Uwarunkowania społeczne powstawania narodów w Europie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 161–174.
- Szauer, Remigiusz. „Moralność małżeńsko-rodzinna w ujęciu uczniów szkół średnich i uczelni wyższych w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej. Studium socjologiczno-pastoralne”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 185–202. DOI: 10.18276/skk.2019.26-09.

Recenzje

- Blank, Ireneusz. „Henryk Sławiński, «Dziś spełniły się słowa Pisma, któreście słyszeli». Homilia w niedzielnym zgromadzeniu wiernych, Włocławek 2002”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 197–201.
- Blank, Ireneusz. „Wiesław Oleszek, «Przepowiadanie o świętych», Lublin 2002”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 261–264.
- Bujak, Janusz. „John R. Quinn, «Per una riforma del papato. L’impegno appello all’unità dei cristiani», Brescia 2000”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 203–206.
- Bujak, Janusz. „Benedykt XVI, «Jezus z Nazaretu, Cz. 1: Od chrztu w Jordanie do Przemienienia», Kraków 2007”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 305–314.

- Bujak, Janusz. „Gilbert Keith Chesterton, «Wiekuiesty człowiek», Warszawa–Ząbki 2004”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 265–268.
- Bujak, Janusz. „Ignazio Sanna, «L’antropologia cristiana tra modernità e postmodernità», Brescia 2004”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 253–259.
- Bujak, Janusz. „Paweł Beyga, «Tradycja anglikańska w mszale dla ordynariatów personalnych byłych anglikanów», Opole 2018, ss. 203”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 593–596. DOI: 10.18276/skk.2020.27-34.
- Bujak, Janusz. „Studia soborowe. Historia i nauczanie Vaticanum II, red. Michał Białkowski, Toruń 2013, ss. 591”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 345–347.
- Ceynowa, Tadeusz. „35 lat Salezjańskiej Inspektorii pw. św. Wojciecha w Pile. Elenko Jubileuszowe 2014–2015. Opracowanie i redakcja A. Popławski, J. Wąsowicz, Piła 2015, ss. 189”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 299–300. DOI: 10.18276/skk.2015.22-20.
- Cygan, Milena. „Historia pewnego obrazu: M. Bersanelli, «Wielki spektakl na niebie. Osiem wizji wszechświata od starożytności do naszych czasów», tłum. A. Liszka-Drażkiewicz, Copernicus Center Press, wydanie 1, Kraków 2020, ss. 317”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 29 (2022): 313–318. DOI: 10.18276/SKK.2022.29-17.
- Czaja, Zygmunt. „Esteban Uruburu, «Nazywają go Ojcem», tł. Paweł Pachciarek, Warszawa 1991”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 212.
- Czaja, Zygmunt. „«Wychować charakter», red. Aneta Piątkowska, Katarzyna Stępień, Lublin 2005”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 261–264.
- Czaja, Zygmunt. „Erich Dauzenroth, «Janusz Korczak. Życie dla dzieci», Kraków 2005”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 269–271.
- Czaja, Zygmunt. „Jacek Salij, «Patriotyzm dzisiaj», Poznań 2005”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 272–275.
- Czaja, Zygmunt. „Janusz Korczak. «Jak kochać dziecko», Warszawa 1992”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 211.
- Czaja, Zygmunt. „Krystyna Chałas, Stanisław Kowalczyk, «Wychowanie ku wartościom narodowo-patriotycznym. Elementy teorii i praktyki», T. 2, Lublin 2006”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 265–269.
- Czaja, Zygmunt. „Marian Nowak, Tomasz Ożóg, Alina Rynio, «W trosce o integralne wychowanie», Lublin 2003”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 207–210.
- Dullak, Kazimierz. „«Synodalność Kościoła w nauczaniu i działalności Jana Pawła II», red. Stanisław Tymosz, Lublin 2004”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 281–284.
- Dullak, Kazimierz. „Jan Dudziak, «Kanoniczna rola proboszcza. Realizacja podstawowych zadań kościelnych : nauczania, uświęcania, rządzenia», Tarnów 2001”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 277–280.
- Dullak, Kazimierz. „Małgorzata Baran, «Prawna pomoc procesowa»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 12 (2007): 223–226.
- Kołaciński, Mariusz. „Andreas Laun, «Współczesne zagadnienia teologii moralnej. Teologia moralna fundamentalna, wolność sumienia, spory w Kościele», Kraków 2001”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 211–214.

- Kołaciński, Mariusz. „Stanisław Mycek, «Człowiek i odpowiedzialność», Sandomierz 2006”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 315–318.
- Korwin-Gronkowski, Arkadiusz. „Gerhard Lohfink, «Przeciw banalizacji Jezusa», Wydawnictwo św. Wojciecha, Poznań 2014, ss. 438”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 301–306. DOI: 10.18276/skk.2015.22-21.
- Kosmana, Ignacy. „Jan Gajur, «Oazy Ortodoksji», Krosno 2011”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 18, 1 (2012): 167–168.
- Kosmana, Ignacy. „Paulin Sotowski, «Opowieści o św. Maksymilianie. Audycje w Radiu Niepokalanów 2009–2010», Niepokalanów 2011”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 16 (2011): 147–148.
- Laskowski, Leszek. „Świadek historii”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 231–266.
- Lemański, Janusz. „Andrzej Mozgol, «Teologia Arki Przymierza w psalmach i w tradycji prorockiej (Ps 132; Jr 3,14–18; 2 Mch 2,1–8)», Katowice 2003”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 215–218.
- Lemański, Janusz. „Ks. Roman Bartnicki, «Jezus w drodze do śmierci i zmartwychwstania. Komentarz do Ewangelii Marka 8,27–16,20. Część I: Mk 8,27–13,37», Warszawa: Instytut Papieża Jana Pawła II, 2018, ISBN 978-83-65198-50-1”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 367–371. DOI: 10.18276/skk.2019.26-19.
- Lemański, Janusz. „Marcin Majewski, «Pięcioksiąg odczytany na nowo. Przesłanie autora kapłańskiego (P) i jego wpływ na powstanie Pięcioksięgu», Kraków: Uniwersytet Jana Pawła II – Wydawnictwo Naukowe, 2018, ISBN 978-83-7438-651-7”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 373–379. DOI: 10.18276/skk.2019.26-20.
- Napadło, Marcin. „Karol Tarnowski, «W mroku uczonej niewiedzy», Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, ss. 340”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 281–283. DOI: 10.18276/skk.2018.25-18.
- Napadło, Marcin. „Marek Szulakiewicz, «Poszukiwania metafizyczne», Wydawnictwo Naukowe Mikołaja Kopernika, Toruń 2014, ss. 248”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 413–417. DOI: 10.18276/skk.2016.23-26.
- Pielka, Paweł. „«Kościół Ducha kontynuacją Wcielenia Chrystusa» o. prof. dr. hab. Andrzeja A. Napiórkowskiego OSPPE, ss. 232”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 477–479. DOI: 10.18276/skk.2021.28-25.
- Ponیزی, Bogdan. „Janusz Lemański, «Arka Przymierza w dziejach narodu wybranego. Pomiędzy historią a teologią», Szczecin 2006”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 319–321.
- Radkiewicz, Jan. „Studia soborowe tom II, cz. druga: Historia i recepcja Vaticanum II, red. M. Białkowski, Toruń 2015, ss. 856”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 419–421. DOI: 10.18276/skk.2016.23-27.
- Romejko, Adam. „Bonifacy Miązek, «Zapiski autobiograficzne», oprac. Piotr Obrączka, Wydawnictwo Gens, Kielce 2021, ss. 197”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 30 (2023): 289–293. DOI: 10.18276/SKK.2023.30-14.

- Romejko, Adam. „Ks. Edward Walewander, «Człowiek i książka», Wydawnictwo Liber Duo, Lublin 2020, ss. 262”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 481–484. DOI: 10.18276/skk.2021.28-26.
- Rosik, Mariusz, „R. Bartnicki, K. Klósek, «Metody interpretacji Nowego Testamentu. Wprowadzenie», Wydawnictwo Petrus, Kraków 2014, ss. 291”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 311–313. DOI: 10.18276/skk.2015.22-23.
- Rosik, Mariusz, Janusz Lemański. „Księga Rodzaju. Wstęp, przekład z oryginału, komentarz, nowy komentarz biblijny. Stary Testament I/1, rozdziały 1–11», Częstochowa 2013, ss. 571”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 307–309. DOI: 10.18276/skk.2015.22-22.
- Rychert, Michał. „G. Lohfink, «Przeciw banalizacji Jezusa», tłum. Eliza Pieciul-Karminska, Wydawnictwo św. Wojciecha, Poznań 2015, ss. 448”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 315–318. DOI: 10.18276/skk.2015.22-24.
- Sienkiewicz, Edward. „«Na drodze do doskonałości» Henryk Mochol, Rola sakramentu pokuty w dążeniu do doskonałości według nauczania biskupa Piotra Gołębiowskiego, Radom 2013, ss. 450”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 348–350.
- Sienkiewicz, Edward. „Adam Wojtczak, «Blisko Syna i blisko wierzących w Chrystusa»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 277–281.
- Sienkiewicz, Edward. „Bonawentura Smolka, «Narodziny i rozwój personalizmu», Opole 2002”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 219–223.
- Sienkiewicz, Edward. „Elżbieta Kotkowska, Jarosław Moskałyk, «Ja w relacji do Wspólnoty»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 16 (2011): 149–151.
- Sienkiewicz, Edward. „Henryk Pietras, «Wiara w zbawienie wieczne»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 12 (2007): 227–230.
- Sienkiewicz, Edward. „Joseph Ratzinger, «Wiara – prawda – tolerancja. Chrześcijaństwo a religie świata», Kielce 2004”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 290–294.
- Sienkiewicz, Edward. „Recenzja wydawnicza pracy zbiorowej pt. «Kościoł wobec wyzwań współczesnych», Radomska Biblioteka Teologiczna, red. M. Jagodziński, J. Wojtkun, Radom 2015”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 22 (2015): 319–321. DOI: 10.18276/skk.2015.22-25.
- Sienkiewicz, Edward. „Stefan Ewertowski, «Europa na progu trzeciego tysiąclecia», Olsztyn 2007”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 323–326.
- Sienkiewicz, Edward. „Tomasz Merton, «Czym jest kontemplacja?», tł. Izabela Zarębska, Piotr Zarębski”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 271–275.
- Sienkiewicz, Edward. „Tomasz Węclawski, «Powiedzcie prawdę», Kraków 2003”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 225–228.
- Sienkiewicz, Edward. „Wincenty Łaszewski, «Maryjna droga»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 18, 1 (2012): 169–171.
- Sienkiewicz, Edward. „Zdzisław J. Kijas, «Początki świata i człowieka», Kraków 2004”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 285–289.
- Smolka, Bonawentura. „Edward Sienkiewicz, «Chrystus – sens dziejów narodu w polskiej refleksji wiary», Poznań 2003”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 295–300.
- Szymik, Jerzy. „W służbie wspólnoty Kościoła. Ks. Edward Sienkiewicz i jego dzieło”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 485–490. DOI: 10.18276/skk.2021.28-27.

- Wąsowicz, Jarosław. „Ks. Andrzej Józef Delerdt, «Źródło łask Boskich nieprzebrane. Matka Boska Bolesna ze Skrzatusza i Jej historia», pod red. A. Borysowskiej, ks. T. Ceynowy, Szczecin 2017, ss. 59”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 277–279. DOI: 10.18276/skk.2018.25-17.
- Wejman, Grzegorz. „Recenzja książki Polskie drogi do wolności. Kronika parafii Świętej Rodziny w Pile 6 października 1978 – 18 czerwca 1989, wybór, wstęp i opracowanie Jarosław Wąsowicz SDB, Piła 2015, ss. 276”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 423–425. DOI: 10.18276/skk.2016.23-28.
- Wojtczak, Adam. „W poszukiwaniu duszy Europy”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 12 (2007): 231–234.
- Zadarko, Krzysztof. „«Unsere Hoffnung – Gottes Wort. Die Evangelien der Sonn- und Festtage; Auslegung und Verkündigung», hrsg. von Konrad Baumgartner, Otto Knoch, Frankfurt am Main 1987; «Die neutestamentlichen Lesungen der Sonn- und Festtage; Auslegung und Verkündigung», hrsg. von Otto Knoch, Ehrenfried Schulz, Frankfurt am Main 1992”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 208–210.
- Zadarko, Krzysztof. „Adams Jay E., Predigen: zielbewußt, anschaulich, überzeugend”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 3–4 (1994–1995): 166–167.
- Zadarko, Krzysztof. „Moos Alois, Das Verhältnis von Wort und Sakrament der deutschsprachigen katholischen Theologie des 20. Jahrhunderts”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 3–4 (1994–1995): 165–166.

Sprawozdania

- Bilski, Łukasz. „Sprawozdanie z konferencji naukowej «Liturgia i muzyka liturgiczna we współczesnej debacie teologicznej», Koszalin, 18 listopada 2017 r.”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 285–294. DOI: 10.18276/skk.2018.25-19.
- Bujak, Janusz. „Relacja z sympozjum «Gesù nostro contemporaneo?»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 18, 1 (2012): 173–174.
- Bujak, Janusz. „Sprawozdanie z konferencji naukowej «Małżeństwo i rodzina w nauczaniu i duszpasterskiej praktyce Kościoła», Koszalin, 16 kwietnia 2016”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 427–429. DOI: 10.18276/skk.2016.23-29.
- Bujak, Janusz. „Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej «Synodalność w życiu i nauczaniu Kościoła», 26 listopada 2019 roku (online)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 491–495. DOI: 10.18276/skk.2021.28-28.
- Bujak, Janusz. „Symposium naukowe, 17 listopada 2018 r., aula WSD Koszalin, organizator: ks. Janusz Bujak, Wydział Teologiczny US, tytuł: «Dogmat o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny w świetle objawień prywatnych»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 381–385. DOI: 10.18276/skk.2019.26-21.
- Ceynowa, Tadeusz. „Sprawozdanie z sesji popularnonaukowej Działalność zakonów, zgromadzeń i instytutów życia konsekrowanego na terenie diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, Koszalin, 28 listopada 2015”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 23 (2016): 431–433. DOI: 10.18276/skk.2016.23-30.

- Ceynowa, Tadeusz. „Sprawozdanie z sympozjum naukowego «Kardynał Stefan Wyszyński. Prymas, Mąż Stanu, Błogosławiony», 7 listopada 2020 roku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 497–500. DOI: 10.18276/SKK.2021.28-29.
- Krawiec-Złotkowska, Krystyna. „Sympozjum naukowe «Patroni Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Pomorza w 100-lecie Odzyskania Niepodległości», Słupsk, 15 stycznia 2019 r.”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 26 (2019): 387–390. DOI: 10.18276/skk.2019.26-22.
- Krawiec-Złotkowska, Krystyna. „Sympozjum naukowe «Święty Otton. Apostoł Pomorza» (Słupsk, 4 grudnia 2017 r.)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 295–298. DOI: 10.18276/skk.2018.25-20.
- Krupka, Aneta. „Sprawozdanie z ogólnopolskiej konferencji naukowej «Świętość Kościoła na przykładzie historii Pomorza», WSD Koszalin, 5 listopada 2022 roku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 30 (2023): 295–298. DOI: 10.18276/SKK.2023.30-15.
- Mazur, Radosław. „Sprawozdanie z konferencji naukowej «Dekalog. Refleksja teologiczna w 30. rocznicę obecności papieża św. Jana Pawła II w Koszalinie», Koszalin, 27 maja 2021 roku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 29 (2022): 319–323. DOI: 10.18276/SKK.2022.29-18.
- Mazur, Radosław. „Sprawozdanie z sympozjum naukowego «Wychowanie katolickie w dobie współczesnych przemian», Koszalin, 6 maja 2017 r.”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 25 (2018): 299–302. DOI: 10.18276/skk.2018.25-21.
- Nowak, Jan. „VI Sympozjum dla księży rekolekjonistów, ojców duchownych i spowiedników”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 216–218.
- Regliński, Wiesław. „Perspektywy personalizmu w bioetyce: sprawozdanie z Międzynarodowego Kongresu zorganizowanego przez Międzynarodową Federację Centrów i Instytutów Bioetycznych o Inspiracji Personalistycznej (FIBIP), Rzym, 21–22 czerwca 2004”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 301–305.
- Sienkiewicz, Edward. „Sprawozdanie z konferencji naukowej Miłosierdzie a sprawiedliwość, Koszalin, 19 listopada 2016 roku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 323–327. DOI: 10.18276/skk.2017.24-20.
- Sienkiewicz, Edward. „Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. «Kościół po transformacji systemowej w Polsce», zorganizowanej przez Katolickie Stowarzyszenie Civitas Christiana i Wyższe Seminarium Duchowne w Koszalinie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 15 (2010): 269–272.
- Szauer, Remigiusz. „Sprawozdanie z konferencji «Edukacja, wychowanie, duszpasterstwo młodzieży wobec współczesnych wyzwań», Koszalin, 23 listopada 2019 roku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 597–600. DOI: 10.18276/skk.2020.27-35.
- Tomaszewski, Tomasz. „Sprawozdanie z sesji popularnonaukowej «Aniołowie i demony»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 21 (2014): 351–353.
- Tomaszewski, Tomasz. „Sprawozdanie z sesji popularnonaukowej «Apokalipsa – księga (tylko) o końcu świata?»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 19, 2 (2012): 201–202.
- Tomaszewski, Tomasz. „Sprawozdanie z sesji popularnonaukowej «Kościół domem i szkołą komunii» w Wyższym Seminarium Duchownym w Koszalinie 22 stycznia 2011 roku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 16 (2011): 153–155.

- Tomaszewski, Tomasz. „Sprawozdanie z sesji popularnonaukowej «Od wiary Abrahama do wiary Kościoła»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 20, 1–2 (2013): 353–355.
- Tomaszewski, Tomasz. „Sprawozdanie z sesji popularnonaukowej zorganizowane z okazji Roku Kapłańskiego w Wyższym Seminarium Duchownym w Koszalinie 23 stycznia 2010 roku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 15 (2010): 273–275.
- Wójtowicz, Wojciech. „Sprawozdanie z 12. Zjazdu Teologów Fundamentalnych 1050-lecie Chrztu Polski. Teologia fundamentalna na straży tożsamości chrześcijańskiej, WSD Koszalin, 22–23 września 2016 roku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 24 (2017): 329–334. DOI: 10.18276/skk.2017.24-21.
- Zadarko, Krzysztof. „Czy i jak głosić kazania polityczne? (XXI Spotkanie homiletów obszaru języka niemieckiego)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 213–216.
- Zimmermann-Acklin, Markus. „Etyka filozoficzna i teologiczna – dwie siostry ostatecznie rozdzielone? Sprawozdanie z Międzynarodowego Sympozjum Naukowego zorganizowanego przez Uniwersytet w Lucernie (Szwajcaria) w dniach 11–12 czerwca 2004 roku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 10 (2005): 307–312.

Artykuły okolicznościowe

- Ceynowa, Tadeusz. „Ks. prof. dr hab. Edward Sienkiewicz naukowiec i duszpasterz”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 28 (2021): 11–30.
- Domin, Czesław. „Słowo Księdza Biskupa Ordynariusza Czesława Domina”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 7.
- Gołębiewski, Marian. „Przedmowa”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 5 (2000): 7.
- Jeż, Ignacy, Henryk Romanik. „Przygody z Opatrznością [wywiad]”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 285–300.
- Jeż, Ignacy. „Być narzędziem Boga”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 15–17.
- Jeż, Ignacy. „Refleksje biskupa seniora diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej na temat trzydziestolecia jej istnienia”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 7 (2002): 7–13.
- Jeż, Ignacy. „Słowo na jubileusz”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 3–4 (1994–1995): 7–9.
- Kropiewski, Zdzisław. „Wprowadzenie w problematykę sympozjum [„Młodzież w sytuacji zagrożenia”]”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 6–7.
- Krupa, Piotr. „20 lat Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. 55 lat kapłaństwa Księdza Biskupa Seniora Ignacego Jeża”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 9–14.
- Nycz, Kazimierz. „Przedmowa”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 9 (2004): 7.
- Nycz, Kazimierz. „Wprowadzenie”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 11 (2007): 5–6.
- „Od redakcji”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 1 (1992): 5.
- „Od redakcji”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 3–4 (1994–1995): 5.
- „Pamięci ks. dra Wojciecha Wójtowicza (1976–2020)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 27 (2020): 5–6.
- Sienkiewicz, Edward. „Od Redakcji”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 13 (2008): 5–6.
- Zieliński, Antoni, Andrzej Skibiński, Józef Walusiak, Andrzej Bartos, Zdzisław Kropiewski. „Dyskusja na temat «Konfrontacja: duszpasterstwo młodzieży – ideały i rzeczywistość»”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 2 (1993): 48–57.

Wykłady otwarte

Goniszewski, Piotr. „Żydowskie rozumienie Biblii na przykładzie Księgi Bereszit Pardes Lauder”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 15 (2010): 223–235.

Oczachowski, Andrzej. „Objawienie. Natchnienie. Biblia”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 15 (2010): 237–245.

Stroynowski, Tomasz. „Jezus interpretatorem pism (Łk 4,16–18 i 24)”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 15 (2010): 247–254.

Tomaszewski, Tomasz. „«Lectio Divina» w nauczaniu Benedykta XVI i w pracach synodu biskupów z 2008 roku”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 15 (2010): 255–267.

NOTY O AUTORACH

Ks. dr Tadeusz Ceynowa, adiunkt Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego, dyrektor Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, dyrektor Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie, redaktor naczelny „Rocznika Skrzatuskiego”, współorganizator 6 rocznych cykli „Kościelne dzieje Piły”; ORCID: 0000-0002-8105-8823, e-mail: tceynowa@interia.pl.

Dr Aneta Krupka, doktor teologii w zakresie teologii dogmatycznej (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie) i magister socjologii (Uniwersytet Jagielloński). Adiunktka w Katedrze Teologii Praktycznej Instytutu Nauk Teologicznych Uniwersytetu Szczecińskiego; ORCID: 0000-0001-6604-4370, e-mail: aneta.krupka@usz.edu.pl.

Ks. dr Łukasz Łukaszewicz, sędzia Sądu Biskupiego Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej w Koszalinie; ORCID: 0009-0007-1625-4370, e-mail: lukaszewicz@koszalin.opoka.org.pl.

Ks. dr Radosław Mazur, Instytut Nauk Teologicznych Uniwersytetu Szczecińskiego; ORCID: 0000-0001-8240-7792, e-mail: radoslaw.mazur@usz.edu.pl.

Bp dr Zbigniew Zieliński, Biskup diecezjalny Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, e-mail: zzielinski@koszalin.opoka.org.pl.

